

ZBERATEL' 2000

3

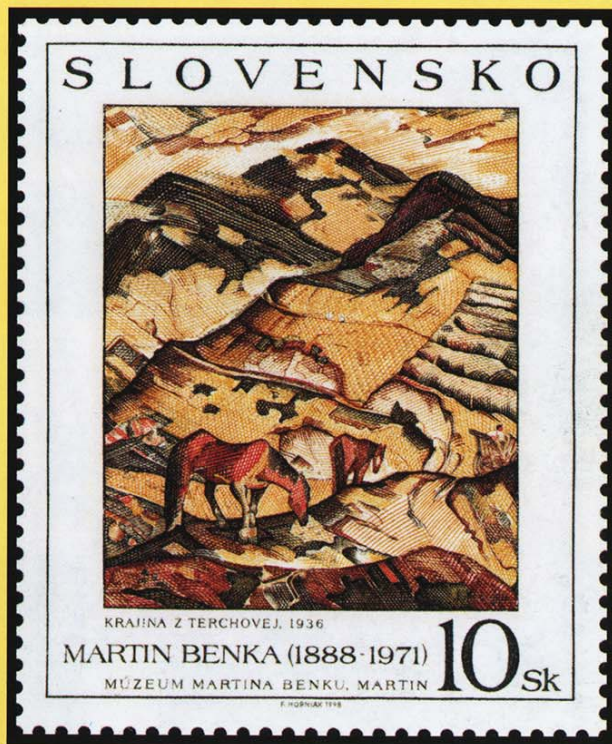
Ročník VI.
Cena 44 Sk

MESAČNÍK O FILATELII ★ NUMIZMATIKE ★ FILOKARTII ★ TELEFÓNNYCH KARTÁCH
INFORMÁCIE ★ ODBORNÉ ČLÁNKY ★ INZERCIA ★ PRÍLOHA SSOŠF SLOV-OLYMP

**SLOVENSKÁ
ZNÁMKA
TRETIA
NA SVETE**

Čítajte v dnešnom čísle

**Z PONUKY
FIRMY
ZBERATEL'**

Tri z 11-kusovovej série ZT známok USA (katalógové č. Mi. 364 – 373) spolu za 940,- Sk (abonentí 730,- Sk)

ZBERATEĽ

2, 3, 4

1

SLOVENSKO SLOVENSKO SLOVENSKO

5

6

7

11

9-10

15

12

13

14

15

**VYBERTE
NAJKRAJŠIU
ZNÁMKU**

18

19

20

16, 17

24

25

26

27

30

21, 22, 23

MUZEUM ŽIDOVskej KULTÚRY

MUZEUM ŽIDOVskej KULTÚRY

28, 29

Anketa o najkrajšiu slovenskú poštovú známku roku 1999 – čítajte v rubrike INFORMÁCIE • SPRÁVY

ZBERATEĽ

Ročník VI. - 2000 č. 3 cena 44 Sk

Z O B S A H U

Nové známky, celiny, pečiatky (2-4), aukcie a burzy (5-6), informácie a správy (5-8), výstavy (8), nové poštové sadzby (9)

Okienko špecialistu:
H. Melišková, Š. A. Jedlík (10),

Objav retuší poštového lístka „Kriváň“ CDV 2 (11)

Holubia pošta Malacky-Vysoká pri Morave (14)

Z histórie vzniku slovenskej päťdesiatkorunáčky z roku 1940 (16)

Variety trojgrajciara Leopolda I. 1701 C.B. (19)

Cesty poštových zásielok (20)
MOT: Emisný plán TK ST na rok 2000 ešte stále otvorený - City Card už aj na Slovensku? - Čo nového pribudlo medzi slovenskými TK? (21)

Prehľad príležitostných pečiatok - február 2000 (23)

Pohľadnica a perfin (23)
Kapitoly o zbieraní pohľadníc - V. Delenie pohľadníc podľa obrazu (24)

Slovenské bankovky vzor 1993 a 1995 - 2. vydanie (25)

Aerofilatelistické jubileá v roku 2000 (26)

O filatelistickej tvorbe Jozefa Jelenčiaka (28)

Neznáma úprava pečiatky vládovej pošty (32)

Čo píšú iní (33), Kaleidoskop Zberateľa (33), Redakčný stĺpček (34), Inzercia (35)

Zberateľ ponúka (37-39), Výsledková listina písomnej aukcie Zberateľa (40)

Samostatná príloha:
NETTO KATALÓG SLOVENSKO 1999

Našími úvahami o generálnych zbierkach sme sa v minulom čísle dotkli otázky ich možnosti hodnotenia na prípadných súťažných výstavách. Naozaj len dotkli, lebo ani slovom sme sa nezmienili o tom, ako by takéto súťaženie mohlo vyzerať, aký by malo mať priebeh a aké organizačné predpoklady by museli byť vytvorené v prípade, že by niečo také malo byť uskutočnené. Lebo jednoduchý návrh generálnych zbierok na súťažné výstavy, teda niekde tam, odkiaľ pred desiatkami rokov začali byť vývojom filatelie vytlačované, to by už dnes asi nebolo dobre možné. Vytrhnuté korene sa ťažko zapušťajú tam, kde na ich mieste už zapustili iné.

Preto schodnejšou a úctejnejšou sa zdá byť cesta hľadania nových foriem súťaženia, ktoré by nádejnejšie motivovali tvorbu generálnych zbierok a výraznejšie podporili využívanie poštových známok ako predmetov zberateľského záujmu vysokých umeleckých, estetických i spoločenských hodnôt. Hotové know how, teda nejaké recepty „ako na to“, asi ťažko nájsť. Keď si však zberatelia poštových známok postupne začnú ozrejmovať to, čo chcú a ako ich svoje schopnosti uplatňovať pri svojej zberateľskej činnosti, urobila veľmi šťastlivý krok pre riešenie tejto otázky.

Hodené rukavice pre návrat generálnych zbierok

Medzi aktuálne otázky, ktoré by bolo potrebné vyjasniť pre renesanciu generálnych zbierok, je uznanie ich tvorby za rovnoprávnú so všetkými ostatnými zberateľskými odbormi. Vylúčenie generálnych zbierok zo súťažných filatelistických výstav súčasne prinieslo aj ich deklasovanie a v zberateľskej hierarchii boli zaradené až na okraj filatelistického záujmu. Akoby generálne zbierky mali byť len akýmsi zárodkom, prechodnou fázou filatelistických zbierok, obrazne povedané ako nejaké embryo ktoré sa až ďalším vývojom prevetilo na motýľa so žiarivými farbami krídiel. Ak máte dojem, že toto tvrdenie je prehnaté, ostaníte pri tomto názore. Ale všimnite si, prosím, ako povýšenecky sa o nich vyjadrujeme a ako usilovne radíme ich tvorcom, aby sa pokúsili aj o „serióznejšiu“ filateliu.

Najhoršie je, že nepripúšťame taký stav, aby sa generálna zbierka považovala za jeden z možných cieľov zberateľskej činnosti. Teda aby generálna zbierka bola chápaná ako výsledok tvorivej filatelistickej činnosti. Preto tomu tak je a ako tomu došlo, o tom by sme mohli ešte dlho diskutovať. Rozhodne to nie je výsledkom akejsi náhodnej zhody okolností.

Ak sa vývoj filatelie uberal a uberá smerom k tzv. vrcholovým formám, znamená to, že aj predstavitelia filatelistických organizácií a nakoniec i obchodu, publicistiky a celého filatelistického diania sa grupujú z radov najvýznamnejších zástancov týchto tendencií, špecialistov a najlepších odborníkov z tejto oblasti. Ich názory, ich tvrdenia a argumentácie sa stali určujúcimi pre vývoj filatelie a tento svoj vplyv aj využívali a využívali aj v súčasnosti. V takejto súvislosti je namiesto otázky, či majú a či môžu mať bohovia na filatelistickom Olympe záujem o zrovnoprávnenie generálnych zbierok a ich renesanciu na súťažných filatelistických výstavách. V podstate by boli proti sebe, i keď s porozumením a určitou podporou rátať je možné.

Odkiaľ potom začať? Odpoveď na túto otázku je veľmi ľahká a súčasne aj veľmi ťažká - začať treba od seba, od samotných tvorcov generálnych zbierok. Je to predovšetkým ich záležitosť, oni majú mať na renesancii generálnych zbierok najväčší záujem a najviac by sa mali o to aj pričiníť.

Zoberme si príklad z novej tzv. otvorenej triedy. Pred niekoľkými rokmi kdesi, ani nevieme presne kde, vzišiel nápad a pokus tvoriť a vystavovať exponáty inak a dnes pomaly niť trochu významnejšej filatelistickej výstavy, aby túto triedu organizatori neziadili. A vyzrátať tak, že najvyššie predstavitelia filatelie sa z úspechov tejto triedy akosi nemôžu spať a zatiaľ ani nevytvorili nejaký alternatívny program, ktorým by získali späť aspoň čas stratených pozícií. Spoločné kroky vydavateľov známok, obchodníkov, editorov, publicistov a filatelistických organizácií naznačujú vážnosť a naliehavosť problémov. Či a aké konkrétne ovocie priniesu, to ukáže až budúcnosť. Je to však príležitosť a tieto kroky môžu byť onou „hodenou rukavicou“ aj pre renesanciu generálnych zbierok.

Teraz ide o to, či tieto hodené rukavice zdvihneme.

Vaša redakcia

SLOVENSKO

POŠTOVÉ ZNÁMKY

BARDEJOV 0,50 Sk

Ministerstvo dopravy, pošta a telekomunikácií SR vydalo dňa 1. februára 2000 bežnú výpliatnu poštovú známku „Bardejov“ s nominálnou hodnotou 0,50 Sk. Na známke sú dominanty historického jadra mesta a mestský erb (vynárazenie známky je na str.15). Autorom výtvarných návrhov emisie a rytcom známky je František Horniak. Dvojfarebnú známku (oceľovomodrá kresba, svetlofiolové pozadie) s rozmermi obrazovej časti 23 x 19 mm vytlačila PTC Praha, a.s., technikou rotačnej oceľotlače v kombinácii s hlbkotlačou na tlačových listoch po 100 známkach. Katal.č. známky: 203

SLOVENSKO

JÁN HOLLÝ 5.50 Sk

Tretiu známku v rámci tohtoročnej emisie Osobnosti Ministerstvo dopravy, pošta a telekomunikácií Slovenskej republiky vydáva 24.marca 2000. Na známke je dominujúcom motívom portrét Jána Hollého, na FDC symbolická kresba a v dolnej časti faksimile jeho podpisu. Nominálna hodnota známky je 5,50 Sk (pôvodne plánovaná nominálna hodnota 12 korún bola zmenená podľa súčasných potrieb poštovej prevádzky).

Ján Hollý (1785-1849) - básnik, prekladateľ, katolícky kňaz, hlavný predstaviteľ slovenského klasicizmu. Narodil sa v Borskom Svätom Mikuláši a podstatnú časť svojho diela vytvoril v Maduniciach. Z jeho najvýznamnejších diel sú eposy Cirillo-Metodiada, Sláv, Svätopluk, idyla Selanki, elegie Zalospevi, ódy Pesne. Hollého dielo inšpirovalo nasledujúcu generáciu štúrovcov, ktorá ho nazývala slovenským Vergíliom a Homérom.

Autorom výtvarných návrhov emisie je Robert Brun • Rytiny (známka a FDC): Rudolf Cigánik • Formát známky 30x23 mm • Tlač: OTr+HT (známka) a

OTp (FDC), PTC Praha • Náklad známok po 1 mil. kusov na TL po 50 známkach, náklad FDC 10 tisíc kusov • Domicil príležitostnej pečiatky na FDC: Dobrá Voda • Katalógové číslo známky: 207. □ vkn

OPRAVA PORADIA ZNÁMOK

V čase prípravy podkladov pre informácie o nových slovenských poštových známkach v minulom čísle Zberateľa, nebol známy termín vydania novej výpliatnej známky Bardejov 0,50 Sk. V dôsledku vydania výpliatnej známky nastal posun v číslovaní známok a nami uverejnené čísla známok sú nesprávne. Správne majú tieto čísla: Krížová cesta č.204, Svetový rok matematiky č.205 a EUROLIGA 2000 - basketbal žien, Ružomberok č.206. Prosíme, aby ste si naše predchádzajúce informácie v tomto zmysle opravili. □ (R)

NOVINKY Z ČESKEJ REPUBLIKY

150. VÝROČNÍK NAROZENÍ T. G. MASARYKA

T.G.MASARYK ■ Pri príležitosti 150. výročia narodenia Tomáša Garrigue Masaryka (1850-1937), prvého prezidenta Československej republiky, Ministerstvo dopravy a spojov Českej republiky vydalo dňa 1.3.2000 príležitostný hárček so známkom nominálnej hodnoty 17 Kč. Na známke je portrét T.G.Masaryka a hárčekové pole dopĺňa kompozícia knihy, čiapky a lipovej ratolesti. Na FDC je štúdia ruky s ratoľstom, domicilom príležitostnej pečiatky na FDC je Hodonín. N: Oldřich Kulháněk • R: Miloš Ondráček • Tlač: OTp (hárček i FDC) • Rozmer hárčka: 60 x 86 mm • Katalóg.číslo: A 0246

700 ROKOV KRÁLOVSKÉHO BANSKÉHO PRÁVA - KUTNÁ HORA (UNESCO)

■ Autor výtvarných návrhov emisie na známke s určitou dávkou humoru zobrazil dve postavy baníkov s dobovým pracovným náradím, rumpálom a mestským znakom Kutnej Hory. Známkou nominálnej hodnoty 5 Kč, pripomínajúcu slávnú sedemstoročnú banícku tradíciu tohto mesta, MDS ČR vydalo 1.3.2000.

N: Zdeněk Mězl • R: Bohumil Šneider • Tlač: OTr+HT (známka) a OTp (FDC) • Tlačové listy po 30 ks známok a TL pre známkové zošitky po 8 ks známok + 4 kupóny • Katalóg. číslo 0247.

Tlačové listy pre známkové zošitky (na obr. hore) majú nové, kombinované usporiadanie známok a kupónov.

VÁCLAV HAVEL ■ MDS ČR 1. marca 2000 vydalo výplatnú poštovú známku nominálnej hodnoty 5.40 Kč s portrétom prezidenta Českej republiky Václava Havla. Ide o pôvodnú známku vydanú 29. januára 1998 s nominálnou hodnotou 4.60 Kč, ktorá teraz bola vydaná s novou nominálnou hodnotou a zmenenými farbami. N: Jiří Rathouský • R: Miloš Ondráček • Tlač: OTR+HT v TL po 100 ks známok • Katalóg: číslo 0248

HRAD VEVEŘÍ ■ Prvá automatová známka Českej republiky, ktorá bude prvýkrát daná do obehu na otvorení Celostátnej výstavy poštových známok BRNO 2000 dňa 5. marca 2000 vo francúzskom automate SIMA 1351. Rozmer obrázka známky je 40 x 25 mm a je na nej zobrazený hrad Veveří nad Brnenskou priehradou. Nominálnu hodnotu dotlačia automat podľa voľby zákazníka (do automatu firmy Amiel Electronique sa môžu vhadzovať mince i bankovky).

N: Antonín Odehnal • Tlač: Viacfarebný ofset (Francúzsko) • Kotúče: po 1000 ks samolepiacich známok • Katalóg: číslo Au 1 □ vkn

NOVINKY Z MAĎARSKA

MAĎARSKÉ MILENIUM 2000 ■ Prvé známky našich južných susedov, ktoré boli vydané 1. januára 2000, sú venované jubileu maďarskej štátnosti. Pre známky a obálku prvého dňa boli zvolené obrázové námety ako štátny znak, zástava, trikolóra i niektoré kráľovské relikvie.

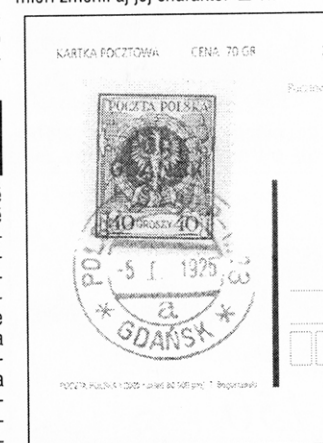
ŠTEFAN A. JEDLIKA NA MAĎARSKÉJ ZNÁMKE ■ Maďarská pošta 11. januára 2000 vydala emisiu štyroch príležitostných známok v háčikovej úprave pod názvom Významní Maďari. Na jed-

nej z nich (40 Ft) je zobrazený aj portrét Š.A. Jedlika (1800-1897), ktorého autorom je B. Baticz. Osobnosť Š.A. Jedlika pri príležitosti 200. výročia jeho narodenia pripomenula vydaním známky aj naša poštová správa (pozri Zberateľ 1/2000, s. 2). Na rozdiel od spoločného slovensko-chorvátskeho vydania známky s portrétom Juraja Haulika v roku 1999, v tomto prípade máme možnosť porovnania dvoch odlišných koncepcií portrétu.

NOVÝ TYP PEČIATKY NA PRE FDC ■ Maďarská pošta okrem príležitostných pečiatok na FDC používa aj pečiatky prvého dňa, ktoré sú odtlačané na obálke v priestore mimo nalepených známok.

Doteraz používaný typ pečiatky (na obr. vľavo), používaný desiatky rokov, nahradil od 1.1.2000 nový typ pečiatky (na obr. vpravo). Nová pečiatka má zmenené grafické riešenie ale aj iné náležitosti: Chýba v nej dátum a názov poštového úradu, čím sa do určitej miery zmenil aj jej charakter □ vkn

Prvý tohtoročný poľský poštový listok bol vydaný k 75. výročiu otvorenia poštového a telegrafného úradu č. 3 v meste Gdaňsk. Na známke 60 gr je použitá reprodukcia dobovej fotografie poštového motocykla s príviesom, na ľavej časti listka je reprodukcia poštovej známky s pretlačou PORT GDANSK a odtlačku pečiatky z 5.1.1925. Autorom výtvarného návrhu listka je T. Boguslawski, nominálna hodnota 60 gr, náklad 80 tisíc kusov.

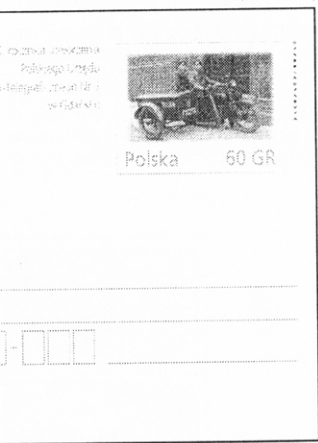
NOVINKY Z POĽSKA

JUBILEJNÝ ROK 2000 ■ Prvý tohtoročný známku poľská poštová správa vydala 2. januára 2000 a dala jej názov Jubilejný rok 2000. Námietom známky je moderné poňatie známej kresby Leonarda da Vinci so symbolmi modernej doby a fragmentami výpočtovej techniky. Autorom výtvarných návrhov emisie je J. Konarzowski. Znáмка bola vytlačená ofsetom v TL po 20 kusoch v celkovom náklade 12 miliónov kusov. Znáмка nemá vytlačenú nominálnu hodnotu, ale označenie písmenom A, čo je ekvivalentom poštovému poplatku listu do hmotnosti 20 gr vo vnútroštátnej preprave. □ vkn

NOVINKY Z RAKÚSKA

POVEŠŤ O DRAKOVÍ BASILISKOVÍ ■ Vydavateľskú činnosť v jubilejnom roku 2000 začalo Rakúsko vydaním troch emisií 21. januára. Prvá známka patrí do dlhodobého plánovanej série približujúcej rakúske povesti a legendy. Je na nej scéna z povesti o viedenskom drakovi Basiliskovi. V tradičnej grafickej

úprave A. Tumu v nominálnej hodnote 10 šilingov vyšla oceľotlačou v kombinácii s dvojfarebnou hlbkotlačou.

NOŠIČI KOSTOLÍKOV ■ Druhá známka je pokračovaním tiež už dlhšie vydávanej emisie Ludové zvyky a ľudové umenie. Zobrazuje skupinu chlapcov nesúcich malé modely kostolíkov na žrdiach. Tieto sprievody sú obýčajou v pôstnom čase v Korutánsku. Kresbu navrhol A. Böcskő. Autorkou rytiny pre čiernu farbu je M. Laurentová. Hlbkotlač je štvorfarebná, nominálna hodnota 7 šilingov.

VÝSTAVA WIPA 2000 ■ Tretou emisiou je hárček s tromi známkami vydanými na propagáciu Medzinárodnej výstavy poštových známok WIPA 2000, ktorá bude vo Viedni od 30. mája do 4. júna tohto roku. Sú na ňom reproduované výstavné známky, ktoré boli vy-

dané v rokoch 1997, 1998 a 1999 a kupón, ktorý pripomína 150 rokov rakúskej známky. Okraje obrazovej časti hárčka sú zdobené s motívmi kresieb zo známok a s propagačným textom a emblémom výstavy. Nominálna hodnota hárčka je 91 a príplatok 42 šilingov.

TIROLSKÝ FAŠIANGOVÝ ZVYK ■ Vo februári vydala rakúska poštová správa len jednu známku. Vyšla 11.2.2000 a je tiež zaradená do emisie Ludové zvyky a ľudové umenie. Zobrazuje slávnostne vyzdobené masky s vysokým ozdobným vencom z umelých kvetov a zmenšenými predmetmi jednotlivých zamestnaní na hlavách. Na známke je trojica týchto masiek. Je to tirolský fašiangový zvyk. Grafik A. Böcskő, nominálna hodnota 6.50 šilingov, tlač z rytiny (čierna) kombinovaná päťfarebnou hlbkotlačou.

POLOVNÍCTVO A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ■ V marci vyšli dve známky. Jedna

s krásnou postavou kozorožca, ktorý reprezentuje opätovné zazverenie alpských skalnatých úbočí v rámci série Polovníctvo a životné prostredie. Autorom je V. Wurnitsch. Vytlačená bola v nominálnej hodnote 7 šilingov štvorfarebnou hlbkotlačou.

MEDZINÁRODNÁ ZÁHRADNÍČKA VÝSTAVA ■ Druhá marcová známka je venovaná medzinárodnej záhradníckej výstave na jar tohto roku v Grazi. Grafika M. Schulcová nakresila pre ňu kvet kálie. Farebne je naprieč jednoduchou kresbou pestrá, čo zvýrazňuje 7-farebnú hlbkotlač v kombinácii s reliéfnou tlačou. Nominálna hodnota známky je 7. šilingov. Obidve známky vyšli 3. marca 2000 □ Zc

NOVÉ PEČIATKY

Uvádzame informácie o nových príležitostných poštových pečiatkach, ktoré sa budú používať marci tohto roku. Žiaľ, len informácia o poslednej z nich je s dostatočným predstihom tak, aby si záujemcovia stihli poslať k nej svoje zásielky.

■ 7.3.2000 Trenčín 1: **150. VÝROČIE NARODENIA T.G. MASARYKA**

■ 12.3.2000 Nitra 1: **FINÁLE MISS SLOVENSKO 2000**

■ 24.3.2000 Madunice: **JÁN HOLLÝ / MŮJ NÁROD PREMILENÝ, TY NÁROD SLÁVY**

Pečiatku k 150. výročiu narodenia T.G. Masaryka objednal Český spolek na Slovensku, regionálna organizácia Trenčín. Autori grafického návrhu pečiatky sú PhDr. Vladimír Kudlík a Ing. Ivan Kubela.

Slovenská pošta, š.p., v dňoch 5. až 11. marca 2000 má používať kašety: **CELOŠTÁTNÁ VÝSTAVA POŠTOVÝCH ZNÁMOK BRNO 2000.**

AUKCIE · BURZY

PRAVIDELNÉ BURZY

Prehľad o pravidelných výmenných schôdkach, resp. burzách na Slovensku s uvedením ich zamerania na jednotlivé zberateľské odbory, miesta a času konania, prípadne ďalších informácií.

Prosíme organizátorov uvedených podujatí, aby všetky vzniknuté zmeny čím skôr oznámili redakcii. Ďakujeme.

BRATISLAVA ■ FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY ■ Dobrovičova ul. 14 (Suvorovov internát) ■ Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod.

BRATISLAVA ■ TELEFÓNNE KARTY, FILOKARTIA ■ Kláštorná reštaurácia, vchod z Františkánskej ul. 2 ■ Každú stredu od 16.00 do 18.00 hod.

BRATISLAVA ■ NUMIZMATIKA - Výmenné schôdky bratislavských pobočky SNS ■ Dobrovičova ul. 14 (Suvorovov internát) ■ Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ 10 SK

BANSKÁ BYSTRICA ■ FILATELIA ■ Budova Elektroprojektu, Partizánska cesta ■ Každú druhú a poslednú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod.

BANSKÁ BYSTRICA ■ NUMIZMATIKA, NOTAFILIA ■ Skuteckého 36 ■ Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod.

KEŽMAROK ■ FILATELIA ■ Dom detí a mládeže, Starý trh č. 25 ■ Každú prvú nedeľu v mesiaci od 10.00 hod.

KOŠICE ■ FILATELIA ■ Posádkový klub armády, Masarykova 17 ■ Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod.

KOŠICE ■ NUMIZMATIKA, NOTAFILIA ■ Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 ■ Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod.

LEVICE ■ FILATELIA ■ CK Junior, Sládkovičova ulica ■ Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod.

LUČENEC ■ NUMIZMATIKA ■ Bufet Malá ryba, Ľ. Štúra 6 (pri Lekárni) ■ Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod.

MARTIN ■ FILATELIA ■ Pravidelné výmenné schôdky s odbornými prednáškami ■ Dom kultúry Strojár, Vajanského nám. 2 ■ Každý pondelok od 18.00 hod.

MARTIN ■ TELEFÓNNE KARTY ■ TELECARD CLUB pri Posádkovom klube armády, Soltésvej 3 ■ Každú druhú stredu (párny týždeň) okrem sviatkov od 16.00 hod.

NITRA ■ FILATELIA, FILOKARTIA ■ Centrum voľného času Domino, Štefánikova trieda ■ Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod.

NOVÉ ZÁMKY ■ FILATELIA, NUMIZMATIKA ■ Mestský úrad, Knižnica ■ Každú 2. a 4. nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod.

PIEŠŤANY ■ FILATELIA, FILOKARTIA, NUMIZMATIKA ■ Centrum voľného času „Ahoj“, Teplická 83 (pri Vojenskom kúpeľnom ústave), Piešťany ■ Každú nedeľu od 8.30 do 10.30 hod.

POPRAĐ ■ FILATELIA ■ Hotel Satel ■ Každú prvú a tretiu stredu v mesiaci od 17.00 hod.

POPRAĐ ■ NUMIZMATIKA, FILATELIA ■ Podtatranské múzeum Poprad ■ Každú prvú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod.

PREŠOV ■ FILATELIA ■ Čierny orol (PKO), Hlavná ulica č. 50 / a (1. poschodie, miestnosť nad vchodom) ■ Každú nedeľu (okrem sviatkov a prázdnin) od 10.00 do 12.00 hod.

PRIEVIDZA ■ FILATELIA ■ Kaviareň hotelu Magura ■ Každú nedeľu (okrem sviatkov) od 8.00 do 10.30 hod.

PRIEVIDZA ■ NUMIZMATIKA - schôdky pobočky SNS ■ Hornonitrianske múzeum ■ Každý prvý štvrtok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod.

RUŽOMBEROK ■ FILATELIA ■ Klubovňa Kalvárska 8 ■ Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod.

RUŽOMBEROK ■ NUMIZMATIKA ■ Lipovské múzeum ■ Každú poslednú nedeľu v mesiaci (okrem júla) od 9.15 hod.

SPIŠSKÁ NOVÁ VEŠ ■ FILATELIA ■ Centrum voľného času, Levočská 14 ■ Každý páry týždeň vo štvrtok od 16.00 hod.

TRENCÍN ■ FILATELIA ■ Kultúrne stredisko, Dlhé hony ■ Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod.

TRENCÍN ■ NUMIZMATIKA ■ Dom armády ■ Každú druhú sobotu v mesiaci od 7.00 do 12.00 hod.

TRNAVA ■ KALOKAGATIA ■ Centrum voľného času, Strelecká 1 ■ Každý štvrtok od 16.00 do 18.00 hod. (TIRNAVIA)

VRANOV n/Topľou ■ VŠETKY ZBERATELSKE ODBORY ■ Mestský dom kultúry, M. R. Štefánika 875 / 200 ■ Každú prvú nedeľu po 15-tom v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov.

ŽILINA ■ FILATELIA ■ Budova Matice slovenskej, Hollého ulica ■ Každú stredu od 16.30 do 19.00 hod. a v nedeľu od 9.30 hod.

KALENDÁR AUKCIE ★★★★★ ★★★★★ BURZY

→ 17.3.2000 ŽILINA

CELOŠTÁTNÁ VÝMENNÁ SCHÔDZA sa uskutoční dňa 17. marca 2000 v Žiline - ZK Slovenska Rosea (vedľa futbalového ihriska, 300 m od železničnej stanice) od

7.00 do 13.00 hod. Ďalšie celoštátne výmenné schôdky sa uskutočnia 21. mája, 17. septembra a 19. novembra 2000. Dňa 19.11.2000 sa zároveň koná aj jubilejná X. Medzinárodná aukcia známok, pohľadníc a celistvostí.

Príhlášky do aukcie, objednávky stolov a iné možno adresovať na predajňu JEMAFILA, Hviezdoslavova 16, 010 01 Žilina, ☎ 089 / 5624 958.

→ 18.3.2000 ZVOLEN

BURZA FILATELISTICKÉHO, NUMIZMATICKÉHO, FILOKARTISTICKÉHO A ĎALŠIEHO ZBERATELSKÉHO MATERIÁLU uskutoční dňa 18. marca 2000 Klub filatelitov Zvolen. Burza bude v priestoroch WUSAM, a.s., Buzulucká 3, Zvolen, od 8.00 do 12.00 hod.

→ 25.3.2000 ILAVA

NA BURZU ZBERATELOV VŠETKÝCH ZBERATELSKÝCH ODBOROV vás srdečne pozýva KF a DK v Ilave. Uskutoční sa v Dome kultúry v Ilave dňa 25. marca od 7.00 do 12.00 hod. Môžete prísť predtým, kúpiť, vymeniť starožitnosti, pohľadnice, knihy, mince, známky, hodiny, medaily, odznaky, nálepky, TK, etikety, obrazy, modely, vložky, časopisy, gramofony, CD platne, historické zbrane, porcelán, sklo a iné zaujímavosti a kuriozity.

Vstupné: 10,- Sk, deti zdarma, poplatok za stôl 30,- Sk. Kontaktná adresa: Dom kultúry, 019 01 Ilava, ☎ 0827 / 44 65 469

→ 26.3.2000 LUČENEC

BURZA - HOBBY STRETNUTIE v Lučenci sa uskutoční v hoteli PELIKAN (Aďhy ul., pri tržnici) v nedeľu 26. marca 2000 so začiatkom o 8.00 hod. ■ Ďalšie podujatia sa v tomto roku uskutočnia v dňoch 21. mája, 24. septembra, 29. októbra a 26. novembra 2000. Organizátori pozývajú zberateľov mincí, známok, starožitností, militárii, pohľadníc, porcelánu, skla, hodín, TK a pod. Kontakt: ☎ 0863 / 43 292 66

→ 8.4.2000 BRATISLAVA

BURZA ODZNAKOV, MEDAILÍ, MINCÍ a VYZNAMENANÍ sa uskutoční dňa 8. apríla 2000 v Stredisku kultúry Bratislava - Nové Mesto, Vajnorská ulica 21, od 8.00 do 12.00 hod. ■ Ďalšie stretnutia sa uskutočnia tohto roku aj 13. mája, 3. júna, 9. septembra, 7. októbra, 11. novembra a 2. decembra.

→ 8.4.2000 RUŽOMBEROK

KLUB FILATELISTOV v Ružomberku plánuje uskutočniť celoslovenskú zberateľskú burzu v sobotu 8. apríla 2000 ■ Druhá celoslovenská burza je plánovaná na 24. júna 2000 alebo až neskôr v mesiaci september.

→ 30.4.2000 BANSKÁ BYSTRICA

KLUB FILATELISTOV v Banskej Bystrici usporiada celoslovenskú filatelickú

burzu dňa 30. apríla 2000 v priestoroch Domu slovenského misijného hnutia na Skuteckého ul. 4 ■ Ďalší celoslovenský burzu klub usporiada 8.10.2000

→ 21.5.2000 TREŇČÍN

KLUB FILATELISTOV 52-10 v Trenčíne usporiada celoslovenský filatelistický burzu 21. mája 2000 v Mestskom kultúrnom stredisku Dlhé hony ■ Ďalšie tradičné trencianske celoslovenské burzy sa tohto roku uskutočnia 24.septembra a 26. novembra 2000.

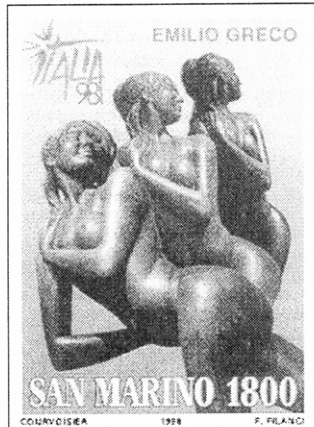
INFORMÁCIE-SPRÁVY

SLOVENSKÁ POŠTOVÁ ZNÁMKA OPĽ TRETIA NA SVETE

Túto radostnú správu pre našu známkovú tvorbu priniesol rakúsky filatelistický časopis Die Briefmarke v čísle 2/2000. Ako sme už v našom časopise písali, medzinárodná cena **Grand Prix de l'Exposition WIPA** sa udeľuje vo Viedni už od roku 1980 v súťaži o najkrajšiu známku sveta. Pôvodne bola táto akcia pripravená na propagáciu medzinárodnej filatelickej výstavy WIPA 1981. Postupne sa vyvinula na celosvetovo uznávané podujatie. Všetky poštové správy, ktoré sú členmi Svetovej poštovej únie (UPU), sú každý rok vyzvané zaslať na hodnotenie za minulé rok tú známku, ktorú samotné pokladajú za najkrajšiu. Spočiatku bolo hodnotenie obmedzené iba na jednotlivé známky, neskôr prišlo k rozšíreniu aj na hárčeky, súltace a malé tlačové listy.

Z prihlásených známok výberie porota uznávaných odborníkov najskôr 10 najkrajších známok sveta. Pretože teraz bolo rozhodnutie zvlášť ťažké, bolo do užšieho výberu zaradených 14 známok. Porota sa v tomto roku skladala z 10 členov: Generálny riaditeľ pošty, prezident WIPA, zástupca Zväzu rakúskych filatelistických spolkov, významní výtvarní umelci a filatelistickí publicisti. Podľa štatútu Grand Prix sú výberovými kritériami reprezentácia vydavateľskej krajiny, príležitosť vydania, voľba námetu, zvládnutie témy, grafické vyhotovenie a tlačiarenská kvalita. Rakú-

ske známky sa v tejto súťaži nehodnotia z dôvodov zaručenia objektivity. Je všeobecne známe, že stále patria do špičkovej skupiny. Na vyrovnanie sa každoročne uskutočňuje vo zväzovom časopise Die Briefmarke voľba známky roka.

Najkrajšou známkou sveta roka 1998 sa stala známka San Marina vydaná ku Dňu umenia na medzinárodnej výstave poštových známok ITALIA 1998 (Mi. 1805, na obr.). Známkou zobrazuje sochu Emília Greca „Mladé dievča“, ktorá je jedným z jeho najznámejších diel a bola vystavená počas výstavy v Miláne. S touto plastikou sme sa mohli stretnúť na známkach už dvakrát, v roku 1974 a 1987. Na ocenennej známke sa prezentuje socha v inovovanom a originálnom spracovaní: Postava je strojňasobená a pootočená, čím vzniká dojem plasticity a dynamiky.

Na druhom mieste sa so značným odstupom umiestnila známka Českej republiky s obrazom „Priadka“ od J.Navrátila (Mi.202) z emisného radu Umenie. Umelec maľoval iba romantické krajiny a miniatúry, ale aj nástenné maľby v českých zámokoch.

Tesne za touto známkou skončili na treťom mieste dve známky exaequo, a to Slovenska a Austrálie. Našou známkou je tiež známka z emisného radu Umenie „Krajina z Terchovej“ od M.Benku (č.164, Mi.324, vyobrazenie na prvej strane obálky), ktorej grafický prepis a rytinu vyhotovil František Horniak. Benkov obraz bol na svetovej výstave v Paríži v roku 1937 ocenený striebornou medailou. Dielo umelca je poznačené láskou k svojej slovenskej vlasti a jeho ľudom. Známkou Austrálie je zo série „Motýle“ (Mi.1760) a zobrazuje brilantne modro a čierne sfarbený druh Papi-

lio ulyssees joesa, nachádzajúci sa najmä v severovýchodnom Queenslande.

Piate miesto zaujala známka Nového Zélandu a šieste známka Švédska „Pohľad na staré mesto“ zo série Štokholm - Benátky severu (Mi.2051). Siedme miesto patrí Poľsku za známku „200 rokov diecely Varšava“ (Mi.3723). O ôsme miesto sa delia Grécko (známka s knižnou miniatúrou, Mi.1993) a Moldavsko (ľudové kroje, Mi.298). Na desiatom mieste sú Izrael (známka ku kampani Život vo svete vzájomného porozumenia, Mi.1492) a Estónsko (zn. skrášlenie domov, Mi.327).

Slovenská poštová známka bola teda už tretíkrát ocenená v tejto prestížnej súťaži poštových správ - predtým bola úspešná známka L.Štúr za rok 1995 (3.miesto) a dve známky Jaskyne za rok 1997 (10. miesto). Zaradili sme sa tým medzi najúspešnejšie vydavateľské krajiny. Priam sa ponúka využitie tejto skutočnosti pre propagáciu slovenských známok a súčasne je imperatívom aj pre ďalšiu známkovú tvorbu.

□ Ivan Lužák

Veľtrh SBĚRATEL už tretíkrát

Tohtoročný, v poradí už tretí medzinárodný veľtrh SBĚRATEL sa uskutoční v dňoch 22. až 24. septembra 2000 v Priemyslovom paláci na Výstavišti v Prahe-Holešovičkách. Viani sa na veľtrhu zúčastnilo 118 vystavovateľov z 23 krajín a navštívilo ho vyše 10 tisíc návštevníkov. Organizátori sa usilujú, aby veľtrh tento rok bol ešte úspešnejší. Nad veľtrhom tento rok prevzali záštitu Česká numizmatická spoločnosť, Česká pošta, Český Telecom, Klub zberateľov telefónnych kariet ČR a Zväz českých filatelistov. □ (R)

NAJKRAJŠIA SLOVENSKÁ POŠTOVÁ ZNÁMKA ROKU 1999

Dňa 18. decembra 1999 sa uzavrel siedmy rok samostatnej známkovej tvorby súčasnej Slovenskej republiky, v ktorom pribudlo ďalších 30 nových poštových známk. Zväz slovenských filatelistov a Slovenská pošta, š.p., vychádzajúc z úspešného priebehu predchádzajúcich ročníkov, vyhlasujú prostredníctvom redakcií časopisov Poštové zvesti, Zberateľ, Život, Senior, Nitrafila a Filatelie 7. ročník ankety

NAJKRAJŠIA SLOVENSKÁ POŠTOVÁ ZNÁMKA ROKU 1999.

Zámerom ankety je spoznať ohlas súčasnej známkovej tvorby vo filatelistickej i nefilatelistickej verejnosti a súčasne získať námety pre budúce slovenské známky. Účastníci ankety majú odpovedať aspoň na jednu z týchto dvoch anketových otázok:

- 1. - Ktorá slovenská poštová známka vydaná v roku 1999 sa Vám najviac páčila?**
- 2. - Ktorý námet navrhujete spracovať na nových slovenských známkach v nasledujúcich rokoch?**

Na každú otázku uveďte iba jednu odpoveď. Vaše vyjadrenie posielajte zásadne na poštovom (korešpondenčnom) lístku na adresu: Zväz slovenských filatelistov, Radlinského 9, 812 11 Bratislava 1, a to

do 31. marca 2000

Každý účastník ankety dostane poštový lístok s prílohou najkrajšej známky a okrem toho bude zaradený do žrebovania o ceny, ktoré poskytnie ZSF, Slovenská pošta a firma ZBERATEL.

Výsledky ankety a žrebovania uverejnia redakcie časopisov, ktoré sú spoločne vyhlasovateľmi ankety.

□ Za ZSF Ivan Lužák

Pre uľahčenie rozhodovania slovenské známky vydané v roku 1999 reprodukuje na druhej strane obálky.

Členovia klubu filatelistov 54-01 Košice sa dňa 29.1. 2000 zišli v kinosále Slovenského technického múzea aby zhodnotili činnosť klubu za rok 1999 a prerokovali svoje zábery na tento rok. Pri tejto príležitosti sme predsedovi klubu, **MVD. Alexanderovi Bárdovi, CSc.**, položili niekoľko otázok.

■ **Pán predsedu, ako hodnotíte činnosť klubu za rok 1999, nakoľko sa podarilo splniť prijaté predsavzatia?**

Činnosť klubu bola aj v roku 1999 poznamenaná zložitou situáciou, ale podmienky sa predsa len zlepšili, podarilo sa vytvoriť primerané podmienky pre činnosť. Zlepšili sa finančné možnosti klubu, úspešne sa rozvíjala spo-

nuje aj publikačnej činnosti. Môže sa klub pochváliť dobrými výsledkami aj v tejto oblasti?

Rok 1999 bol pre klub v tejto oblasti jedným z najúspešnejších. Vydali sme 5 vlastných publikácií, uverejnili sme 65 odborných článkov a vyšli štyri čísla spravodajcu PERFIN.

■ **V správe o činnosti ste uviedli, že obrat k lepšiemu nastal aj vo výstavnickej činnosti. Môžete to konkretizovať?**

Pri výskluchoch za minulý rok v porovnaní s rokom 1998 skutočne môžeme vidieť určité zlepšenie. Štatistika hovorí, že v roku 1999 získali naši vystavovatelia na domácich i zahraničných výstavách spolu 21 medailí, z to-

Košický KF 54-01 bilancoval

lupráca s partnerskými organizáciami, zvýšila sa informovanosť členov klubu a vytvorili sa pre nich aj podmienky pre poskytovanie členskej prémie.

■ **Medzi priority v činnosti klubu patrilo odborné vzdelávanie. Môžete dosiahnuť výsledky v tejto oblasti konkretizovať?**

V spolupráci s Krajskou štátnou knižnicou sme uskutočnili v rámci jej osvetového a vzdelávacieho programu štyri odborné semináre s filatelistickým zameraním. Týmto spôsobom sa nám podarilo zvýšiť počet účastníkov a do vzdelávania zapojiť aj iných záujemcov, nielen členov klubu. Pokračovali sme aj v tradičných formách prednášok, kde v rámci osláv Dňa poštovej známky sa uskutočnili dve prednášky, na regionálnom stretnutí mládeže sa uskutočnili tri prednášky spojené s besedou.

■ **V správe na členskej schôdzi značnú pozornosť ste venovali odborným skupinám. Ako sa tieto podieľali na činnosti klubu?**

Činnosť odborných skupín je pre klub veľmi významná a preto ich činnosti venujeme náležitú pozornosť. Pri našom klube pracuje 5 odborných skupín a medzi najaktívnejšie patrí skupina zberateľov perfinov, ktorá má celoslovenskú pôsobnosť. Aktívnu činnosť vyvíja aj odborná skupina slovenskej známky a navrhujeme túto skupinu do budovať na regionálnu úroveň. Pozitívne hodnotíme aj odbornú skupinu poštovej histórie, najmä v oblastiach vystavovateľskej, publikačnej a vzdelávacej. Dve ďalšie odborné skupiny boli konštituované len vlani, ale začali už veľmi aktívne pracovať - je to skupina námetovej filatelie a skupina zberateľov pohľadníc.

■ **Veľká pozornosť sa v klube ve-**

ho 7 mládežníci. Usporiadali sme regionálnu výstavu KOŠICE '99, získali sme troch nových vystavovateľov, z toho dvoch mládežníkov.

■ **Košické krúžky mladých filatelistov v minulosti patrili medzi najaktívnejšie na Slovensku. Ako sa mladým filatelistom darilo minulý rok?**

Pri klube minulý rok pracovali dva krúžky, ktorých 17 členov mohlo bilancovať aj takto výsledky: V súťaži aktivity KMF v rámci východoslovenského regiónu obsadili druhé a šieste miesto. Krúžky sa zapojili do regionálneho kola Filatelistickej olympiády, kde T. Eperješi postúpil do finále. Štyria členovia KMF získali Odznak zdatnosti mladého filatelistu III. stupňa. Krúžky usporiadali tri propagačné výstavy... Je to veľa alebo málo?

■ **V súvislosti s činnosťou klubu často počuť o spolupráci s partnerskými i nefilatelistickými organizáciami. Aká je bilancia v tejto oblasti?**

Náš klub aj v uplynulom roku veľmi aktívne spolupracoval s mnohými organizáciami. Z nich aspoň stručne spomeniem spoluprácu so Spolkom košických filatelistov, ktorý zabezpečuje aj pre našich členov novinkovú službu, nedelne výmenné schôdze, katalógy poštových známk a sponzoruje jeden KMF. Aktívne spolupracujeme a našu činnosť koordinujeme s košickým Klubom filatelistov 54-30, už tradične na veľmi dobrej úrovni je spolupráca so Slovenským technickým múzeom, s Miestnym odborom Matice slovenskej, Východoslovenským rádiovým púť ako i poštami Košice 1 a Košice 21, s Posádkovým klubom armády a ďalšími organizáciami. Táto spolupráca je pre náš klub veľmi významná a preto si ju veľmi a vysoko hodnotíme.

■ Na záver ešte otázka, aké ciele si stanovil klub na tento rok?

Na členskej schôdzi sme schválili plán úloh na tento rok. V ňom sú zakotvené naše zábery v každej oblasti činnosti. Je to dobrý plán a verím, že sa nám ho podarí splniť tak, aby o rok bolo naše bilancovanie ešte úspešnejšie.

□ Rozhovor pripravil Viliam Gaál

Vynikajúca filatelistická, športová a spoločenská udalosť v Ružomberku

V Ružomberkej miestnosti Basketbalového klubu v Ružomberku, známej „Koniarni“, 15. februára tohto roku sa uskutočnilo slávnostné uvedenie poštovej známky EUROLIGA 2000, BASKETBAL ŽIEN, RUŽOMBEROK.

Pri tejto slávnostnej príležitosti sa stretli mnohí hostia - zástupkyňa MDPT SR Mgr. A. Paulínyová, riaditeľka Stredoslovenského riaditeľstva pošt M. Šarkanová, riaditeľ SP, š.p. - TÚP Ing. M. Lání, predseda SSOŠF MUDr. P. Osýsky, primátor mesta Ružomberok J. Čech, zástupcovia generálneho sponzora SCP Ružomberok a samozrejme aj autor návrhu známky, ružomberský rodák S. Mydlo. Nechýbali ani členky basketbalového oddielu SCP Ružomberok s celým realizačným tímom a značná časť členov miestneho filatelistického klubu.

Po hodobnej produkcii žiakov Umeleckej školy program stretnutia pokračoval príhovormi hostí, predstavením basketbalového tímu a slávnostným uvedením známky. Basketbalistkám, držiteľkám prvého miesta minuloročného Európskeho pohára, venovala SP š.p. - TÚP POFIS celú minuloročnú produkciu poštových známok v reprezentačnom obale. Súčasťou programu bola autogramiáda autora poštovej známky a basketbalistiek. K tejto príležitosti sa používala aj príležitostná pečiatka (je vyobrazená na str. 23 - pozn. red.).

Stretnutie potom pokračovalo v družnej besede. Naše dievčatá, ako ich Ružomberčania niekedy familiárne voláme, sa v prostredí známok a filatelie spočiatku tvárili rozpočítu, ale keď sme im vysvetlili, že to všetko sme „spískali“ kvôli nim ako vďaka za mimoriadnu reprezentáciu mesta a Slovenska vo svete, získali sme ich priazeň a za chvíľu už obiehali stánok pošty. Žujem mali nielen o známky, ale aj FDC, pamätne listy, obálky, odtlačky pečiatky. Z mnohých zaujímavých neformálnych stretnutí a rozhovorov nás najviac zaujalo rokovanie primátora mesta s riaditeľom Pofisu o možnosti znovu-

zriadí predajňu POFIS v Ružomberku, a to dokonca v dohľadnom čase. Takže filatelisti, máme sa na čo tešiť.

Keby sme takýchto krásnych podujatí mali v Ružomberku aj v budúcnosti viacero... □ FW

VÝSTAVY

WIPA 2000 Viedeň

Rakúske poštové i filatelistické orgány sú v plnom nasadení smerujúcim k záverečným prípravám na veľký poštový a filatelistický sviatok našich susedov v tomto roku. Uplyňa totiž 150 rokov od vydania prvých rakúskych poštových známok (1.6.1850). Je to značne miery i filatelistický sviatok dnes samostatných ďalších stredoeurópskych štátov, ktorých územia tvorili do roku 1918 habsburskú ríšu (Maďarsko, Chorvátsko, Česko, Slovensko, časti Rumunska, Poľska, Ukrajiny, Talianska, Juho-

slávie), kde v minulom storočí rakúske poštové známky platili.

V znamení tohto jubilea sa bude konať vo výstavných sieniach Austria-Centra vo Viedni v dňoch 30. mája až 4. júna 2000 Medzinárodná výstava poštových známok WIPA 2000. Výstava si vzala za úlohu pokračovať ako piata po stopách doterajších štyroch veľmi úspešných medzinárodných filatelistických výstav WIPA v rokoch 1881, 1933, 1965 a 1981.

Pre výstavu je pripravená plocha 12 tisíc metrov štvorcových v siedmych sálach, kde bude možno umiestniť okolo 3000 výstavných rámov (každý pre 12 albumových listov). Okrem toho bude návštevníkom k dispozícii 150 stánkov poštových správ sveta a obchodníkov s poštovými známkami. Rakúska poštová správa vydala už tri známky s heslom "Viedeň vás pozýva na WIPA 2000". Známkami boli vydané v rokoch 1997, 1998 a 1999 a v januári tohto roku boli tieto známky vydané spolu na hárčeku. V deň otvorenia výstavy (30.5.2000) budú vydané ďalšie dve známky s námetom 150 rokov rakúskej poštovej známky a Deň poštovej známky. V čase výstavy sa budú organizovať rôzličné medzinárodné i národné spoločenské a filatelistické podujatia.

Na propagáciu výstavy doteraz boli vydané dva graficky na vysokej úrovni upravené a vytlačené bulletin. Priniesli

príhovory hlavných organizátorov, organizačné a technické informácie, ale aj hodnotné odborné články, napríklad o histórii tlače prvej rakúskej série známok, o práci štátnej tlačiarne vo Viedni na úseku tlače poštových známok (s osobitným zreteľom na známky emisii „Moderné rakúske umenie“). Vyčerpávajúce a neobyčajne zaujímavé sú dva rozsiahle príspevky o Viedni a jej živote v zrkadle filatelie. Texty sú v štyroch svetových jazykoch. Všetky články sú bohato ilustrované filatelistickým materiálom v originálnych farbách. □ Zc

Mestská výstava KOŠICE 2000

Klub filatelistov 54-01 v spolupráci s Krajskou štátnou knižnicou, Slovenským technickým múzeom a Východoslovenským riaditeľstvom pošt v Košiciach usporiadajú Mestskú filatelisticko-filokartistickú výstavu KOŠICE 2000 v priestoroch STM na Hlavnej ulici 88 v dňoch 6. až 14. mája 2000.

Cieľom výstavy je prezentácia exponátov rôznych zberateľských odborov, tematicky zameraných hlavne na mesto Košice. Vystavovať sa budú poštové známky, celiny, celistvosti, dobové pohľadnice, kolky, fezové nálepky, návrhy detí a mládeže na poštové známky a filatelistické publikácie košických zberateľov. Zámerom organizátorov výstavy je ukázať možnosť spoločnej prezentácie exponátov rôznych zberateľských odborov a výstavou prispieť k oslavám Dňa mesta Košíc.

K výstave bude vydaný katalóg, zborník Košice vo filatelii č.10, bude sa používať príležitostná poštová pečiatka a budú pripravené aj prítláče na poštových lístkoch a obálkach. □ vg

Program výstav Poštového múzea v Prahe

■ Poľné pošty mierových síl OSN

1. marca až 30. apríla 2000

■ Poľská známková tvorba

4. mája až 4. júna 2000

■ Praha - európske mesto kultúry roku 2000 v známkovej tvorbe

7. júna až 1. októbra 2000

Výstava AGARA 2000

Kláštrec nad Ohří bude začiatkom leta miestom stretnutia námetových filatelistov Českej republiky. V tomto meste sa v dňoch 10. až 18. júna 2000 usutoční Celostátna výstava námetovej filatelie pod názvom AGARA 2000.

POŠTOVÉ SADZBY

platné od 1. februára 2000

Sadzby za zásielky tuzemského styku

Druh zásielky	Do hmotnosti v gramoch / sadzba v Sk									
	20 g	50 g	100 g	200 g	250 g	500 g	750 g	1000 g	1500 g	2000 g
Lístky (pohľadnice)	4,-									
Listy	5,50	7,-				12,-		18,-		
Tlačoviny	4,50	5,-	6,-		8,-	10,-	12,-	14,-		
Cenné listy	30,-	35,-		37,-		40,-		45,-		
Prioritné zásielky	12,-	14,-				19,-		25,-	32,-	40,-

Sadzby za zásielky EMS

	Hmotnosť v kilogramoch / sadzba v Sk							
	1 kg	3 kg	5 kg	10 kg	15 kg	20 kg	25 kg	30 kg
I. pásmo	77,-	83,-	94,-	105,-	121,-	149,-	176,-	204,-
II. pásmo	99,-	110,-	121,-	149,-	176,-	204,-	237,-	270,-
III. pásmo	121,-	138,-	160,-	193,-	231,-	270,-	325,-	380,-

Sadzby za balíky

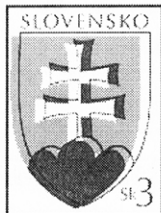
Balíky	Do hmotnosti v kilogramoch / sadzba v Sk					
	5 kg	10 kg	15 kg	20 kg	25 kg	30 kg
- bez udanej ceny a s udanou cenou do 2000 Sk	35,-	50,-	57,-	80,-	92,-	104,-
- s udanou cenou nad 2000 Sk	46,-	61,-	68,-	93,-	108,-	122,-

Sadzby za zvláštne služby

Druh zvláštnej služby	Sadzba v Sk
Doporučene	8,-
Doručenka	5,-
Do vlastných rúk	3,-
Udaná cena (za každých 1000,- Sk alebo ich časť)	5,-
Overené dodanie	7,-
Dobierka	7,-
Neskladný, Krehký, Súrny	25,-
Zablombovanie zásielky	7,-

Základné maximálne sadzby za poštové poukážky

Druh poštovej poukážky	Do sumy / sadzba v Sk				Sadzba za každých 10 tis. Sk alebo ich časť
	500,- Sk	1000,- Sk	5000,- Sk	10000,- Sk	
Poukážka A	7,-	9,-	11,-	14,-	4,-
Poukážka B	9,-	13,-	14,-	15,-	4,-
Poukážka C	12,-	16,-	22,-	27,-	7,-
Poukážka D		50,-	58,-	65,-	4,-
Poukážka E	7,-	8,-	9,-	11,-	4,-

OKIENKO ŠPECIALISTU

RUBRIKA PRE ŠPECIALIZOVANÝCH
ZBERATEĽOV SLOVENSKÝCH
POŠTOVÝCH ZNÁMKO

OSOBNOSTI - HANA MELIČKOVÁ 4 SK

Známka bola tlačaná na stroji WIFAG 3 v dňoch 9. až 10.12.1999. Prehliadnutý list s autotronovými značkami (AZ) zo dňa 9.12.1999 mal číslo 02397. Perforačná zostava s veľkým priemerom otvorov. Španielsky luminiscenčne - fosforescenčný papier s lesklým lepom. TF 2x50 známok.

Priehradkový list 1

Nové AZ. Bez FTS.

DV ZP 1/1 - Biela škvrna v sivom pozadí vpravo od písmen „SL“ „SLOVENSKO“.

DV ZP 1/6 - Sivý bod vnútri hodnotovej číslice „4“.

Priehradkový list 2

FTS štvorcová s číslami pre sivú farbu na pravom okraji dole.

DV ZP 2/2 - Krátka tenká šikmá čierna čiarka pod ľavým okom.

OSOBNOSTI - ŠTEFAN A. JEDLÍK 5 SK

Známka bola tlačaná na stroji WIFAG 3 v dňoch 14.-16.12.1999. Prehliadnutý list s autotronovými značkami (AZ) mal číslo 57101 zo dňa 14.12.1999 a 12853 zo dňa 16.12.1999. Perforačná zostava s veľkým priemerom otvorov. Španielsky luminiscenčne - fosforescenčný papier s lesklým lepom. TF 2x50 známok.

Priehradkový list 1

Nové AZ. Bez FTS. Výrazná oblúkovitá oranžová čiara vľavo od ZP1/21, krátka šikmá oranžová čiarka vľavo od ZP 1/31 a 1/46, svetlohnedá škvrna vľavo od ZP 1/41, krátka tenká šikmá modrá čiarka vpravo od ZP 1/5, tenká zvislá modrá čiarka vpravo od ZP 1/35.

DV ZP 1/2 - Tenká šikmá modrá čiarka v druhom písmene „S“ a medzi písmenami „KO“ nápisu „SLOVENSKO“.

DV ZP 1/10 - Tenká šikmá modrá čiarka vpravo od prvého písmena „S“ nápisu „SLOVENSKO“.

DV ZP 1/11 - Tenká šikmá prerušená modrá čiarka v písmenách „SL“ nápisu „SLOVENSKO“.

DV ZP 1/26 - Krátka tenká zvislá modrá čiarka vľavo od písmena „V“ nápisu „SLOVENSKO“.

DV ZP 1/39 - Krátka tenká šikmá modrá čiarka medzi písmenami „SL“ nápisu „SLOVENSKO“.

DV ZP 1/43 - Tenká šikmá modrá čiarka na dolnom okraji vpravo od rozmerovacieho krížika.

DV ZP 1/45 - Krátka šikmá modrá čiarka v prvom písmene „O“ nápisu „SLOVENSKO“.

DV ZP 1/48 - Oranžový bod vľavo od hodnotovej číslice „5“.

DV ZP 1/49 - Tenká šikmá modrá čiarka v písmene „L“ nápisu „SLOVENSKO“, tenká zvislá modrá čiarka nad pravým okom.

Priehradkový list 2

FTS štvorcová s číslami pre modrú farbu na pravom okraji hore a pre hnedú farbu na pravom okraji dole. Modrá škvrna vľavo dole od ZP 2/46 (v reze), oranžové škvrny pod ZP 2/50, hnedé škvrny vpravo dole od ZP 2/50 (v reze), tenká zvislá modrá čiarka vpravo od ZP 2/10, hnedý bod vpravo hore od ZP 2/10.

DV ZP 2/2 - Krátka zvislá modrá čiarka pod písmenom „n“ mena „Štefan“.

DV ZP 2/3 - Tenká šikmá modrá čiarka pri pravom hornom rohu známky (v perforácii).

DV ZP 2/6 - Krátka zvislá modrá čiarka pod číslicou „8“ letopočtu „1800“.

DV ZP 2/11 - Svetlý hnedý bod nad ľavým horným rohom známky (v úrovni vľavo od ucha).

DV ZP 2/32 - Krátka zvislá modrá čiarka na nose.

DV ZP 2/50 - Svetlý hnedý bod nad ľavým horným rohom známky (v úrovni nad uchom).

Všetky uvedené doskové vady sa pravidelne opakujú, ale sú nevýrazné. Jedinou doteraz zistenou zaujímavosťou emisie je predčasné poštové použitie hodnoty 4 Sk dňa 10.1.2000 v Kežmarku.

Poznatkami o doskových vadách prispel M.Kulich z Trenčína. □ Pripravil Miroslav Gerec

Automatové známky Lotyšska

Od začiatku roku 1999 fungujú už i na poštách niektorých väčších miest Lotyšska automatové známkové aparáty. Zatiaľ ich možno využiť na frankovanie zásielok v štyroch hodnotách - 15, 30, 40 a 60 LVL. Na automatových známkach je červenožltý ornament z ľudovej výšivky □ Zc

OBJAV RETUŠÍ POŠTOVÉHO LÍSTKA „KRIVÁŇ“ CDV 2

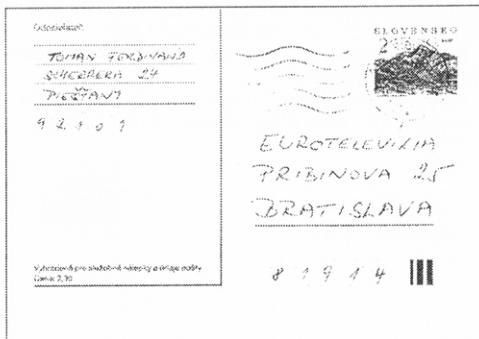
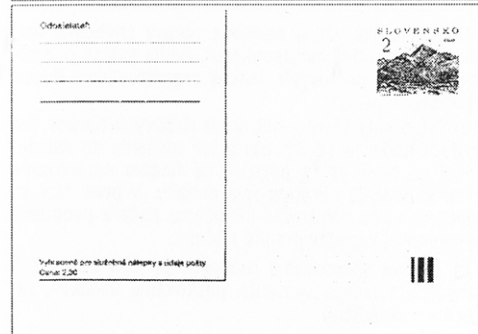
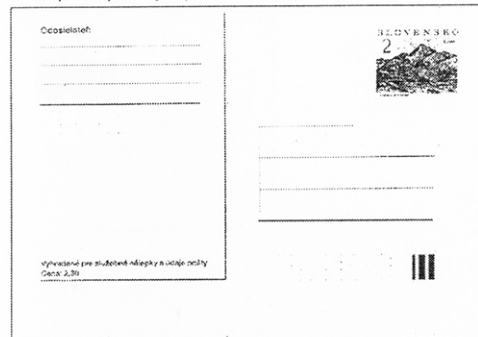
Na to, že od vydania prešlo iba sedem rokov, je okolo poštových lístkov „Kriváň“ priveľa nejasností. Nepoznáme napríklad presnú chronológiu ani počty kusov jeho dvoch vydaní (CDV 1 so skratkou meny „Kčs“ a CDV 2 bez skratky meny v predajnej cene). Ukazuje sa, že existujú ďalšie neznáme „tajomstvá“. Objavovanie a odhaľovanie takýchto tajomstiev - to je pravá esencia špecializovanej filatelie. Neskromne musíme vyjadriť veľkú radosť nad objavom, ktorý sa filatelistovi podarí raz za desať rokov.

Retuš je pojem, ktorý svedčí o materiálnej alebo časovej núdzi a ktorý podvedome zaraďujeme do obdobia klasickej filatelie. Preto sú objavené retuše z nedávnej doby prekvapujúce a neočakávané. Objavené **retuše sa týkajú adresných liniek**. Štandardný lístok CDV 2 „Kriváň“ (obr.1) je tlačенý dvojfarebným ofsetom. Má tri tenké adresné linky tlačené čiernou farbou, ktoré začínajú v jednej línii. Štvrtá, hrubá linka je tlačенá fialovou farbou a jej poloha voči čiernym linkám závisí od presnosti súťlače. Dĺžka liniek je 30 mm, 55 mm, 55 mm a 55 mm.

Retušiam predchádzali dve výrobné vady:

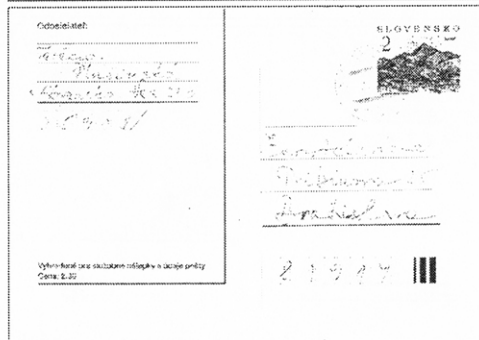
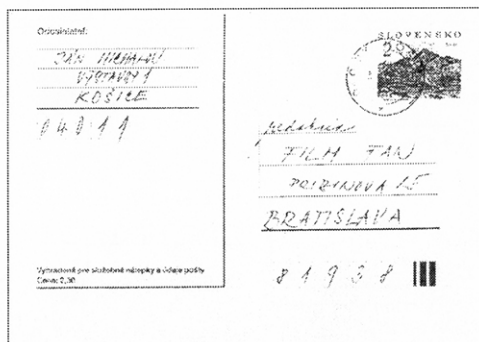
VV 1 (obr.2) - Chýbajú všetky adresné linky (tri tenké čierne a štvrtá hrubá fialová).

VV 2 (obr.3) - Chýbajú tri tenké čierne adresné linky.

Dvomi vadami zodpovedajú dve retuše, u ktorých sme zistili viaceré odlišnosti:

RE 1 - Všetky štyri adresné linky sú dotlačené čiernou kníhtlačou, varianty:

Ľavo zhora dole: obr.1 - Normálny poštový lístok CDV 2, obr.2 - Výrobná vada VV 1. Vpravo zhora dole: obr.3 - Výrobná vada VV 2, obr.4 - Retuš RE 1 A, obr.5 - Retuš RE 1 B

RE 1 A (obr.4) - Tri tenké adresné linky začínajú v jednej línii, štvrtá hrubá linka začína o 0,5 mm vpravo. Dĺžka liniek: 30 mm, 55 mm, 55 mm a 55 mm.

RE 1 B (obr.5) - Prvá tenká linka začína o 1,5 mm vpravo, druhá linka je na konci stenčená a vychýlená smerom nahor, vpravo od konca tretej linky je škrvna, štvrtá hrubá linka začína o 0,5 mm vpravo. Dĺžka liniek: 28,5 mm, cca 54 mm, cca 55 mm a 55 mm.

RE 2 - Tri tenké adresné linky sú dotlačené čiernou knižničnou, varianty:

RE 2 A (obr.6) - Všetky tri linky začínajú na ľavej strane v jednej línii. Dĺžka liniek: 26 mm, 55 mm a 55 mm.

Odosielateľ:

KOČAL GNDRAJ
RUE „LETO“ 141
PATRICKOVA LUTNICA
05900

2

TELEFON
EUROTELEFONIA
PRIBINOVIA 25
BRATISLAVA

2 1 9 1 4

Vytvorené pri masovej zásielke v jednej porcii
Cena: 2,20

Odosielateľ: P. MATUŠKA ml
MOROVNICKA
21140
HARDLOVA
97151

2

TELEFON
FILM FAN
PRIBINOVIA 25
BRATISLAVA

2 1 9 1 4

Vytvorené pri masovej zásielke v jednej porcii
Cena: 2,20

Odosielateľ: P. MATUŠKA ml
MOROVNICKA
21140
HARDLOVA
97151

2

TELEFON
FILM FAN
PRIBINOVIA 25
BRATISLAVA

2 1 9 1 4

Vytvorené pri masovej zásielke v jednej porcii
Cena: 2,20

RE 2 B (obr.7) - Druhá linka začína o 2 mm vpravo. Dĺžka liniek: 26 mm, 53 mm a 55 mm.

RE 2 C (obr.8) - Prvá linka začína o 0,5 mm vpravo. Dĺžka liniek: 29,5 mm, 55 mm a 55 mm.

RE 2 D 1 (obr.9) - Prvá linka začína o 1,5 mm vpravo, druhá linka je na konci stenčená a vychýlená smerom nahor, druhá a tretia linka sú na konci rôzne nedotlačené. Dĺžka liniek: 28,5 mm, cca 53 mm a cca 53 mm.

RE 2 D 2 (obr.10) - Ako D 1, vpravo od konca tretej linky je škrvna.

RE 2 E 1 (obr.11) - Prvá linka začína o 1,5 mm vpravo, tretia linka začína o 1 mm vpravo a na konci je nedotlačená. Dĺžka liniek: 28,5 mm, 51,5 mm a približne 50 mm.

RE 2 E 2 (obr.12) - Ako E 1, tretia linka je uprostred prerušená.

Odosielateľ:

KEA JANDRA
KORONOVIA 1/2
MARTIN
13601

2

TELEFON
EUROTELEFONIA
PRIBINOVIA 25
BRATISLAVA

2 1 9 1 4

Vytvorené pri masovej zásielke v jednej porcii
Cena: 2,20

Odosielateľ:

KOČAL GNDRAJ
RUE „LETO“ 141
PATRICKOVA LUTNICA
05900

2

TELEFON
FILM FAN
PRIBINOVIA 25
BRATISLAVA

2 1 9 1 4

Vytvorené pri masovej zásielke v jednej porcii
Cena: 2,20

Dôvod vzniku vúd a následne opravy chybných lístkov môžeme zatiaľ len dedukovať. Podľa našich poznatkov je výroba poštových lístkov organizovaná v dvoch oddelených fázach:

a) Vytvorenie zásoby hotových tlačových hárkov (na každom hárku je 18 lístkov) a ich uloženie do skladu. Odtiaľ sa berú podľa potreby na finálne spracovanie alebo sa vracajú na doplnenie prítláče. V prvej fáze sa prihladá na čo najskoršie ukončenie tlače a uvoľnenie tlačiarenskej kapacity pre iné zákazky.

b) Finálne spracovanie (napočítanie 100 alebo 200 tlačových hárkov, rozrezanie, páskovanie balíčkov, zabalenie a expedícia).

Vlavo z hora dole: obr.6 - RE 2 A, obr. 7 - RE 2 B, obr.8 - RE 2 C. Vpravo z hora dole: obr.9 - RE 2 D 1, obr.10 - RE 2 D 2

Naša hypotéza je založená na tom, že pravdepodobne zlyhala bezprostredná kontrola kvality pri tlači a na chybu sa prišlo neskoro, keď už bola vytlačená veľká zásoba (resp. celý náklad) tlačových hárkov. V každom prípade množstvo nepodarkov muselo byť také, že bolo hospodárnejšie nevyradiť, ale opraviť ich. Samotnú príčinu nedotlaču ani počet zasiahnutých polí na tlačovom hárku nepoznáme, mohlo ísť o závalu tlačovej formy alebo prenosového valca. Pravdepodobne však nejde o vadu tlačovej formy, lebo nedotlač sa prejavuje pri obidvoch farbách.

Po zistení väd a rozhodnutí o ich oprave bol pripravený kníhtlačový štoček (štočky) pre dotlačenie chýbajúcej kresby adresných línií. Chyba sa vyskytovala pravdepodobne len na jednom alebo len na niekoľkých z 18 polí, takže hárky mohli byť rozrezané a balíčky s chybou boli opravené lístok po lístku v kníhtlačovom stroji. Pri tom sa mohlo stať, že do stroja sa naraz dostali dva lístky a spodný zostal neopravený, bez línií.

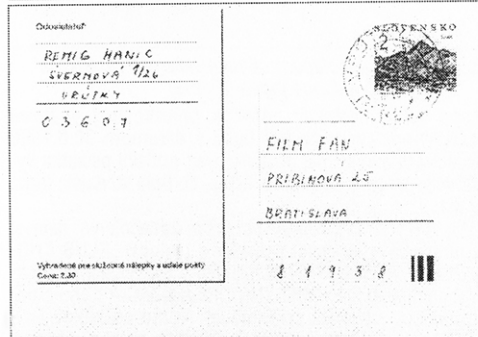
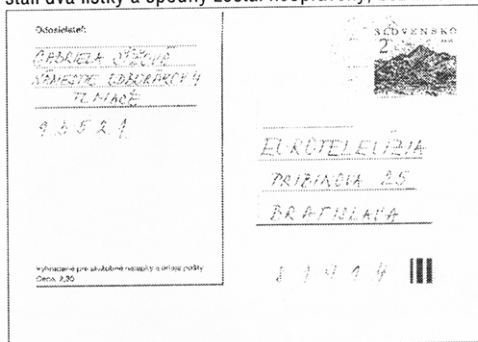
Na rozlíšenie retušovaných lístkov od štandardných je potrebná znalosť charakteristických znakov kníhtlače: ide o tlač z výšky, pri ktorej ostáva plastická stopa v papieri (prelis) a pod lupou pozorujeme nahromadenie farby v miestach nižšieho tlaku (fuláž). Samozrejme, RE 1 možno rozpoznať jednoducho - štvrtá linka je čierna.

Bohužiaľ celý „príbeh“ retuší sa nám asi už nepodarí zrekonštruovať. Oficiálne inštitúcie sú skúpe na slovo, poštové múzeum z oblasti celín nearchivuje takmer nič. Zástupcovia tlačiarne vyslovili názor, že „ide o garážovo-falzifikát“. Lenže vzhľad lístka a všetky detaily zodpovedajú originálu a je veľmi nevierohodné, že by falzifikát bol natoľko rozšírený ako sú retušované lístky.

Toto je správa, zodpovedajúca dnešnému poznaniu. Ak sa nám podarí informácie doplniť, budeme Vás informovať. □ Miroslav Gerec

SAMOSTATNÁ SLOVENSKÁ REPUBLIKA UŽ 1.10.1990?

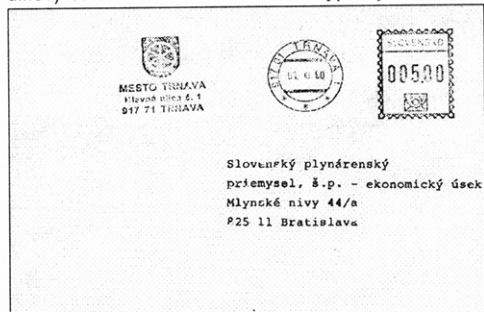
Slovenskej pošte Trnava 1 sa poradil „historický kúsok“, keď vo výplatnom stroji 1. októbra 1999 používala (ako dlho?) dátum 1.10.90. Že nejde o výplatný odtlačok z

Obr. 11 - RE 2 E 1 (hore), obr. 12 - RE 2 E 2 (dole)

Pre úplnosť treba povedať, že dosiaľ sa nenašli lístky opravené nesprávnym štočkom (VV 1 + RE 2 alebo VV 2 + RE 1), ani lístky bez vady omylom retušované (štandardný lístok s RE1 alebo s RE 2). Žiadnu z týchto možností, najmä prvý prípad, nemožno úplne vylúčiť.

Je možné, že prvotný štoček obsahoval štyri linky pre opravu VV 1, neskôr z neho bola hrubá linka odstránená a takto upraveným štočkom sa opravovala VV 2 (nasvedčuje tomu veľká podoba RE 1 B s RE 2 D 1 a tiež väčšie stopy opotrebenia u RE 2).

roku 1990 svedčí to, že som ho našiel medzi skartom z konca roka 1999. Tiež označenie štátu SLOVENSKO a poštová trúbka vo výplatnej časti pečiatky to potvrdzuje. Zrejme ide o chybu, lebo ved' v roku 1990 sa ešte nemohol používať výplatný stroj s pomenovaním štátu SLOVENSKO. Slovenská pošta zaviedla výplatné stroje s názvom SLOVENSKO až v roku 1993 (a s použitím loga Slovenskej pošty ešte neskôr - pozn. red.).

Nie je to teda v žiadnom prípade prvé použitie výplatného stroja s uvedením názvu štátu ako SLOVENSKO. Z tohto príkladu vidieť, že sa oplatí všimnúť aj „obyčajný skart“ bez známok, lebo sa aj v ňom niekedy dajú nájsť zaujímavosti a interesantný materiál do expozícií či zbierok. □ Ján Maniaček, st.

Holubia pošta Malacky-Vysoká pri Morave

Keď sme v roku 1980 pripravovali druhú Oblastnú filatelistickú výstavu ZÁHORIE '80, rozmyšľali sme, čo vymyslieť pre filatelistov, aby okrem príležitostnej poštovej pečiatky bola výstava dokumentovaná i niečím iným. Prítláče na celiny sme už predtým mali a tak som dostal nápad, či by nemohla byť uskutočnená preprava „pošty“ z Malaciek poštovými holubmi. Niekoľko takých podujatí sa už uskutočnilo v Čechách v rámci veľkých celoštátnych výstav.

Vo svojom veterinárnom obvode som mal i obec Vysokú pri Morave, kde bol veľmi aktívny Klub chovateľov poštových holubov. Mal som s nimi nielen styk úradný, ale i veľmi priateľský, osobný. Predsedom klubu bol veľký „vtáčkar a chovateľ“ pán Jaroš Lapčík. On a jeho synovia vlastnili pekny krídol poštových holubov (ale i exotického vtáctva) s ktorými sa veľmi úspešne zúčastňovali na rôznych pretekoch a výstavách.

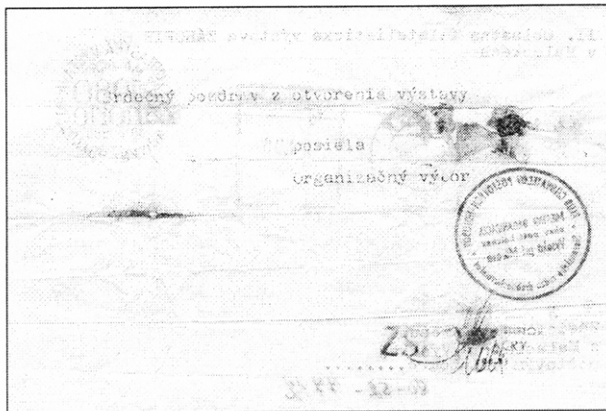
Nadhodil som mu otázku, či by sa takáto akcia prevozu poštových zásielok holubmi chovateľov z Vysokiej dala uskutočniť. Takmer bez váhania súhlasil, pretože aj pre ich klub by to bolo niečo nové. Zároveň spomenul, že v tej dobe i tak musia holuby absolvovať niekoľko cvičných letov nielen na udržanie kondície ale musia aj bodovať, aby sa mohli zúčastniť na pretekoch. Let z Malaciek do Vysokiej by sa im zarátal medzi povinne nalietané. Pravda len tým holubom, ktorí priletia do limitu 20 minút od vypustenia a tak spĺňa podmienku pre hodnotenie. Vybral spomedzi chovateľov „poštákov“ 35 spoľahlivých „letcov“. Pre uskutočnenie podujatia sme stanovili dátum 30. august 1980, deň otvorenia výstavy. A hneď sme prikočili k prípravám.

Zakúpil som tenký, letecký listový papier a z neho sme narezali lístky formátu približne 14,5 x 10 cm. Okrem toho som zakúpil posledných 5 aerogramov, ktoré sa na pošte nachádzali (Volavka v lete s pretlačou 3.80 Kčs). Zostrihol som ich na podobný formát ako lístky (14,5 x 9 cm). Na horný okraj každého lístka som naklepal text: „II. Oblastná filatelistická výstava ZÁHORIE '80 v Malacách“ a do ľavého spodného rohu napísal trojriadkový text: „Zásielka prevezená / z Malaciek do Vysokiej / poštovým holubom č. ...“. Číslo holuba sa dopisovalo po jeho prilete do hniezda. Nad týmto textom som ešte červenným atramentom ručne napísal písmeno P (pigeonogram) a poradové číslo zásielky.

Na pravej strane zásielky bola adresa prijímateľa a pod ňou meno chovateľa, u ktorého holub „pristál“. Nad ad-

Lícna strana upraveného aerogramu po preprave

Stopy svedčiace o preprave holubom sú na niektorých zásielkach
zjavné (rub jedného pigeogramu)

resou bol umiestnený odtlačok príležitostnej poštovej pečiatky výstavy v čiernej farbe s dátumom 30.8.1980 Malacky. Vľavo od nej poštový úrad odtlačil pečiatku výplatného stroja s hodnotou 1 Kčs, čo bola vtedajšia tarifa za list.

Na ľavej strane lístkov bol ešte odtlačok vo fialovej farbe okružnej klubovej pečiatky s textom: „KLUB CHOVATEĽOV POŠTOVÝCH HOLUBOV / Slovenského zväzu drobnochovateľov / MIESTNA ORGANIZÁCIA / chov. pošt. holubov / Vysoká pri Morave“. Touto pečiatkou bola potvrdená autentičnosť letu a identita holuba, ktorého číslo bolo dopísané na zásielku.

Na niektorých zásielkach je na reverze lístka i odtlačok kontrolných letových hodín. Pretože tento let sa konal v deň, kedy sa konali kontrolné lety holubov a započítaval sa im do výcviku, odtlačok tejto kontrolnej hodinovej pečiatky dostali iba tie zásielky, ktoré holuby dopravili do limitu 20 minút od štartu. Takto hovorili pravidlá letu.

Spomínaných 5 kusov zostrihaných aerogramov má poradové čísla P 1 až 5. Všetko ostatné je ako pri ostatných zásielkach, iba na pravom okraji je v červenom zvislom rámečku poznámka *Expresná zásielka*. Známk

na zásielke je opečiatkovaná výstavnou pečiatkou v čer-
vanej farbe. Aerogramy sú dofrankované v hodnote 0.20
Kčs vyplátnym strojom. Keďže mali natlačenú známku v
hodnote 3.80 Kčs, stačilo pripísať iba 20, halierov aby a-
ko expresná zásielka bola vyplatená v hodnote 4 Kčs.

Na reverze zásielky mali naklepaný text: „Srdečný po-
zdrav z výstavy / posla / Organizačný výbor“ a podpis
predsedu klubu filatelistov a organizačného výboru vý-
stavy MVDr. P.Hallona s odtlačkom klubovej pečiatky.

Takto adjustovaný lístok (samozrejme bez čísla holuba
a pečiatky chovateľa a kontrolných hodín) bol poskla-
daný na pásky v šírke cca jeden a pol centimetra. Pásek
potom omotal pán Lapčík junior, ktorý holuby sprevá-
dza na štart a potom i vypustil, holubovi na nožičku a
pripevnil gumičku. Potom sa holub vložil do koša.

Poštové holuby so zásielkami boli naraz vypustené za
prítomnosti hostí, ktorí sa zúčastnili vernisáže výstavy.
Ako holuby z košov vyleteli, opísali nad prítomnými ob-
ľúk a pustili sa spolu letieť smerom na Vysokú. Jeden
holub sa z krídla oddelil a letel smerom na Veľké Leváre.
Nikdy sa nenašiel, takže jestvuje iba 34 skutočne prepa-
ravených zásielok. Môžem však čestne prehlásiť, že sa do-
datočne nevyhotovovali žiadne zásielky a tie, ktoré patri-
čné náležitosti majú, boli skutočne holubmi preprave-
nými. Limit 20 minút sa tiež dodržal a skutočnosť, že nie-
ktoré holuby nedoleteli včas, samotní majitelia holubov
to považovali za bežnú vec, ktorá sa často stáva.

Niektorí „poštáci“ však neboli so zásielkami spokojní a
chceli sa ich zbaviť, čo sa na lístkoch prejavilo rôznymi
dierami po zobákoch. Iní zase po prilete do hniezdi si na
lístky aj odlahčili, resp. strčili nožičku do „holubacieho
pečatného vosku“ a zanechali na zásielkach nefalšované
„pečate pravosti“. To všetko však iba potvrdzuje atrak-
tívnosť a pravosť zásielok.

Vo Vysokej čakalo na zásielky auto. Pán J.Lapčík ob-
chádzal majiteľov holubov, preberal od nich zásielky,
dopisoval na ne čísla holubov, pečiatkoval ich a tie, čo
splnili časový limit dostali i hodinovú kontrolnú pečiatku.
Zásielky boli vzápätí privezené do Malaciek na výstavu,
kde boli adresátom ešte počas prehliadky výstavy odo-
vzdané. Celý tento akt od vypustenia holubov do príchodu
auta so zásielkami trval približne hodinu.

Klubu chovateľov poštových holubov vo Vysokej, me-
novite J.Lapčíkovi, sme odovzdali pamätný list a pige-
ongram spolu s podakovaním za ich nezištnú pomoc.

Hneď od počiatku bol tento pigeongram veľmi vyhla-
dávany, najmä zberateľmi z Čiech. V našich expozíciách
je temer neznámy. Domnievam sa, že tento pigeongram
bude na Slovensku stále patriť medzi najzaujímavejšie a
bude ozdobou každej aerofilatelistickej zbierky.

□ Pavol Hallon

ZBERATELIA SÚ ŠŤASTNÍ ĽUDIA J.W.Goethe

(Motto z bulletinu 3.medzinárodného veľtrhu poštových
známok, mincí, TK, minerálov a zberateľstva)

Glosy na margo našich poštových známok

Aké ste mi krásne...

Výplatná známka Bardejov 0,50 Sk

Nová výplatná poštová známka Bardejov 0,50 Sk nadvá-
zuje na dlhoročnú koncepciu vydávania výplatných zná-
mok s námetom slovenských miest. Oproti väčšine vý-
platných známok z ostatných rokov je zaujímavá po via-
cerých stránkach.

Je to prvá slovenské poštová známka, ktorá má men-
šiu nominálnu hodnotu ako jedna koruna a je aj prvou
známkou, ktorá nemá na celú korunu zaokrúhlenú nomi-
nálnu hodnotu. Zaujímavá je aj tým, že po známke Dub-
nica 1 Sk z roku 1993 je to druhá slovenská poštová
známka, ktorá samostatne neslúži na vyplatenie žiadne-
ho druhu listových zásielok, lebo bola vydaná len za ú-
čelom doplnenia iných frankatúr na vyplatenie poplatkov
v potrebnej výške za listy pre vnútroštátny styk do

hmotnosti 20 gr
(5,50 Sk) a tlačo-
vín do 20 gr (4,50
Sk) a v ich kom-
binácii so sadz-
bami za zvláštne
služby (doporu-
čene a pod.). Mi-
močodom, Slo-
venská pošta na-
padom používať
sadzby nezaok-
rúhlené na celé

koruny po siedmich rokoch činnosti v samostatnom
štáte, keď sa počas tejto doby poštovné prakticky zdvo-
násobilo, sa ktovieako nevznamenala. Pre zberateľov
nie je bez zaujímavosti ani to, že je to jedna z málo slo-
venských známok, ku ktorej nebola vydaná obálka prvé-
ho dňa (medzi nami, nebola by to zaujímavá FDC s jed-
nástimi nalepenými známkami?) a ani nebola slávnostne
uvedená do obehu, ako ostatné výplatné známky v po-
sledných rokoch... Zrejme súvislosť termínu jej vydania
so schvaľovacím procesom nových poštových sadzieb
platných od 1.2.2000 spôsobila časovú tieseň a tým sa
už potom na niektoré „dobré zvyky“ nedostalo.

Znáмка je zaujímavá aj po inej stránke - vyniká svo-
jim výtvarným stvárnením i tlačiarenským prevedením.
Autor návrhu i rytiny známky František Horniak veľmi
kultivovane zladil kompozíciu obrazových atribútov s
textami i farebným riešením pozadia a mestského erbu.
Okrem základnej ocelovo modrej farby na známke je pou-
žitá len jemná fialkovastá farba pozadia, na ktorej sa ne-
rušene vyníma kresba historického námestia s domi-
nujúcim kostolom v popredí. Zdá sa, že veľmi šťastné rie-
šenie bolo upustiť od použitia farieb na mestskom erbe -
použitím modrej, červenej a zlatej farby by sa erb stal
„nečitateľným“ a takto realizovaný by potom rušivo pô-
sobil na celkový estetický dojem zo známky. Sympatická
známka, ktorá z doteraz vydaných slovenských výplat-
ných známok s námetom miest patrí medzi najvydare-
nejšie.

□ V.K.Németh

Z HISTÓRIE VZNIKU SLOVENSKEJ PÄTDESIATKORUNÁČKY Z ROKU 1940

Slovenské štátovky a bankovky z rokov 1939-1945 predstavovali síce vždy bežne dostupnú a takmer obligátnu súčasť súkromných numizmatických zbierok, ale o histórii prípravy ich tlače a o prípadnom výbere umeleckých návrhov na tieto papierové platidlá neboli dostupné takmer žiadne informácie ani obrazové dokumenty. I keď hneď v úvode treba povedať, že vyčerpávajúce zdokumentovanie ich vzniku sa pravdepodobne už nepodarí, predsa len sa v ostatných čase podarilo v archíve NBS a v niektorých verejných i súkromných zbierkach objaviť dokumenty, ktoré súčasný stav poznania nezanebatelne posúvajú dopredu.

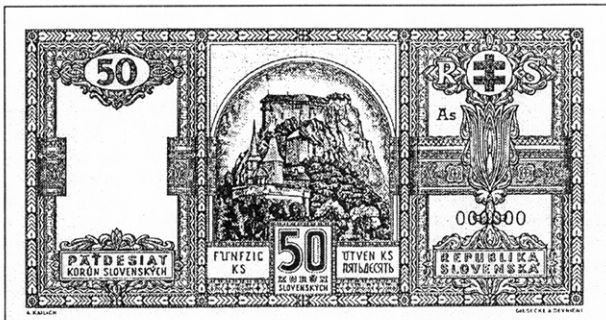
Ako je známe, po vzniku Slovenského štátu, bolo potrebné urobiť urýchlené kroky na zavedenie vlastného obeživa. Najnaliehavejšiu potrebu v roku 1939 vyriešilo pretláčenie troch najvyšších denominácií bankoviek známou pretláčou SLOVENSKÝ ŠTÁT a urýchlené vydanie dvoch štátoviek nižších hodnôt. Ich vydanie poskytlo Slovenskej národnej banke určitý časový priestor na prípravu kvalitných definitívnych platidiel, ktoré by formálne zodpovedali novým štátoprávnym pomerom a zároveň aj navonok reprezentovali novú menu a štát.

Obr. 2 - Zobrazenie skaly pod Oravským zámkom na skúšobnom nátláčku z 11.2.1941 (vľavo) a jeho korektúra na definitívnej podobe 50-korunáčky (vpravo).

Na získanie ideových výtvarných návrhov na nové bankovky vypísala Slovenská národná banka 12. marca 1940 neobmedzenú anonymnú súťaž. Do tejto súťaže sa prihlásilo celkom 32 navrhovateľov, jeden dokonca aj zo zahraničia (Citoliby u Loun, Čechy), ale úroveň väčšiny návrhov bola taká nízka, že boli neupotrebitelné.

Po uzavretí súťaže 30. mája 1940 sa 31. mája konala schôdza vysokých úradníkov SNB vedená guvernérom prof. Karvašom, na ktorej sa otvorili jednotlivé ponuky a vylúčili návrhy šiestich autorov, lebo nesplnili formálne

Obr. 1 - Zelenožltý skúšobný nátláčok rubu 50-korunáčky z roku 1940 s nevhodne umiestneným číslovaním v pravom poli triptychu posudzovaným 11.2.1941.

podmienky súťaže. Zároveň sa zostavila päťčlenná jury, ktoré malo posúdiť zvyšných 26 návrhov. Do jury boli menovaní guverné SNB prof. Karvaš, riaditeľ administratívneho odboru M. Kollár, riaditeľ úverového odboru J. Tr-novec, umelecký referent Matice Slovenskej Dr. J. Cincik a delegát spolku slovenských umelcov, ktorým sa stal prof. V. Droppa.

Jury sa stretlo už 6. júna 1940 o 9.15. Ešte pred začatím posudzovania vyradila ďalší návrh kvôli formálnym nedostatkom. Nakoniec teda posudzovala 25 návrhov. Nízku úroveň mnohých návrhov dokladajú výroky členov komisie: „Niektoré myšlienky sú absolútne bizarné, na bankovku sa návrh vôbec nehodí; Autor vôbec nepochopil bankovku...; To je myšlienka veľmi konvenčná; To je priamo strach; To je taká zúfalá snaha; Ráz fotografie; Slabé, absolútne naivné, sentimentálne...“ Z 25 návrhov sa dostali do užšej súťaže štyri. Jeden (č. 14) obsahoval dva návrhy na 100-korunáčku, druhý (č. 15) návrh na rub a líce 100-korunáčky v dvoch alternatívach a rub a líce 500- a 1000-korunáčky, tretí (č. 18) návrh na rub a líce 1000-korunáčky a štvrtý (č. 20) návrh na rub a líce 100-korunáčky. Po ich posúdení komisia konštatovala, že ani tieto návrhy nie sú vhodné bez podstatných úprav na realizáciu, ale že sú použiteľné myšlienkovo.

Po otvorení obálok sa ukázalo, že autorom návrhu č. 14 je grafik Jozef Kubas, autorom návrhu č. 15 akademický grafik Aurel Kajlich a návrh č. 18 a 20 akad. maliar Štefan Bednár. J. Kubasovi jury rozhodla udeliť III. cenu, Š. Bednárovi za návrh č. 18 II. cenu a návrh č. 20 navrhla odkúpiť. A. Kajlich za návrhy 500- a 1000-korunáčky získal tiež druhú cenu. Jeho návrhy na 100-korunáčku však jury zamietla.

Zároveň jury do dlhších úvahách (mala výhrady k Bednárovým tvrdomu vo figúre, Kajlicha považovala slabšieho v anatómii, Kubasa nepokladala za schopného návrhy doviest do realizovateľnej podoby) rozhodla pozvať k realizácii Bednára a Kajlicha. Prof. Droppa potom

navrhol zvoliť úzky komitét, ktorý by oboch umelcov usmerňoval. Jeho členmi sa stali prof. Droppa, dr. Cincík a riaditeľ Kollár a Trnovec. Rokovanie jury sa ukončilo o 12. hodine.

Komitét sa stretol na prvom pracovnom rokovaní už 15. júna 1940 a do roku 1944 s prestávkami absolvoval 19 rokovaní týkajúcich prípravy nových bankoviek SNB. Časť zápisníc z jeho rokovaní sa zachovala. Napriek ich neúplnosti a značnej heslovitosti umožňujú získať aspoň hrubú predstavu o ďalšej genéze definitívnych návrhov a ich realizácii.

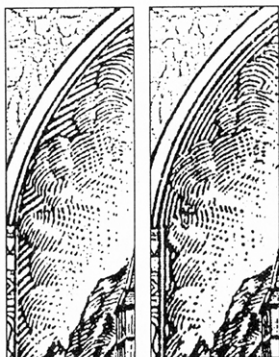
Zo súťaže sa nepodarilo získať návrh, ktorý by bol priamo určený pre 50-korunáčku. Táto okolnosť však jury nevedila, lebo predpokladala, že motívy z jednotlivých návrhov sa počas prípravy definitívnych návrhov budú dať vhodne použiť a kombinovať. Z prehľadu súťažných návrhov a zo zápisníc z 1. a 2. schôdze jury, resp. komitétu pre konečnú úpravu slovenských bankoviek zo 6. a 15. 6. 1940 pritom vyplýva, že na 50 Kč 1. 1940 bol použitý umelecký návrh vypracovaný A. Kajlichom na 500-korunáčku (témy Oravský zámok, skupina krojovaných žien). Rozhodnutie použiť ho na 50-korunáčku padlo medzi 2. a 3. schôdzou. Počínajúc 3. schôdzou 13. 8. 1940 komitét už tento návrh automaticky posudzuje ako návrh na 50-korunáčku. Naopak ako návrhy na 500-korunáčku sa na 3. schôdzi už posudzujú obrazy tematicky blízke jej konečnej podobe.

Návrh 50-korunáčky sa od jej konečnej podoby tematicky nelíšil. Jeho úpravami sa však komitét zaoberal až na 4. schôdzi 1. 10. 1940, kde odporučil zmeniť tónovanie vlasov, anatómiu ucha, polohu oka, vzhľad oplecku, tvar rúk a príliš ostré farebné prechody na rube. Ďalšie úpravy návrhu sa prerokovávali pravdepodobne na 6.-9. schôdzi. Ich dokumentácia však chýba. Isté, je, že v tom čase úpravy návrhu pokročili tak ďaleko, že na 10. schôdzi 28. 1. 1941 už komitét posudzuje prvé skúšobné nátláčky líca, ktoré však urobili veľmi zlý dojem. Ich nízkou kvalitou uznal aj majiteľ tlačiarne Ludwig Devrient. Komitét i L. Devrient sa zhodli, že príčinou zlej kvality je knihtač, ktorá nedovoľuje vykresliť jemné detaily. Preto komitét odporučil guvernérovi SNB tlačiť líce hlbokotlačou. Ďalej komitét požadoval odstrániť červenú farbu z podtláče v pozadí štátneho znaku, posunúť domicil a dátum vydania nižšie tak, aby neprekývali štátny znak a zosúladiť veľkosť písma a vzdialenosť medzi riadkami. Z poznámok jasne vyplýva, že išlo predovšetkým o opra-

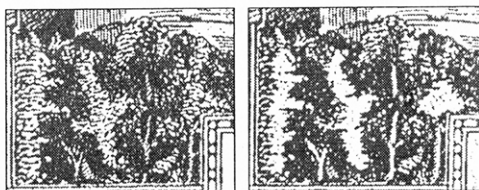
vu kompozičných chýb a remeselných chýb a nekvalitnej práce tlačiarne, nielen o dôsledok použitia knihtače. Na schôdzi L. Devrient sľúbil dodať viaceré farebné nátláčky, ktoré by farebne kontrastovali so stokorunáčkou.

Nové nátláčky posudzovala 11. schôzda komitétu 11. 2. 1941. Jedným z nich je zachovaný nátláčok rubu v zelenej farbe so žltými podtláčami označený číslom 5 (obr. 1). Vyplýva to z poznámok, že (1) zarastený svah pod hradom je príliš plošný, stromy v popredí sú svetlejšie ako v pozadí a tým sa stráca perspektíva, ktorá bola na pôvodnom návrhu dobre vyriešená, (2) stromy pri dolnom okraji obrazu Oravského zámku musia mať napravo i naľavo od rámda s číslom 50 rovnaký valér, pričom smerodajná je svetlosť mohutných stromov vpravo, (3) treba vyriešiť pozadie oblakov (ako najvhodnejšie navrhol komisár šrafovanie z prednej strany figurálnej kompozície), (4) číslovanie treba presunúť do pravého prázdneho poľa na líce, (5) treba zmeniť podtláč podľa prílohy 5z (na nátláčku je v ľavom poli jednoduchá podtláč zo sústredných elips, príloha 5z predstavovala vlnovkové pletivo použité na konečnej podobe bankovky). Niektoré kritizované body, napríklad umiestnenie číslovania na pozadí tmavého ornamentu, opäť predstavujú kompozičné chyby, resp. nekvalitnú prácu tlačiarne.

Časť požiadaviek tlačiarne opäť nesplnila. Preto na 12. schôdzi 25. 2. 1941 komitét znova žiadal zmäkčiť prechod zarasteného svahu do skaly pod hradom (obr. 2) a znázorniť pozadie oblakov kružnicami sústrednými s oblúkovým rámom obrazu (realizované) alebo vodorovným šrafovaním (obr. 3).

Obr. 3 - Rozdielne vedenie línie v pozadí mrakov nad Oravským zámkom na skúšobnom nátláčku z 11. 2. 1941 (vľavo) a na definitívnej podobe bankovky (vpravo). Podobné rozdiely sú po celom obvode oblúka.

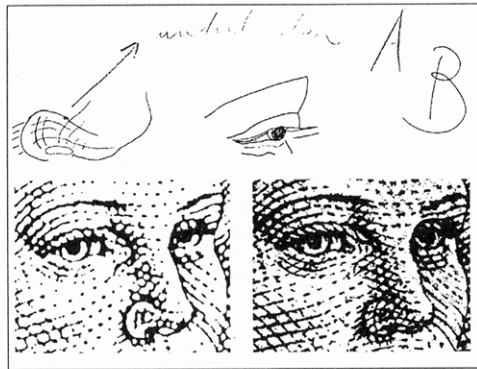
Obr. 4 - Povrchne odstránené príliš tmavé tieňovanie stromov v ľavej dolnej časti obrazu na skúšobnom nátláčku z 11. 2. 1941 (vľavo) a na definitívnej podobe bankovky (vpravo).

Tlačiareň tieňovanie neprepracovala, ale pôvodné tieňovanie iba vyškrabala. Preto na konečnej podobe bankovky sú v ľavej spodnej časti obrazu tri zvislé neprirodzené svetlé škvrny (obr. 4).

Prácu tlačiarne Giesecke & Devrient otvorene kritizoval riaditeľ Kollár pri porovnávaní technického vybavenia tejto tlačiarne s Tlačiarňou bankoviek Národnej banky pre Čechy a Moravu v Prahe.

Úpravy nátláčkov 50-korunáčky boli ukončené na 14. schôdzi 6. 6. 1941. Zástupca tlačiarne tu predložil dvojmo viaceré farebné varianty líca označené V1 - V4 (V = Vorderseite, predná strana) a rubu označené R1 - R5 (R = Rückseite - zadná strana), z ktorých komitét zostavil do úvahy prichádzajúce kombinácie: V1 a R1, V2 a R4, V3 a R2. Tlačiareň odporúčala kombináciu V1 a R1, komitét však zvolil kombináciu V2 a R3. Zároveň požadoval ešte predĺžiť linky na nose v popredí stojacej ženy a zvý-

razníť spodné viečko na jej oku (obr. 5). Napriek tomu komitét označil nátláčky V2 a R4 za smerodajné pre tlač. Jednu dvojicu variantov prevzal zástupca tlačiarne, druhú si ponechala SNB.

Obr. 5 - Posledné úpravy chybného vedenia niektorých drobných línií na nose a pod okom dievčata zistené 6.6.1941 na definitívnom nátláčku líca 50-korunáčky, ich schematický náčrt a oprava na definitívnej podobe bankovky.

Zachované nátláčky 50-korunáčky sú nalepené na tenkej, obojstranne hladenej žltkastej lepenke. Z prednej strany nátláčky kryje obal zo sivého mramorovaného kartónu s vyrezaným okienkom, nepatrne menším ako konečné rozmery bankovky (68 x 127 mm). Pod okienkom obal zdobí suchá firemná pečať o priemere 33 mm,

s textom GIESECKE U. DEVRIENT a grifom. V pravom spodnom rohu lepenkového podkladu sú nátláčky označené čiernym 4-5 mm vysokým číslom. Samotné nátláčky majú rozmery 135 x 77-79 mm, nátláčok V2 má v rohoch sútláčové značky.

Na definitívnych nátláčkoch (obr. 6) je vľavo dole ručne pripísaný dvojriadkový text *Bratislava, am 6. Juni 1941 / Massgebend für Farbe, endgültige Ausführung* (= Bratislava 6. júna 1941 / Smerodajné pre farbu, konečné prevedenie). Nesú pečiatku administratívneho odboru SNB prekrytú podpismi riaditeľa Kollára (vľavo) a Trnovca (vpravo) a podpisy Dr.Cincika, prof. Droppu a A.Kajliča a zástupcu firmy Giesecke & Devrient Heinricha Paulussena.

Pozornosti komitétu ušla pravopisná chyba v ruskom vyznačení hodnoty, ktorá bola už predmetom samostatného článku v časopise Zberateľ.

Tlač 2 miliónov kusov 50-korunáčky bola dokončená koncom novembra 1941. Firma Giesecke & Devrient si za ňu zaúčtovala 78 332 RM, čo podľa nariadeného clearingového kurzu slovenskej koruny 11.62 Ks za 1 RM bolo 9.1 mil. Ks, teda takmer 1/10 hodnoty vytlačených bankoviek. Bankovky mali byť dovezené z Lipska ako spešná nákladným vlakom cez Viedeň do Bratislavy 10.decembra 1941 o 16.09. Vagón sprevádzal prednostu hlavnej pokladnice Viktor Gömöry a námestník prednostu ústrednej účtarne Ján Oliva. Ústredňa štátnej bezpečnosti mala dodať na bezprostredné strázenie vykládky vagona štyroch mužov a ďalší 2-3 muži s automatickou zbraňou mali strážiť v budove hlavnej stanice. 50-korunáčku dala Slovenská národná banka do obehu o týždeň, 18.decembra 1941.

□ Zbyšek Šustek

Bratislava, am 6 Juni 1941

Massgebend für Farbe, endgültige Ausführung

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ BANKA V BRATISLAVE
ADMINISTRATÍVNY ODBOR

V2

Obr. 6 - Schválený definitívny nátláčok (V2) líca 50-korunáčky s podpismi členov komitétu, zástupcu tlačiarne a autora výtvarného návrhu.

VARIANTY TROJGRAJCIARA LEOPOLDA I. 1701 C.B

Pri získavaní jednotlivých mincí do zbierky je pre zberateľa veľmi dôležité poznanie a popis ich jednotlivých variantov - najlepšie z dostupnej literatúry. O niečo podobné som sa pokúsil pri trojgrajciari Leopolda I. s letopočtom 1701 od Christopha Brettschneidera z mincovne Breh. Zistil som, že existujú štyri varianty.

1. minca

Averz: **LEOPOLVS.DG.R.I (3).S.A.G.H.B.R.**
Reverz: **ARCHID.AVST (C.B) DVX.BVR.SIL.17-01.**

2. minca

Averz: **LEOPOLDVS.DG.R (3) I.S.A.G.H.B.R.**
Reverz: **ARCHID.AU (C.B) DUX.BUR.SI.17-01**

3. minca

Averz: **LEOPOLDVS.DG.R.I (3).S.A.G.H.B.R.**
Reverz: **ARCHID.AUS (C.B) DUX.BUR.SIL.17-01**

4. minca

Averz: **LEOPOLDVS.DG.R.I (3).S.A.G.H.B.R.**
(kresba kvetiny - ruže)
Reverz: **ARCHID.AUS (C.B) DUX.BUR.SIL.17-01**

V literatúre sa o daných variantoch mincí píše nasledovne:

Zdeněk Nechanický vo svojej práci MINCOVNÍCTVÍ LEOPOLDA I. 1657-1705 dané varianty nepozná, hoci pri iných ročníkoch popisuje viacero variantov.

Helmut Jungwirth v práci CORPUS NUMMORUM AUSTRIACORUM (CNA) v piatom diele na str. 107 pozná len jeden variant - za variant totiž považuje len tú istú mincu od iného mincmajstra. Ako príklad uvediem trojgrajciar Jozefa I. bratislavských mincmajstrov Cristopha Siegmunda Hungera a Paula Wödrödyho z roku 1709 na strane 144).

Hugo, slobodný pán von Saurma-Jeltsch vo svojej práci SCHLESISCHE MÜNZEN UND MEDAILLEN z roku 1883 na strane 29 udáva 2 varianty, čo možno považovať za správne, pokiaľ pod pojem variant zahrňuje gotický opis (ktorý namiesto písmena U používa V) ako je to pri minci číslo 1. Občasná latinka predstavuje druhý variant - mince číslo 2, 3 a 4.

Kliment Čermák a Bedřich Skrbek vo svojej práci MINCE KRÁLOVSTVÍ ČESKÉHO ZA PANOVÁNÍ RODU HABSBURSKÉHO v prvom diele na strane 455 neudávajú varianty, len v obrazovej časti v tabuľke XCIX je vyobrazená minca číslo 2.

Ivo Halačka vo svojej práci MINCE ZEMÍ KORUNY ČESKÉ v tretom diele na strane 795 udáva typ pod číslom 1701 (zhodou okolností ako letopočet) a to by podľa vyobrazenia na strane 794 zodpovedalo minci číslo 1.

Mal som to šťastie, že som videl niekoľko desiatok hore vyobrazených mincí, pričom výskyt minci číslo 3 a 4 bol menej častý, najmä výskyt mince číslo 4 s kvetinou na konci opisu bol zriedkavý. Vyobrazenie kvetiny na trojgrajciaroch Leopolda I. nie je celkom bežným javom ako pri toliarocho a pätnásťgrajciarocho. Nie je to však ani unikátne - ako príklad môžem uviesť trojgrajciar Leopolda I. z roku 1699 bratislavského mincmajstra Cristopha Siegmunda Hungera. Jeho kvetinka na konci opisu líčnej strany mince sa však skôr podobá na značku viedenského mincmajstra Franza Fabera (1659-1660).

Prvé dve mince som už popísal v Zberateľovi 4/1999, mince č.3 a 4 som v tom čase nepoznal, začo sa čitateľom ospravedlňujem. Pretože nemám k dispozícii záznaky o počte razidiel grošov (trojgrajciarov) z Brežskej mincovne z roku 1701, ani výskyt ďalšieho variantu nevyklúčujem.

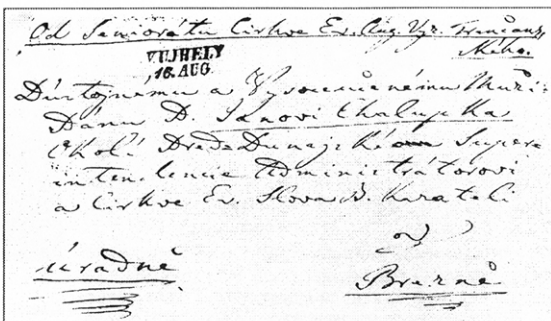
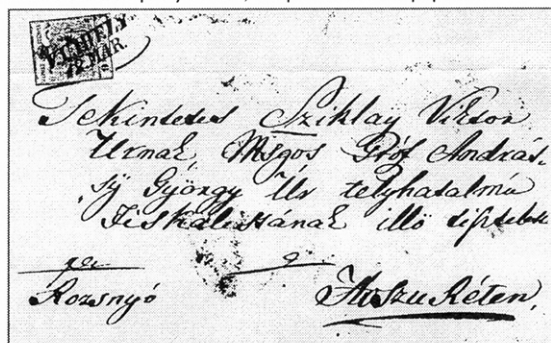
□ Milan Burian

CESTY POŠTOVÝCH ZÁSIELOK...

Pri zostavovaní poštovohistorických zbierok, vzťahujúcich sa na obdobie minulého storočia, nájde zostavovateľ i dokumentáciu poštových spojov v danom území i mimo neho. Smer a etapy prepravy zásielky sú na nej v niektorých prípadoch dokumentované odtlačkami poštových pečiatok na rube zásielky alebo rukopisnými údajmi na adresnej strane zásielky. Dátumové údaje v pečiatkach dokladujú i rýchlosť prepravy zásielok medzi jednotlivými bodmi na trase a obdobne i východným a cieľovým miestom. Určité skreslenie môže nastať v prípadoch, ak bola zásielka prekladaná z trasy s každodennou prevádzkou na trasu, ktorá bola v prevádzke iba vo väčších časových intervaloch. Zásielka musela byť v mieste napojenia druhej trasy podržaná do doby odchodu najbližšieho vhodného poštového spoja. Na ilustráciu predkladám popis poštovej prepravy dvoch zásielok. Pri názvoch poštových staníc sú pre zjednodušenie použité mená súčasných obcí, kde sa tieto poštové stanice nachádzali.

1. Súkromný list z Nového Mesta nad Váhom do Muránskej Dihej Lúky

List (vyobrazený z oboch strán na obr. dole) vyplatený za zásielku hmotnosti do 1 lóta prepravenú na vzdialenosť nad 21 poštových míľ. Rukopisné smerovanie na adresnej strane je cez Rožňavu. List bol podaný 12. marca (vročenie nie je na liste ani pečiatkach uvedený) v období rokov 1851-1854 (vychádzajú z obdobia platnosti známok 1. emisie). Do Trnavy na miesto prvej prekládky došiel 13. marca. Odtiaľ pokračoval po časti klasickéj poštovej trasy z Bratislavy do Košíc. V Ružomberku, Liptovskom Mikuláši a Východnej bol 15. marca. Do Levoče na predpokladané miesto druhej prekládky prišiel 16. marca. V Rožňave bol 17. marca. Ďalšie záznamy, z ktorých by boli zrejme časové údaje o preprave z Rožňavy k adresátovi, na zásielke sa už nenachádzajú.

2. Úradný list z Nového Mesta nad Váhom do Brezna

Smerovanie na adresnej strane nie je uvedené. List (vyobrazený z oboch strán na obr. hore) bol podaný v Novom Meste nad Váhom dňa 16. augusta 1852 (rok bol zistený podľa prezenčného údaju na zásielke). V Trnave bol 17. augusta. Tam bol, obdobne ako predchádzajúca zásielka, preložený na hlavnú poštovú trasu, ktorá viedla z Bratislavy do Košíc. V Nitrianskom Rudne bol 19. augusta, v Martine a v Ružomberku 21. augusta. V Ružomberku bol pravdepodobne preložený na trasu smerujúcu do Banskej Bystrice, kde došiel 22. augusta. Na tomto mieste čakal pravdepodobne na najbližší vhodný spoj do cieľovej stanice - Brezna, kde došiel 24. augusta 1852. □ des

MALE OKIENKO TELEKARTISTU /24/

RUBRIKA PRE ZBERATELOV TELEFONNYCH KARIET

Obsah dnešného Malého okienka telekartistu (MOT) tvoria tri príspevky: Prvý sa týka informácie o emisnom pláne TK SP a.s., na tento rok. Druhý hovorí o výskyte zispujateľov TK na Slovensku a zároveň dokladá, že okruh prispievateľov do MOT sa na moju a dúfam, že aj na Vašu radosť, ktorí sa o túto problematiku zaujímajú, v poslednom čase predsa len rozširuje. Ďalším z nich, ktorí sadli za počítač a rozhodli sa podeliť s čitateľmi o svoje poznatky, je Mgr. Pavol Ondráška z Bratislavy. Tretí príspevok tvorí priebežné doplnenie katalogových záznamov o nových slovenských TK

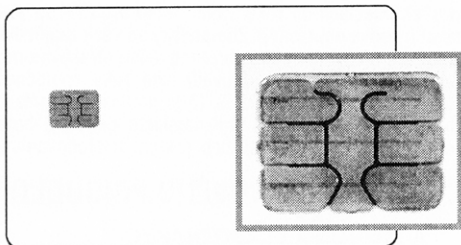
Emisný plán TK ST a.s. na rok 2000 ešte stále otvorený

V MOT č.22 som vo svojom krátkom príspevku naznačil, že v nasledujúcom čísle Vám snáď už budem môcť oznámiť určité podrobnosti o emisnom pláne vydávania telefónnych kariet Slovenskými telekomunikáciami, a. s., v roku 2000. Napriek snahe sa mi to nepodarilo. Ubehol ďalší mesiac a ani po ňom nie som o nič múdrejší, ako na začiatku januára. Dôvod je zatiaľ veľmi prozaický. V poslednom období som sa viackrát zmienil o tom, že ST majú vždy problémy so skutočnosťou, ak určitej skupine slovenských TK končí platnosť, v dôsledku čoho dochádza u ST ku zbytočným škodám. Na zásobách TÚT zostávajú mnohé TK nepredané a tým aj nepretelefonované jednotky na TK. Zdá sa, že v tomto smere nie je dlhodobé vhodne koordinovaný predaj TK staršieho dátá (ktorým na sklade čas priebežne a neúprosne „odkrajuje“ z doby platnosti) s TK, ktoré boli výrobcami dodané ako nové. V tomto smere sú obdoby problémy hlavne s TK so 75 jednotkami, ale aj so 100 jednotkami. To je hlavný dôvod, ktorý prinútil ST zvažovať ďalší postup pri objednávaní TK v roku 2000. Je preto logické, ak sa budú ST v najbližšom období snažiť obdoby minimalizovať zásoby už dodaných TK a tomu musia prirodzene prispôbiť aj ďalšie objednávky nových TK. Preto komisia, ktorá sa má k tomuto definitívne vyjadriť, vyriekne svoj „ortiel“ až niekedy koncom marca roku 2000. Dokonca podľa najpesimistickejšieho variantu sa dá predpokladať, že v roku 2000 sa nebude z verejných TK nič nové objednávať, a tým aj dodávať !!! Dúfajme, že k tomuto kroku sa ST nebudú musieť odhodlať. Preto predpokladám, že niečo konkrétnejšie budem môcť zberateľom slovenských TK oznámiť až v čísle 4/2000 □ mj

City Card už aj na Slovensku?

V mesiacoch august a september minulého roku moje dve deti, vzhľadom na svoj zdravotný stav, absolvovali liečebný pobyt na Štrbskom Plese. Dočasným domovom sa im na jeden mesiac stal liečebný dom HELIOS. Pre častejšie návštevy sú Vysoké Tatry od Bratislavy vzdialené predsa len trochu viac kilometrov, preto najvhod-

nejším riešením pre deti i rodičov ostáva telefonický kontakt. O našej rodine možno povedať, že TK je od začiatku používania na našom území neodmysliteľnou súčasťou osobného vybavenia každého jej člena. Naše deti teda v inom prostredí zvyčajne hneď na začiatku sa snažia zorientovať a preskúmať aj možnosti telefonovania. O rozmiestnení verejných kartových telefónnych automatov (VKTA) v tatranskej oblasti majú teda dostatočný prehľad. Prekvapením bola pre mňa hneď počiatková informácia dcéry, že telefonuje priamo z liečebného domu a používa bielu TK zakúpenú priamo na recepcii liečebného domu. Je samozrejmé, že deti hneď dostali pokyny na získanie ďalších informácií o tejto možnosti telefonovania.

„Biela TK“, vpravo zväčšený detail - čip 5

Dovolil by som si ich stručne predostrieť aj čitateľom:

- predmetná TK je bielej farby (z oboch strán), nepotlačená, s čipom mne doteraz neznámym,
- túto TK možno zakúpiť na recepcii liečebného domu HELIOS v cene 200 Sk za kus,
- TK pri zakúpení nemala žiaden ochranný obal,
- tieto TK možno použiť len v telefónnych automatoch rozmiestnených v liečebnom dome (deti zistili len 4 ks: pri recepcii, na 1. poschodí dospelých a na 2. a 3. poschodí detského oddelenia).
- telefonny automat má označenie „CITY CARD“;
- jedna telefónna jednotka vychádzala na 4 Sk,
- v pokynoch, ktoré dostáva každý pacient pred nástupom na liečenie, je stručná informácia o možnosti zakúpenia TK v cene 200 a 300 Sk, pričom počas pobytu detí v lete TK za 300 Sk nebola k dostaniu.

Detskí pacienti sa dostávajú mimo liečebného domu len v rámci spoločných vychádzok a pri prevzatí dospelou osobou počas návštevy. Pre dieťa je teda niekedy problematické dostať sa k VKTA. Inštalovanie telefónnych automatov priamo v priestoroch liečebného domu je teda ústretovým krokom voči detským pacientom.

Vzhľadom na vyššie uvedené sa mi javí, že v tomto prípade by mohlo ísť o „City Card“ (CC), ktorú poznáme napríklad z používania v Českej republike. Prekvapuje však, že TK je biela, nepotlačená so žiadnym obrazom. Naviac v ČR mala širšie použitie, napríklad v nápojových automatoch a pod.

A čo na záver? Okrem zlepšenia svojho zdravotného stavu, deti mi naviac priniesli zaujímavý príspevok do zbierky telefónnych kariet. Bude niekto zo zberateľov, hlavne z podtatranskej oblasti, ochotný zverejniť na stránkach ZBERATEL-a ďalšie informácie o spomínanej telefónnej karte? □ Mgr. Pavol Ondráška

■ ■ ■ Poznámka

Autor príspevku mi zapožičal uvedení TK. Z poskytnutých informácií sa dá dedukovať, že ide skutočne o TK systému City Card. V danom prípade by potom išlo pravdepodobne o prvú známu dodanú TK tohoto systému používanú na území SR. V tomto období nie sú známe ďalšie podrobnosti (termín dodania, výška nákladu, kedy a kto vstúpil do tohoto zmluvného vzťahu, kde inde ešte sú nainštalované tieto automaty, či nejde o určitú formu testovania týchto TK na území SR ap.). Podľa informácie táto TK by mala mať 50 jednotiek. Uvedené 4 kusy automatov majú pravdepodobne len jedinou účelové použitie (len na telefonovanie). Ako autor správne poznal, v susednej ČR tieto TK používajú na niektorých miestach od roku 1993. Tento druh TK sa však zatiaľ masovo nepresadil. Zberateľsky sú však zaujímavé, pretože v ČR sú na nich zobrazené veľmi atraktívne motívy. Tieto TK vydáva od uvedeného roku spoločnosť FDA (založili ju v roku 1992). Tá si predsavzala vydávať čipové karty, ktoré by slúžili namiesto peňažnej hotovosti k úhrade rôznych služieb (okrem telefonovania aj

k nákupu dennej tlače, cestovných lístkov, občerstvenia a pod.). Princíp je rovnaký ako na iných druhoch kariet – nadobudnutý kredit sa nákupom (poskytnutou službou) postupne odčerpáva až k nule. Výrobcom týchto kariet je česká firma CityCard (predtým C.C.C. – Credit Colour Cards). Na uvedenej TK bol použitý čip (pozri obrázok) od firmy Siemens, ktorý sa v katalógu TK od firmy Pěn-kava (strana 43) označuje ako čip 5 (malý čip – vlnovitý stred). Zaujímavosťou je tiež skutočnosť, že v ČR sú tieto automaty nastavené na odčerpávanie kreditu už aj v desatihaliernikoch.

Zberatelia, ale aj bežní užívatelia sa dozaiste pristavia aj pri cene 1 impulzu (á 4,- Sk). Otázkou je, či dĺžka impulzu je iná (dlhšia ?), ako u impulzu poskytovaného ST. Pravdepodobne tento druh poskytovanej služby, aj keď je to poskytovanie telekomunikačných služieb, nepodlieha cenovej regulácii zo strany štátu, pretože ich poskytuje a zabezpečuje súkromný a nie štátny subjekt.

Záverom aj ja vyzývam zberateľov TK, ktorí majú možnosť zistiť ďalšie bližšie podrobnosti, aby sa mi čoskoro ozvali (aj cez redakciu) □ mj

ČO NOVÉHO PRIBUDLO MEDZI SLOVENSKÝMI TK ?

A 114 – ÚNIA SLABOZRAKÝCH

100 000 05/ 99 ST

50 jedn.

100 000

A114	12/99	100 000	GEM 6a	GEM (10n)		150	O	25	▽	10
			GEM 6b	GEM (10n)		150	O	25	▽	10

A 119 – JÁN BOTTO

100 000 10/ 99 ST

50 jedn.

100 000

A119	12/99	100 000	SO 3	SO (IIa)		150	O	20	▽	10
			SO 3	SO (IIb)		150	O	20	▽	10

A 120 – ST BOX

100 000 11/ 99 ST

100 jedn.

100 000

A120	12/99	100 000	SO 3	SO (IIa)		270	O	15	▽	5
------	-------	---------	------	----------	--	-----	---	----	---	---

A 130 – KALENDÁRIK 2000

100 000 22/ 99 ST

100 jedn.

100 000

A130	12/99	100 000	GEM 6b	GEM (10n)		270	O	15	▽	5
------	-------	---------	--------	-----------	--	-----	---	----	---	---

A 132 – MEDZINÁRODNÝ ROK STARŠÍCH ĽUDÍ 1999

100 000 24/ 99 ST

50 jedn.

100 000

A132	12/99	100 000	SO 3	?		150	O	20	▽	10
------	-------	---------	------	---	--	-----	---	----	---	----

B 15 – PF 2000 RIADITEĽSKÁ

1 500 25/ 99 ST

10 jedn.

1 500

B 15	12/99	1 500	GEM 6b	GEM (10n)		400	O	-xx-	▽	- xx-
------	-------	-------	--------	-----------	--	-----	---	------	---	-------

B 16 – PF 2000

4 000 26/ 99 ST

10 jedn.

4 000

B 16	12/99	4 000	GEM 6b	GEM (10n)		300	O	-xx-	▽	- xx-
------	-------	-------	--------	-----------	--	-----	---	------	---	-------

B 17 – SPOJÁRSKE DNI

1 000 32/ 99 ST

10 jedn.

1 000

B 17	09/99	1 000	?	?		520	O	-xx-	▽	- xx-
------	-------	-------	---	---	--	-----	---	------	---	-------

□ Spracoval mj

PREHLAD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK - FEBRUÁR 2000

Poradové číslo, dátum, miesto používania a text nátiatky
autor výtvarného návrhu a farba odtlačku nátiatky

01 ■ 2.2.2000 Rožňava 1: ZÁKLADNÁ ŠKOLA - FÁBRY ZOLTÁN - ALAPISKOLA / 50. VÝROČIE • Š.Burčo • Čierna

02 ■ 15.2.2000 Ružomberok 1: PREZIATICA POŠTOVEJ ZNAMKY / EUROLEAGUE CHAMPION 1999 / SCP RUŽOMBEROK - SLOVENSKO • Hrkča • Modrá

03 ■ 17.2.2000 Bratislava 1: SVETOVÝ ROK MATEMATIKY • Autor neuvedený • Čierna

Pečiatka s otáznikmi

Redakcia bola upozornená na vyobrazenú príležitostnú pečiatku, ktorá nebola oficiálne schválená Slovenskou poštou, č.p. - TUP POFIS a ani nie je na zozname úradne vydaných poštových pečiatok v roku 1999. Privítame preto konkrétne informácie o prípadnom poštovom použití tejto pečiatky (najlepšie xerokópie zásielok s použitím tejto pečiatky), ako aj údaje ktoré by ozrejmili okolnosti jej vyhotovenia a používania. Dodávame ešte, že pečiatka má priemer 35 mm a odtlačok, ktorý sme získali, bol modrej farby. Ďakujeme.

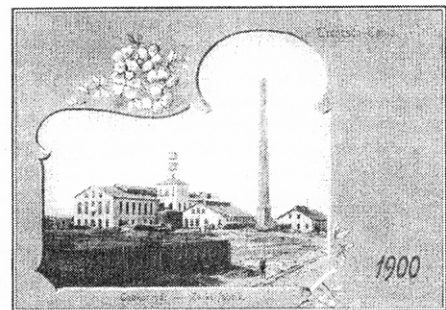
□ Jozef Soukup

POHLADNICA A PERFIN

Zaujal ma jeden blahoprajný pozdrav do nového roku, ktorý nám prišiel do firmy. Považský cukrovar a.s. v Trenčianskej Tepelji ako novoročenku dala vyhotoviť reprint pohľadnice z roku 1900. Adresná strana je vyhotovená v bežnej pohľadnicovej úprave a s blahoprajným textom na ľavej strane. Obraznú časť pohľadnice tvorí

fotografický pohľad na cukrovar z roku 1900, kedy bol postavený. Pravdaže, v dobovej grafickej úprave. Pohľadnica bola zrejme vydaná na propagačné účely, ale je celkom možné, že sa používala aj na jednoduchú firmennú korešpondenciu. Nie je to ojedinelý príklad, keď firma formou novoročenky, pohľadnice alebo poštového lístka prezentuje svoju súčasnosť alebo históriu. Táto novoročenka v podobe pohľadnice má však osobitný pôvab.

V čase, keď som ju obdržal, práve som odoslal do redakcie spravodajca PERFIN príspevok o nepriamej identifikácii perfinu „W.Z.“ viažuceho sa na poštu Trenčín (Trencsén). Cukrovar od roku 1901 používal názov „Waghtal-Zuckerfabrik, A.G.“ čo je zrejme aj z poštových dokladov. A práve začiatkové písmená „W.Z.“ názvu cukrovaru sú totožné s doposiaľ neidentifikovaným perfinom. Po roku 1918 bol cukrovar premenovaný na „Považský cukrovar, úč. spol“, čo je vlastne transkripcia jeho nemeckého názvu. V súčasnosti je to opäť „Považský, a.s. Trenčianska Teplá. Aj v tomto prípade pohľadnica je zaujímavá pre viaceré zberateľských odborov: Filokartiu a filateliu (perfiny).

Obraciam sa na zberateľskú verejnosť s prosbou: Pozrite svoje zbierky, či nenájdete identifikačnú celistvosť, faktúru s kolkom, odoslanú pohľadnicu cukrovaru či ústrážku poštovej poukážky z rokov 1901 až 1918, prípadne až 1920. Rád sa o nej dozviem nielen ja, ale aj Klub zberateľov perfinov v Košiciach.

□ A. Urmínský

Jazz a charleston

Viaceré štáty, začali to USA, vydali vlni alebo ešte aj v tomto roku budú vydávať poštové známky s námietmi viažucimi sa k významným udalostiam uplynulého 20.

storočia. Sú to nielen osobnosti, vynálezy, objavy i výsledky na poli vedy, techniky, kultúry, športu, ale i zábavy. Napríklad Švédsko už vydalo dve 10-známkové série tohto druhu. Za pozornosť stojí známka s námietom k rozšírenému jazzu a tanca charlestonu, populárnych najmä v dvadsiatych rokoch nášho storočia. □ Zc

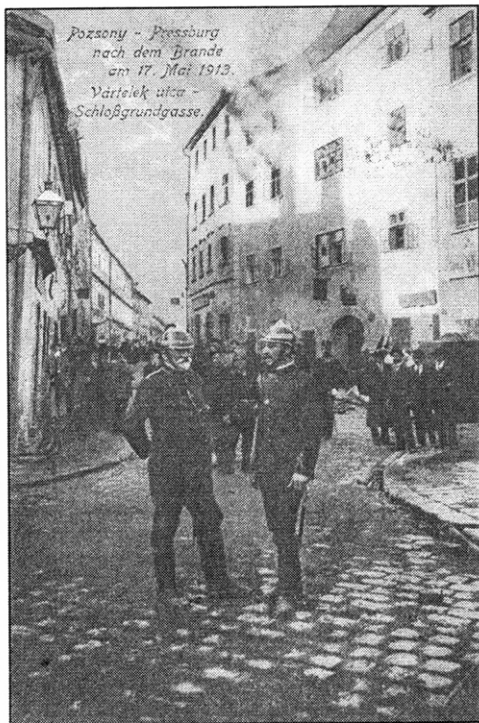
KAPITOLY O ZBIERANÍ POHLADNÍČ ALEBO Ú- VOD DO FILOKARTIE (8)

V. Delenie pohľadníc podľa obrazu

Dôležitým momentom pri tvorení zbierky je jej **triedenie**. Popri časovom triedení je pri pohľadniciach zaužívané triedenie podľa zobrazeného námetu. Hlavné skupiny tvoria **miestopisné** pohľadnice a **žánrové**, z ktorých z hľadiska rozsahu majú výsostné postavenie **gratulačné**.

Miestopisné pohľadnice

Vznik miestopisných pohľadníc môžeme stotožniť s myšlienkou priblížiť miesto pobytu, z ktorého zasielame pozdrav svojim blízkym a známym. Ide o pohľadnice zobrazujúce celkový pohľad na obec, jej jednotlivé časti (námestie, kostol, ulica či jednotlivé budovy, továrne), historické stavby (hrady, zámky, pamätníky, kaštiele, kúrie) a prírodné útvary (hory, údolia, skalné útesy, moria, jazerá, rieky, jaskyne, vodopády, gejzíry). Podrobnejšie delenie môže byť topografické, od svetadielov cez krajiny a štáty, nižšie územné celky (kraje, okresy, župy, oblasti) až po jednotlivé obce. Tie bývajú najčastejši terčom záujmu zberateľov: Začínajú zhromažďovať pohľadnice zobrazujúce ich bydlisko či rodisko. V určitom štádiu zväčša prichádza k rozšíreniu zbierky na okres či oblasť (Orava, Spiš, Tatry...). Príčiny môžu byť nasledovné: Ak je obec nášho záujmu veľmi malá, stáva sa zberateľstvo skôr hľadaním ihly v kope sena a prírastok jednej-dvoch pohľadníc ročne zrejme uspokojí len máloktorého zberateľa. Prax v tomto prípade hovorí, že záujem sa zväčša rozšíri o najbližšie okresné mesto, ku ktorému sa viažu ďalšie citové putá (škola, prvé zamestnanie alebo časté

Obr.27 - Pohľady z uličiek sú zaujímavejšie ako „masové“ zábery mestských dominánt a námestí.

nákupy v mladosti). Opačný prípad nastáva, ak sa naše prvé zberateľské úsilie zameralo na mesto, o ktoré pohľadnice nie je núdza (napríklad Bratislava, Košice, Trenčín...). Časom však zistíme, že 90 percent záberov sa nám opakuje - Bratislavský i Trenčiansky hrad, či košické a bratislavské divadlo sú toho najlepším dôkazom. Začneme vyhľadávať menšie uličky, prímestské štvrte, ktoré bývali samostatnými obcami, a to je prvý krok na rozšírenie zbierky na celý okres - oblasť.

Zvyčajne práve okres či oblasť je optimálny rozsah pre budovanie zbierky. Väčší územný celok - napríklad celý štát - je zväčša limitovaný ďalšími kritériami: Použitou tlačovou technikou (litografie, „okienkové“, tlačené), vydavateľom (Gansel, Socháň, Horovitz, Grohman) alebo pohľadom námetára (banické obce, kúpeľné mestá, jaskyne, kaštiele, hrady, továrne, železničné stanice, mosty). Ojedinelo bývajú kľúčom pre budovanie zbierky aj iné kritéria, napríklad dokumentovanie výskytu ná-

Obr.28 - Prímestské časti, v minulosti samostatné obce, sú ozdobou zbierok veľkých miest (Vajnory, dnes súčasť Bratislavy)

rodnostných menšín na územnom celku pohľadnicami s dvojazyčnými názvami. Takéto druhy zbierok majú jeden hlavný spoločný rys: Sú ohraničené obsahovo - vieme, čo do zbierky patrí a čo nie, ale nie sú ohraničené rozsahom. Vždy nájdeme pohľadnicu, ktorú v zbierke nemáme a splňa naše vopred dané kritériá.

Trochu odlišným by mohlo byť zbieranie miestopisných pohľadníc z globálneho hľadiska, dalo by sa povedať generálne. Je zaužívané najmä pri moderných pohľadniciach a jeho cieľom je vyzbierať určitý „zoznam“ alebo podľa zvoleného plánu. Príkladom by mohla byť zbierka: Z každého existujúceho štátu jeden kus. Jednoznačne je dané, koľko pohľadníc bude kompletná kolekcia obsahovať, i keď jej kompletizácia zďaleka nebude jednoduchá. □ Michal Zika

Limitujúcou podmienkou zbierky miestopisných pohľadníc môže byť tlač: Kolář Trnava s litografickým ozdobným rámečkom secesného maliara E. Döckera, juniora. Vydal Adolf Horovitz (cca v roku 1902)

Slovenské bankovky vzor 1993 a 1995 - 2. vydanie

Národná banka Slovenska dala do obehu **druhé vydanie všetkých siedmich nominálnych hodnôt slovenských bankoviek vzoru 1993** (20, 50, 100, 500 a 1000 Sk) **a vzoru 1995** (200 a 5000 Sk). Ako už v časopise Zberateľ bolo napísané (číslo 11/1999, strana 5), od pôvodne vydaných bankoviek sa bankovky druhého vydania líšia tým, že na lícnej strane nepotlačené dolnej časti kupónu majú technológiou razby za horúca aplikovanú metalizovanú **striebornú**, resp. **zlatú fóliu** (len 5000 Sk), so symbolom a textom pripomínajúcim rok 2000. V texte dominuje veľká číslica „2000“, nad ktorou je uvedený menším písmom slovo „ROK“. Spodné časti posledných troch číslic letopočtu pretínajú nesúvislý kruh vytvorený dvadsiatimi sedemcípimi hviezdčikami, ktoré v mieste prelínania prechádzajú z pozitívu do negatívu. Hviezdčičky symbolizujú dvadsať storočí a v ním vytvorenom kruhu v troch riadkoch je text „BIMILÉNIUM / ANNO DOMINI / MM“. Text a dvadsať hviezdčiek z metalizovanej fólie je vyhotovený v **troch veľkostiach s priemerom kruhu hviezdčiek 15, 19 a 21 mm**.

Sériové čísla druhého vydania všetkých bankoviek vzoru 1993 a 1995, ako aj sériové čísla všetkých bankoviek na hárkoch pre zberateľské účely, **sa začínajú písmenom „A“**, čo ich spolu s aplikovanou fóliou odlišuje od ostatných bankoviek doteraz vydaných na zabezpečenie potrieb peňažného obehu. Na prípravu druhého vydania využila NBS časť hárkov slovenských bankoviek vydaných pre zberateľské účely, čím je celkový počet bankoviek druhého vydania limitovaný. S dotlačou bankoviek druhého vydania vzoru 1993 a 1995 NBS v budúcnosti neuvažuje. Naše informácie zhrňuje a dopĺňa prehľad v nasledujúcej tabuľke. □ Pripravil vkn

Bankovka	Vzor	Veľkosť metalizovanej fólie (v mm)	Farba metalizovanej fólie	Počet bankoviek na hárkoch	Pôvodný počet vydaných tlačových hárkov	Počet rozrezaných tlačových hárkov	Počet tlačových hárkov po rozrezaní	Počet bankoviek na rozrezaných hárkoch
20 Sk	1993	15	strieborná	60	6 000	5 500	500	330 000
50 Sk	1993	15	strieborná	45	4 000	3 750	250	168 750
100 Sk	1993	19	strieborná	35	4 000	3 800	200	133 000
200 Sk	1995	19	strieborná	45	2 500	2 400	100	108 000
500 Sk	1993	19	strieborná	28	2 500	2 400	100	67 200
1000 Sk	1993	19	strieborná	28	1 500	1 450	50	40 600
5000 Sk	1995	21	zlatá	24	500	450	50	10 800

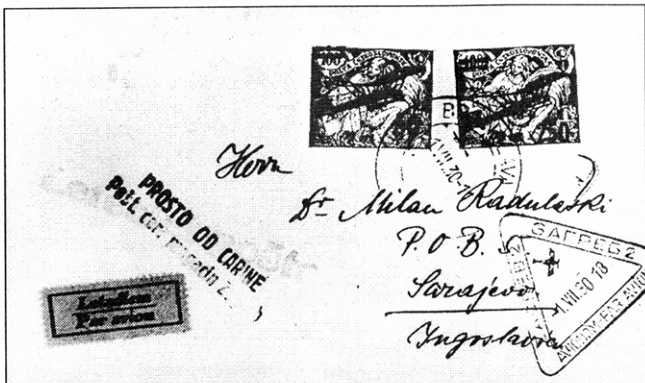
Podklady: Emisný odbor NBS.

AEROFILATELISTICKÉ JUBILEÁ V ROKU 2000

Na rok 2000 pripadá viacero okrúhlych výročí otváracích i príležitostných letov uskutočnených na území Slovenska. Niektoré z nich si priblížime v nasledujúcom príspevku.

Skúšobné lety medzi Prahou a Bratislavou - 80. výročie ■ Po utvorení samostatnej Československej republiky sa uskutočnil rad pokusov o zriadenie pravidelnej leteckej dopravy na prepravu cestujúcich, nákladu i poštových zásielok. Medzi ne patrili aj pokus zaviesť letecké spojenie medzi Prahou a Bratislavou anglickou firmou Aircraft Transport and Travel začiatkom roku 1920 keď 5. marca sa poručík Mullinen a mechanik Patou uskutočnili pokusný let do Bratislavy. Lietadlom bolo prepravených 30 kg listových zásielok v štyroch vreciach a niekoľko zásielok bolo prepravených aj späť do Prahy. Preprava poštových zásielok bola povolená MPT s podmienkou, že zásielky nesmeli byť označené ako letecké. Ďalší podobný let s prepravou zásielok sa uskutočnil 21.3.1920 [1]. Zásielky z uvedených letov sú zberateľmi veľmi hľadané a vysoko oceňované.

Otvárací let ČSA z Bratislavy do Záhrebu - 70. výročie ■ Československé aerolinie pohotovo reagovali na záujem o turistické cesty do Juhoslávie a 1.7.1930 otvorili sezónnu leteckú linku (Praha) - Bratislava - Záhreb - (Sušak). Na linku Bratislava-Záhreb navážovala priama prípojná linka z Prahy. V Záhrebe cestujúci prestúpili do lietadla juhoslovanskej leteckej spoločnosti AEROPUT a pokračovali v lete do Sušaku. Prvým letom z Bratislavy do Záhrebu bolo prepravených 82 zásielok, z Bratislavy do Sušaku 58 zásielok [2]. Na linke sa používalo lietadlo typu FORD 5 AT-C, v roku 1934 aj obojživelné lietadlo (s možnosťou štartu a pristátia na vodnej hladine i pozemnom letisku) Saunders-Roe (Saro) A-19 Cloud, ktoré lietalo až do Sušaku. Linka bola viackrát modifikovaná - priamym napojením Prahy, Brna (1935), rozšírením do Splitu (1936) až úplné zmenenie jej trasy na Praha-Brno-Viedeň-Záhreb (1938).

List prepravený otváracím letom ČSA Bratislava-Záhreb 1.7.1930

Obnovenie vnútroštátnej leteckej dopravy po 2. svetovej vojne - 55.výročie ■ Krátko po skončení vojny sa začala obnovovať letecká doprava aj na vnútroštátnych linkách. Najprv bola obnovená 1.8.1945 linka Praha-Brno-Bratislava, o mesiac neskôr linka Praha-Brno-Bratislava-Košice. Dopravu zabezpečovali vojenský letci s vojenskými lietadlami (letecká dopravná skupina). Prepravených zásielok sa zachovalo pomerne veľmi málo.

Otvárací let Praha-Košice-Kijev s lietadlom IL-18 - 35.výročie ■ Československé aerolinie 27.5.1965 na svoju linku Praha-Košice-Kijev štvormotorové turbopultové lietadlá Iľjušin IL-18. Z Prahy do Košíc bolo prepravených 84 ks zásielok (červený kašeť), z Prahy do Kijeva 142 ks zásielok (zelený kašeť).

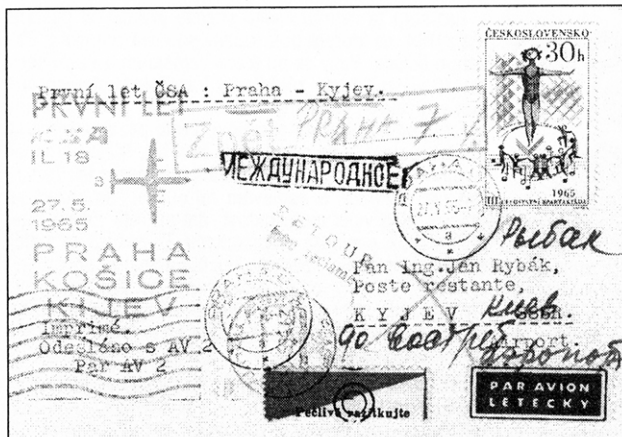
Otvárací let Praha-Prerov-Košice - 35.výročie ■ Československé aerolinie 1.10.1965 otvorili novú linku na trase Praha-Prerov-Košice. Z Prahy do Košíc bolo prepravených 81 ks zásielok (červený kašeť), z Prerova do Košíc 100 ks zásielok (modrý kašeť). Na linke sa používali dvojmotorové Iľjušiny IL-14.

Znovuotvorenie leteckej prepravy do Vysokých Tatier - 30.výročie ■ Pri príležitosti Majstrovstiev sveta v lyžovaní vo Vysokých Tatrách ČSA obnovili 19.1.1970 letecké spojenie do tejto oblasti linkou Praha-Bratislava-Poprad/Tatry. Obnoveniu leteckej prepravy predchádzala prestavba popradského letiska. Lietadlo IL-14 dňa 19. januára 1970 prepravilo nasledujúci počet zásielok: Praha-Poprad/Tatry 1710 ks, Bratislava-Poprad/Tatry 795 ks (modrý kašeť), Poprad/Tatry-Bratislava 791 ks (zelený kašeť) a Poprad/Tatry-Praha 1554 ks (červený kašeť). K letu používali poštové úrady Praha 025, Bratislava 2 a Poprad 2 príležitostné poštové pečiatky.

Otvorenie leteckej prepravy do USA - 30.výročie ■ Československé aerolinie prúdovými štvormotorovými lietadlami IL-62 dňa 7.mája 1970 otvorili svoju linku OK 600 Bratislava-Praha-Amsterdam-New York. Lietadlo malo do Bratislavy priletieť na vnútroštátnej linke OK

Jediné obojživelné lietadlo v službách ČSA - britský Saunders-Roe (Saro) A-19 Cloud

Lístok prepravený s otváracím letom Československých aerolínií s lietadlom IL-18 Praha-(Košice)-Kijev 27.5.1965

Poštový lístok prepravený s otváracím letom SLOV AIR Žilina-Praha 3.4.1975 s lietadlom L-410 Turbolet

001A a potom odštartovať na linku do USA. Pre rôzne okolnosti, ktoré sa vtedy deklarovalo ako technické príčiny, linka bola otvorená iba z Prahy. Zásielky z Bratislavy smerované do Amsterdamu a New Yorku boli do Prahy prepravené inou linkou a tam preložené na linku OK 600. Aj spätný let skončil v Prahe a zasielky smerované do Bratislavy boli preložené a do Bratislavy z Prahy prepravené inou linkou. Na vnútroštátnej linky OK 006A Bratislava-Praha, na ktorej malo letieť lietadlo IL-62 po návrate z USA 8.5.1970, letelo náhradné lietadlo. O týchto skutočnostiach hovoria na zásielkach potvrdzovacie pečiatky Komisie aerofilatelie ZSF (KAF ZSF).

V Bratislave k letu bola 7.mája 1970 používaná príležitostná poštová pečiatka, k linke OK 006A 8.mája 1970 červený kašet. Na jednotlivých etapách boli prepravené tieto počty zásielok: Praha - Bratislava (počet neznámy),

Bratislava-Praha 514 ks, Bratislava-Amsterdam 1446 ks, Bratislava-New York 1598 ks, New York-Bratislava (počet neznámy), Amsterdam-Bratislava 208 ks (fialový kašet), Praha-Bratislava (počet neznámy) a Bratislava-Praha linkou OK 006A 428 ks (červený kašet).

Kašet, ktorý používali newyorské pošty (GPO, AMF a UN) aj na zásielky adresované do Bratislavy

Prvý (a možno aj jediný) priamy let z Bratislavy do New Yorku sa uskutočnil až 25.6.1970. Zásielky boli prepravené len z Bratislavy do New Yorku v počte 203 kusov. Boli opečiatkované modrým kašetom ČSA.

Nálepka (samolepka) SLOV AIR

Otvorenie leteckej dopravy SLOV AIR medzi Žilinou a Prahou - 25. výročie ■

Letecká spoločnosť SLOV AIR, ktorá zabezpečovala niektoré vnútroštátne letecké linky lietadlami L-410 Turbolet, otvorila 3.apríla 1975 leteckú linku Žilina-Praha. Prepravené zásielky zo Žiliny do Prahy boli opečiatkované modrým kašetom a okrem toho červenou doplnujúcou pečiatkou, ktorá dokumentuje pomenovanie žilinského letiska menom kpt. Jána Mičicu (tragicky zahynul v službách SLOV AIR-u pri únose lietadla na linku do Mariánskych Lázní).

□ V.K.Németh

Pramene: [1] Peter Horka: Československá letecká pošta 1918-1939, Katalóg Trojan, Praha 1997
[2] Bedřich Kavan, Vilém Kučera: Bratislava v aerofilatelii, Sociflex '81, Bratislava 1981

Niektoré letecké zásielky a kašety z uvedených letov sú vyobrazené na 3. strane obálky.

O FILATELISTICKEJ TVORBE JOZEFA JELENCIAKA

Vlani v neskorú jeseň, tri dni po Sviatku zosnulých, zavŕšila sa jeho pozemská púť, kruh spájajúci záračnú chvíľu zrodu s poslednými záchvami života, sa uzavrel. Odišiel, ale zo života, práce, poznatkov a skúseností i úsilia o naplnenie svojich predstáv o zmysle bytia zanechal bohatý odkaz. Všetko to bohatstvo, rovnako ako mnoho iných hodnôt, leží nám pod nohami - stačí sa len trochu pozastaviť a skloniť sa.

Ing. Jozef Jelenčíak (25.12.1925 - 4.11.1999) patril do generácie významných predstaviteľov modernej slovenskej námetovej filatelie. Do generácie, ktorá ideálne spĺňala predpoklady na filatelistickú činnosť zosúladením ich profesného vzdelania, vedomostí i skúseností so svojimi zberateľskými záujmami, ktorá sa filatelii venovala s nevšedným zanietením a svojou zberateľskou činnosťou dokazovala, že filatelia nie je len záľuba ale svojim charakterom ju možno zaradiť medzi tvorivé činnosti s vysokými kultúrnymi a spoločenskými hodnotami.

Oboznámme sa s filatelistickým životopisom a úprimným zberateľským vyznaním Jozefa Jelenčíaka, ktoré napísal pre časopis *Filatelie* v roku 1983 v rámci seriálu „To bola naša cesta“. V úvodnej časti autoportrétu vymenúva ocenenia, ktoré získal svojimi tematickými expozíciami „Československo - poľovnícka perla Európy“: Strieborná medaila - THEMABELGA '75, PRAGA '78, FILASERDIKA '79, SOCFLEX '79, AGROFILA '82; pozlátená medaila - BRNO '74, THEMAFILA '77, LAUGARICIO '79, USSR-SSR '79, ZSSR-ČSSR '80, EXPO PLOVDIV '81. Potom už píše:

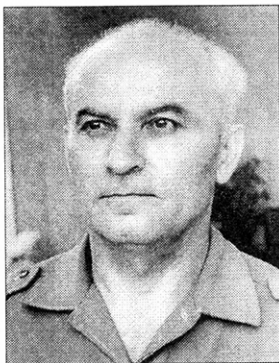
„Nie je ľahko svedčiť sa takpovediac zo svojich „intímnych“ záľub, ktorým človek holduje vo voľnom čase. Často dostávam otázku, čo som vlastne, filatelista a či poľovník? Myslím si, že si nebudem protirečiť, keď poviem, že oboje. Filateliou sa zaoberám ako poľovník, ale na poľovníctvo sa pozerám tiež očami filatelistu. Mnohokrát som si dával otázku, ktorý pohľad uprednostňovať, ale doteraz som si nedokázal uspokojivo odpovedať, pretože s rovnakým zanietením sa venujem poľovníctvu ako aj filatelii. Jedno totiž nevylučuje druhé, naopak, vzájomne sa vhodne dopĺňajú. No musím sa priznať, že k poľovníctvu som sa dostal cez filateliu. To sa však musím vrátiť do môjho raného detstva.

Filatelistické detstvo • Už ako malého žiaka ľudovej školy ma nesmierne priťahoval exotický svet živočíšnej ríše. Pri čítaní cestopisov a dobrodružných kníh som priam prežíval úzkosť a strach pri každom „zarevaní“ tigra či leva. Vo svojej detskej fantázii som obdivoval silu, rýchlosť a iné vlastnosti týchto zvierat. Na druhý deň môj prst blúdil po školských mapách, kde som si prečítané príhody v duchu umiestňoval.

Raz som za neprítomného suseda prevzal od pošťára list z USA, na ktorom bola krásna poštová známka s obrazom bizóna. Ruky sa mi triasli vzrušením a veľmi som zatúžil vlastníť tento zúbkovaný kúsoček farebného papiera z takých vzdialených svetov. Večer som s tlúčim srdcom odovzdával list susedovi. Tento pozorne rozrezal obálku, položil ju na stôl a začal čítať list. Moje oči zatiaľ fascinované hľadeli na obálku. Ani som nezbadal, že sused ma pozoruje. S úsmevom mi obálku so známku daroval. Keď videl moju radosť, dal mi celý zväzok starých obálok, pravdaže so známkami. To bol základ mojej detskej „námetovej“ zbierky. Pochopiteľne, že som zbieral všetky známky, na ktorých boli zobrazené živočíchy. Tieto známky som si zachoval dodnes. Sú mi veľmi blízke, i keď s rôznym stupňom poškodenia, pripomínajú mi roky mojej detskej filatelii.

Filatelistické dozrievanie • Tak ako plynuli roky, moje poznatky na základe štúdia a skúseností z prírody a filatelie sa prehľbovali a rozširovali, až ma priviedli v dospelom veku k poľovníctvu a námetovej filatelii. Po

vykonaní vyšších poľovníckych skúšok a absolvovaní vysokej školy, z jednej záľuby - poľovníctva - sa stalo povolanie, stal som sa profesorom poľovníctva na odbornnej škole. Pravdaže, vtedy som už dôverne poznal život našej zveri a zaoberal som sa teóriou námetovej filatelie. Opustil som široké motívy zbierania poštových známok ako filatelistický neperspektívnu činnosť

a sústredil som pozornosť na užší námet, na poľnú zver. Ako pedagóg som začal pracovať na tematickej zbierke o poľovníctve, ktorá sa stala zaujímavou, príťažlivou a názornou učebnicou poľovníctva. Využíval som ju úspešne pri vyučovaní poľovníctva ako názornú učebnú pomôcku a zároveň sa stala propagačným panelom zbierania poštových známok medzi študujúcou mládežou.

V tejto, ešte široko koncipovanej zbierke, zaoberal som sa dejinami poľovníctva, biológiou poľnej zveri, jej výživou a ochranou, spôsobmi poľovania, poľnými zbraňami a strelivom, trofejami a ich výstavami, poľovníckou organizáciou, hospodárskym významom poľovníctva atď. Zbierka mala už niekoľko sto listov. V tomto stave v roku 1972 ma zastihla výzva zúčastniť sa ako vystavovateľ na Oblastnej výstave poštových známok v Modrčanoch. Čo vystavovať, čo vybrať z tejto rozsiahlej zbierky do expozície na piatich pridelených výstavných plochách? Z jednej rozsiahlej kapitoly „Poľná zver“ som sa pokúsil zostaviť ucelený expozit s tým istým názvom. Spokojný som však nebol, poznal som niektoré slabiny expozitú. S napätím som očakával rozhodnutie jury o mojej prvotine. Príjemne ma prekvapila a povzbudila striebornou medailou. Súčasne mi odporúčala expozit doplniť neznámkovým filatelis-

tickým materiálom. Bola to veľká vzpruha pre moju ďalšiu filatelistickú činnosť. Zároveň som si však uvedomil, že aj osnovu a libreto treba prepracovať tak, aby sa tematicky zaoberala poľovníctvom len na našom území a exponát tvoril ucelený a uzavretý celok.

Filatelistická dospelosť • Predpokladal som, že prepracovanie osnovy a vypracovanie libreto mi nedá veľa práce, pretože odborné som tému profesionálne ovládal. Pri konkrétnej práci som však čoskoro zistil, že znalosť odborných problémov - a ich dobrá znalosť - je síce v tematickej filatelii bezpodmienečne nutná, ale nemôže byť samoúčelná. Má a musí slúžiť jedine na to, aby zvolená téma bola filatelisticky čo najlepšie spracovaná a ničomu inému. Slovom, mal som problémy s rozsahom textov na listoch exponátu. Uvedomil som si, že tu nejde o preukázanie vedomostí dlhými textami, ale využiť ich na originálne poňatie a spôsob spracovania mojej témy do filatelistického exponátu, teda uplatniť zásadu maximálnej stručnosti bez zbytočných detailov, aby text obšahoval len to, čo je hlavné a podstatné. Po niekoľkých prepracovaniach sa mi to v podstate podarilo (podľa môjho názoru). V nasledujúcich rokoch ako vystavovateľ (a tiež juryman pre námetovú filateliu) som sa presvedčil, že i keď práca spojená s formulovaním stručných, vecne výstižných textov je veľmi náročná, rozhodne sa vypláti! A každému tematickému exponátu to len prospeje!

Svetová poľovnícka výstava v roku 1971, a k tejto príležitosti vydané poštové známky, bola pre Jozefa Jelenčiča významným impulzom pre jeho filatelistickú tvorbu

Druhú hlavnú úlohu, ktorú som musel bezpodmienečne zvládnuť, bolo získanie prehľadu o filatelistickom neznámkovom materiáli vo svete (prehľad o vydaných známkach som relatívne ľahko zvládol pomocou rôznych u nás dostupných zahraničných katalógov), teda získať špecifické námetové vedomosti zo zvolenej témy, pristúpiť k výberu najvhodnejšieho filatelistického materiálu na ilustráciu a dokumentáciu libreto, a to z hľadiska významných súvislostí. Nastalo obdobie intenzívneho štúdia hlavne zahraničnej filatelickej literatúry a tlače (najmä katalógov celín, príležitostných a strojovpropagačných pečiatok, časopisov, bulletinov a pod.), v čom mi značne napomohla knižnica ZSF, ocholní priatelia - námetári, ktorí takéto informačné zdroje vlastnili a v neposlednom rade nadviazaný písomný styk so zahraničnými zberateľmi na tento, respektíve na príbuzné námety. Bola, a je to namáhavá práca, ktorá okrem filatelistického štúdia si vyžiadala pochopiteľne aj základné štúdium svetových jazykov, bez ktorého osvojovať si špecifické námetové filatelistické vedomosti je problematické.

V skutočnosti to bolo o niečo zložitejšie a táto práca trvala niekoľko rokov, a samozrejme nie je ukončená,

pretože si vyžaduje permanentné dopĺňovanie. Takto sa zrodil môj exponát „Československo - poľovnícka perla Európy“, ktorý v zahraničí robil a robí dobrú propagáciu našej pokrokovej poľovníckej tradície a súčasne vyspelelému československému poľovnímu hospodárstvu. Naposledy v roku 1981 si exponát vyžiadala organizačný výbor Svetovej poľovníckej výstavy EXPO '81 v bulharskom Plovdive a ocenil ho veľkou požitatenou medailou.

Každý dosiahnutý úspech ma prirodzene povzbudzoval do ďalšej práce. Ale neboli to len úspechy, exponát prešiel aj niektorými úskalia, ktoré ma však ako námetového filatelistu neodradili. Veľmi nerád spomínam na prípad, keď na jednej svetovej výstave poštových známkov exponát získal najnižšie možné medailové ocenenie. Bol to prípad, keď filatelistická (vystavovateľská) etika dostala poriadny kopanec. Organizačný výbor výstavy svojvoľne z exponátu vystavil len listy, ktoré náhodile vybral, a to na tri výstavné plochy, ostatné uložil do trezoru. Takto získané dve výstavné plochy pridelil domácomu „konkurenčnému“ vystavovateľovi na obdobie spracovanú tému a umožnil mu vystaviť exponát na siedmich výstavných plochách. A aby dojem pri porovnávaní bol ešte výraznejší, tri - mne pridelené výstavné plochy - rozdelil do rôznych kóji (2 + 1). Výsledok si môžete domyslieť. Bronzová medaila mi pripadala ako výstrel z milosti. Výsledok ma však nezlomil a na nasledujúcej výstave som dokázal, že nešlo o moje zakopnutie.

Vytvoriť filatelistický tematický exponát trvá roky, vyžaduje hlboké štúdium odbornej i filatelickej problematiky, pretože exponát nemôže ustrnúť na určitej úrovni, poľovníctvo aj tematická filatelia sa rozvíja, exponát treba prepracovávať, dopĺňať o nové poznatky a získané materiály. Slovom, vždy je okolo neho robota. Pri tejto práci je neoceniteľné, keď vystavovateľ má dobré zázemie, to znamená pochopenie manželky, ostatných členov rodiny i spolupracovníkov. Ja to šťastie mám, moja rodina mi pomáha hlavne radami, pretože ona je mojím prvým „obecenstvom“ a zároveň aj „jurymanom“.

A moje plány do budúcnosti? Vybudovať nové exponáty na zúženú tému „Raticová zver - prírodné a kultúrne dedičstvo našej vlasti“ a „Vývoj života až po objavenie sa človeka - prvého lovca“.

Na záver našim začínajúcim tematickým vystavovateľom: Nie všetky nové exponáty a nie hneď budú môcť siahať po najvyšších medailových oceneniach. Ale tak je to pri každom začínajúcom diele. Cesta každého tematického exponátu od jeho vytvorenia cez výstavy je nelahká, dlhodobá, popri úspechoch bývajú aj sklamania, dokonca aj chvíle zanevrenia, ale to všetko v čare námetovej filatelie, ktorá objavuje stále niečo nové, pomíňa.

Toto svoje filatelistické curriculum vitae Jozef Jelenčik napísal na vrchole svojich tvorivých síl, plný energie a nových tvorivých zámierov. V ďalšom období sa však jeho poľovnícke chodníčky vo filatelii začali klukatiť a jeho zaoberanie pre filateliu, predtým tak neobyčajne intenzívne, začalo ochabovať. Žiaľ, o tejto fáze cesty si môžeme vytvoriť obraz podobný mozaike, v ktorom mnoho sklíčok bude chýbať a aj pri jestvujúcich nebudeme si vždy istí, či sú v obraze usadené na pravom mieste.

Na zámeroch spomenutých v závere svojho príspevku, že hodlá vytvoriť dva nové tematické exponáty, síce začal pracovať, ale dlho v tom nepokračoval, prestal s ich budovaním ešte v počiatočnom štádiu. Aj exponát „Československo - polovnička perla Európy“ prestal vystavovať a neskôr neprijímal ani pozvania do práce jury na filatelistických výstavách. Najdlhšie ostal verný publicistickej činnosti a, i keď v menšom rozsahu, o prírode i jej ochrane písal až do roku 1998. Najpodstatnejšiu časť odpovede na otázku prečo alebo prečo tak zväčša, či prečo tak náhle sa odmičal vo svojej aktívnej filatelistickej činnosti, ozrejmi nám skutočnosť keď povieme, že sa mu obnovila choroba z mladosti, pomaly ale vytrvalo podlamovalo jeho zdravie a mala nepriemerný vplyv aj na jeho duševné rozpoloženie. Poznáme, ako zdravotné ťažkosti veľmi podstatne vedú zmeniť názory človeka, jeho vzťah k životu a neraz od základov zmeniť aj dovedajšiu hierarchiu hodnôt, ktorú ešte prednedávnom považoval za pevnú, trvalú a naplnenú krásnymi ideálmi.

Zdravotné ťažkosti Jozefa Jelenčiča sú dostatočné na pochopenie jeho rezignácie na aktívnu filatelickú činnosť a týmito dôvodmi najčastejšie ospravedlňoval aj svoju neúčasť na rôznych podujatiach a aktivitách. Zostali by sme však len kdesi na polceste, ak by sme sa uspokojili len s týmito vysvetlením.

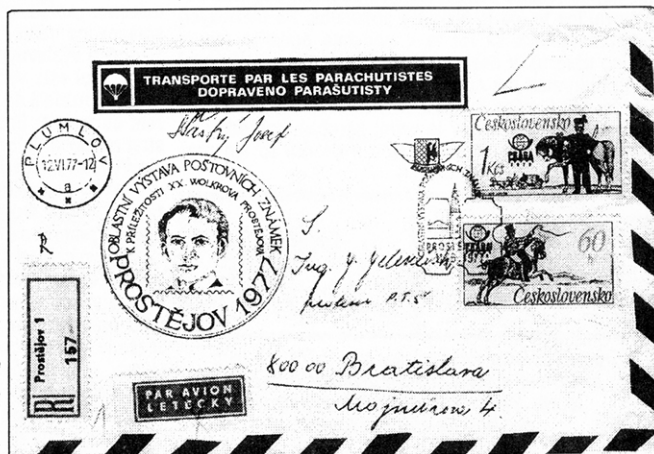
Ako sme sa mali možnosť jeho vlastnými slovami dozvedieť, cesta námetového zberateľa a osobitne potom tvorcu súťažného tematického exponátu, nie je jednoduchá ale naopak, sprevádza ju rad niekedy menších a inokedy väčších útrap, ktoré po istom čase vedú oslabiť vôľu a odhodlanie nejedného filatelistu. Chvil' roztrpčenia aj on zažil omnoho viac, než o kolkých sa zmieňuje vo svojom citovanom príspevku. Napríklad často ho vedela rozladíť taká „maličkosť“, akou bolo oneskorené vrátenie jeho exponátu po ukončení výstavy. Považoval to za neserióznosť organizačného výboru, porušenie filatelistickej etiky, úcty k vystavovateľovi a k jeho práci. Niekedy takého meškania bolo „len“ niekoľko týždňov, ale občas aj pár mesiacov, a to odďaľovalo jeho zamýšľané práce na exponáte, jeho systematické doplnenie o nové materiály a prípravu exponátu na nasledujúcu výstavu.

K iným neprijemnostiam, ktoré mu strpčovali život, bolo poškodzovanie jednotlivých listov v jeho exponáte. Príprave exponátu venoval mnoho času a mimoriadnu venoval aj jeho úprave, každý jednotlivý list v jeho exponáte bol vzorne adjustovaný, čistý, perfektný. Keď sa mu potom exponát vrátil z výstavy a našiel v ňom niektoré listy prehnuté alebo so zlomenými rohmi či inak poškodené či zašpinené, považoval to za neospravedlniteľný priestupok. Netreba ani opisovať ako reagoval na to, keď sa mu raz vrátil exponát zo zahraničnej výstavy so štyrmi poškodenými listami - dva boli poľfkané akýmsi ried-

kym lepidlom, jeden so stopami preloženia a ďalší dokonca so stopami po našliapnutí topánkou...

K podobným „milým potešeniam“ patrili aj také maličkosti, keď ako vystavovateľ neobdržal z výstavy to, čo mu náležalo - napríklad výstavný katalóg, palmares, výstavné vydania upomienkových predmetov a pod. Nad takýmito a podobnými prešlapmi sa snažil prejsť s úsmevom. Mrzelo ho však, že sa to stáva vo filateli, ktorej kultúrne a etické hodnoty považoval za nezlučiteľné s porušovaním elementárnych zásad slušnosti.

S omnoho zložitejšími a rozpornejšími otázkami sa stretával pri problematike hodnotenia exponátov. V jeho prípade o hodnotení exponátu môžeme hovoriť v dvoch polohách - jednak o hodnotení jeho vlastného exponátu na súťažných výstavách a potom vtedy, keď on sám ako juryman hodnotil exponáty iných vystavovateľov. V oboch prípadoch sa do popredia dostáva jeden a ten istý, pre tematické exponáty tak trochu typický problém: Objektívna možnosť kvalifikovaného ohodnotenia exponátu

Určitý čas sa venoval aj aerofilatelii a v prvom funkčnom období bol členom Komisie aerofilatelie ZŠF. Pozdrav od priateľa z Oblastnej výstavy poštových známok PROSTĚJOV 1977, ktorý bol v rámci propagačnej akcie prepravený z lietadla na zem parašutistom

najmä z tematického hľadiska. Pre neho táto dvojediná dilema vyznievala približne takto: Ako môže jury posúdiť môj exponát na výstave, kde ani jeden člen jury tematicke polovníctva nerozumie? Ako môžem ako člen jury zodpovedne ohodnotiť exponát s takým námetom, ktorému náležite nerozumím? Tieto a podobné protirečenia vo výstavníckej praxi neboli ničím výnimočným - žiada sa ich spomenúť iba preto, lebo pre Jozefa Jelenčiča takáto, nazvime to ako neexaktnosť v hodnotení, nebola zlučiteľná s jeho perfekcionalizmom poznačenými predstavami o jurovaní a hodnotení súťažných výstavných exponátov. To, že jurymani sú kvalifikovaní na posúdenie podstatnej časti exponátu a podľa hodnotiacich kritérií vyjadriť jeho kvality priznaním medailového ocenenia, pre neho nebolo postačujúce. „Čo on môže vedieť o polovníctve?“ - niekoľkokrát mu uletela podobná poznámka, ktorá však u neho bolo skôr vyjadrením ľútosť nad tým,

že jeho exponát nehodnotil človek, ktorý „jeho námetu“ rozumie a vedel by výsledok jeho filatelistickej tvorby ohodnotiť aj po tejto stránke. Autor každého diela kdesi v kútiku duše očakáva, že jeho práca bude ohodnotená ľuďmi podobnej „krvnej skupiny“, ako má on a ktorí budú vedieť posúdiť silné i slabé stránky jeho práce. Spravidla vždy nejde ani tak o stupeň medailového ocenenia.

Povahu zberateľa nezaprel ani v posledných rokoch. Neodolal ani polovníckym námetom na slovenských telefónnych kartách, ktoré aj začal zbierať

Filatelistu, akým bol aj on, tiež sa môže dostať do stavu, ktorému azda pristane názov „útrpy z poznania“. Neraz sa objavuje ako následok dosiahnutia vysokého stupňa vedomostí a dlhoročných praktických skúseností v danom odbore, keď si človek hovorí, že to je asi vrchol, čo som mohol dosiahnuť a pre mňa tu cesta končí, už neviem ako ďalej. U tvorcu tematického exponátu podobný stav môže nastať, keď si uvedomuje hranice možnosti ďalšieho rastu svojho exponátu. Napríklad ak si zvolil taký námet, ktorý neumožňuje použiť vzácny zberateľský materiál alebo ak autor nemá možnosti takýto materiál získať, v kritériu vzácnosti bude strácať na bodoch i na celkovom umiestnení. Nie je ľahké vedieť sa vyrovnávať s takýmto poznaním svojich možností.

Hádám ešte väčším bremenom tvorcu tematického exponátu je permanentná potreba jeho dopĺňovania a prepracovávanie takéhoto diela - pravda, ak autor chce udržať jeho obsah aktuálny a má dostatočné ambície s jeho účasťou na súťažných výstavách. V praxi to znamená, že za každý nový materiál, ktorý do exponátu zberateľ zaradí, musí súčasne iný z neho vybrať a zosúladiť s textom a celým libretom exponátu. A keďže tematický exponát tvorí po obsahovej stránke uzavretý celok, spravidla pozostávajúci z osemdesiatich výstavných listov, prepracovávanie jednotlivých listov má charakter nikdy nekonečnej činnosti. Tvorca tematického exponátu si nikdy nemôže povedať - tak, teraz som svoju prácu dokončil, moje dielo je dokončené. Nie, jeho činnosť sa podobá na perpetuum mobile až do chvíle, keď po rokoch reholi sa začnú ozývať neklamné známky únavy a už nedokáže pozitívne odpovedať na otázku: „Aký význam má toto moje večné prerábanie exponátu?“

Jozef Jelenčiak nad týmito otázkami často premýšľal, rozprával, ale väčšinou len vo všeobecnej rovine. Veľmi úzkostlivo zvažoval, s ktorými svojimi myšlienkami a pocitmi radno predstúpiť pred verejnosť a ani svojim

najbližším a priateľom sa nezveroval so všetkým, čo ho trápi a sužovalo. Jedno je však nesporné - filatelia bola jeho veľkou láskou, ktorá ho bytostne zaujala a ktorej venoval veľký kus svojho života. Ba aj potom, keď na filatelistickú činnosť rezignoval a rozlíčil sa so svojim exponátom, filateliu úplne neopustil hoci v posledných rokoch odmietal o týchto veciach rozprávať. „Už ani pamäť mi dobre neslúži“ - hovorieval na ospravedlnenie svojej neochoty, ale nebolo pochyb, že rozchod s filateliou sa ho hlboko dotkol, možno viac ako predpokladal a spôsobená rana bola stále otvorená a bolestivá. Nehovoril, lebo nechcel jatriť svoje rany a ktohovie, či nie aj pre oľutovanie svojho osudného rozhodnutia.

Dnes sa to už nedozvieme ako to všetko bolo. To však ani nie je podstatné. Pre novú generáciu zberateľov môže mať väčší význam jeho cieľavedomé úsilie o filatelistickú tvorbu, ukázať možnosti filatelie ako vysoko kultúrnej a hodnotnej záujmovej činnosti, ktorá vie poskytnúť hodnotný program aj v rámci využívania voľného času. Skutočnosť, že pri tejto činnosti niektoré zásady a hodnotiace kritéria pôsobili aj negatívnym smerom, nič nemení na význame týchto tvrdení a sú daňou, ktorú musíme platiť za uskutočňovanie i tých najvznešenejších ideálov.

Spomienku na jeho osobu pripomeňme ešte tým, že aj po ukončení svojej aktívnej zberateľskej činnosti „svojmu námetu“ zostal verný a v publikačnej činnosti bol aktívny takmer až do jeho posledných dní. Aj keď už mal veľké problémy s chôdzou, nerozpakoval sa, aby vyšiel po schodoch na tretie poschodie na sekretariát ZSF na Ša-fárikovom námestí, kde si pravidelne vypožičiaval zahraničné filatelistické časopisy. V jeho obraze filatelistu nemožno túto jeho publikačnú činnosť vynechať. Písal do „Filatelie“ a neskôr aj do „Slovenskej filatelie“ i do „Zberateľa“, niekoľkími článkami svojho času prispel aj do „Filatelistických statí ZSF“ a mnohých výstavných katalógov i bulletinov. Nejaký čas redigoval aj spravodajcu „FLORA a FAUNA“, ktorý mal medzi námetármi vysoký kredit. Prispieval však aj do „nefilatelistických“ časopisov, predovšetkým dlhé roky do „Poľovníctva a rybárstva“. Jeho príspevky sa u čitateľov tešili veľkej obľube, vedel písať nielen pútavo, ale vynikal schopnosťou vhodne spájať námety na filatelistických materiáloch s odborné fundovaným pohľadom do danej problematiky. Pri popularizácii filatelie medzi verejnosťou za tri desaťročia odviezol obrovský kus neoceniteľnej práce a už len táto skutočnosť ho oprávňuje zaujať miesto medzi najvýznamnejšími osobnosťami modernej slovenskej organizovanej filatelie.

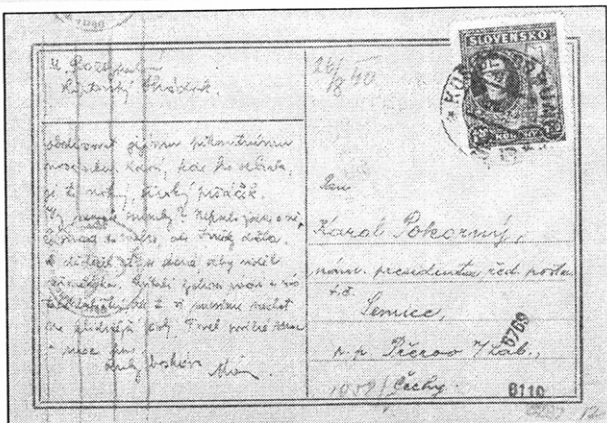
V osobe Jozefa Jelenčiaka sme sa mohli stretnúť s človekom, ktorý sa filateliu venoval s celým srdcom a nevšedným zanietením. Jeho cesta poľovníka akoby sa podobala prekrásnej zbierke známok a jeho cesta filatelistu staby bola poľovníckym chodníkom. O oboch cestách bol presvedčený, že sú správne a šiel smerom, ktorý mal zmysel a význam.

Patrím k tým, ktorí môžu blahorečiť osudu, že im bolo dopriate s Jozefom Jelenčiakom sa poznať a chvíľami môcť spoločne kráčať na podobnej ceste a spoznávať krajinu krásnych lesov a hájov a nechať sa unášať tajuplným volaním diaľav.

□ Viliam Kučera

NEZNÁMA ÚPRAVA PEČIATKY VLAKOVEJ POŠTY

Vynútené zmeny hranice ČSR s Poľskom a Maďarskom na jeseň 1938 ako dôsledok rozhodnutia veľmocí (Mníchov, 29. september 1938, resp. Viedeň, 2. november 1938) významne zasiahli aj sieť vlakových pošt na území južného, juhovýchodného a východného Slovenska. Hraničné zmeny zasiahli na severe Slovenska najmä do činnosti vlakových pošt na dôležitej trati Košice-Bohumín. Činnosť vlakových pošt (čísla 966 až 970), ktoré stratili pôvodnú východiskovú a cieľovú stanicu, bola obmedzená a vlakové pošty pôsobili na novej trati v úseku Žilina - Poprad, resp. Žilina - Prešov. Vlaková pošta 970 dostala v zime 1938/1939 novú pečiatku s legendou **ŽILINA - POPRAD / 970**. Monografia [1] registruje tri staré pečiatky a novú pečiatku (typové označenie V. 22) vlakové pošty 970, ktorá bola používaná po vyhlásení samostatnosti Slovenska (14. marec 1939) ako predbežná pečiatka slovenskej vlakové pošty. Práca [2] zaznamenala doklad spomenutého použitia starých a novej pečiatky vlakové pošty 970. Na základe dokladového materiálu konštatujem, že nová vlaková pošta 46 Prešov - Žilina prevzala v roku 1939 funkciu bývalej československej vlakové pošty 970 Košice - Bohumín.

Slovenská pošta dočasne prevzala pečiatky vlakových pošt bývalej československej pošty a vlakovým poštám pridela nové pečiatky až v druhom štvrtroku 1940. Nové pečiatky majú číslo vlakové pošty od 1 do 75. Na trati Žilina - Prešov, resp. Prešov - Žilina, pôsobili vlaková pošta 16 (predstavenstvo Žilina 2) a vlaková pošta 46 (predstavenstvo Prešov 1).

Pôvodné pečiatky vlakové pošty 968 Košice - Bohumín s iniciálou Č.S.P. (Československá pošta) slúžili po roku 1930 ako náhradné (záložné) pečiatky, pretože vlaková pošta 968 dostala nový typ pečiatok (V.22). Nález odtlačku pečiatky (typové označenie V.21) s pôvodnou iniciálou Č.S.P. a dátumom použitia po 14. marci 1939 nebol publikovaný v odbornej literatúre. Takýto nález v budúcnosti nie je vylúčený najmä v súvislosti s nálezom celistvosti, na ktorej sa objavil odtlačok upravenej pečiatky vlakové pošty 968 Košice - Bohumín. Zásielka (na obr.) bola podaná v Liptovskom Hrádku pre adresáta v protektoráte Čechy a Morava. Známka bola znehodnotená odtlačkom pečiatky s legendou **KOŠICE - BOHUMÍN (968 / S.P. / 26.VIII.40 / b**. Odtlačok na celistvosti dokumentuje zlý technický stav a vysoký stupeň opotrebovania pečiatky po 20 rokoch jej aktívneho používania v náročnej turnusovej službe vlakové pošty. Nález odtlačku dennej pečiatky bývalej československej vlakové pošty s upravenou iniciálou S.P. (Slovenská pošta) je zaujímavý a zatiaľ nemá partnera. Podobne nepoznám odpoveď na otázku, ktorá slovenská vlaková pošta prevzala funkciu vlakové pošty 968.

□ Jozef Tekel'

Literatúra:

- [1] Votoček, E., Československá poštovní razítka 1919-1939, Monografie čs. známek XVII/2, POFIS, Praha 1988
- [2] Tešitel, A., Tekel, J., Vlakové poštové spoje v Československu 1938-1945, Filatelistické state 32, ZSF, Bratislava 1991

K recenzii Knihy pro každého Kelta, která bola uverejnená v Zberateľovi 1/2000

Pani Kolníkovou osobne neznám, ale mám ve své knihovně některé její knihy a články a veľmi si její práce vážim. Preto ji také děkuji za recenzi, kterou napsala, a můj dik není nijak ovlivněn tím, že tato recenze moji knihu kritizuje. Nicméně dovoluji si, ač jsem pouze bezvýznamný a amatérský zájemce o historii, paní Kolníkové trochu oponovat, a to zejména v jejím tvrzení: „... autor nepozná novou odbornou literaturu“. To je omyl a já to hned na následujících řádcích dokážu.

Cituji z recenze paní Kolníkové větu: „Autor zdůrazňuje prvenstvo „českých“ Keltov v razbe zo zlata, čo do množstva a kvality spracovania domáceho zlatého kovu. Nepozná ale najnovšie výsledky spektrometrických analýz, podľa ktorých českí Kelti žlté spočiatku získavali roztavovaním macedónskych statérov, nie vlastnou prospekciov. Konec citace z recenze paní Kolníkové.

A jako důkaz, že paní Kolníková nemá pravdu, cituji z odborné literatury: Nemeškalová-Jiroudková, Zdenka. Keltský poklad ze Starého Kolína. Praha: Pro Archeologický ústav AV ČR vydalo nakladatelství VYSEHRAD, 1998, strana 129:

„Složení mincovního kovu.

Velkým přínosem pro zjišťování vývoje keltské zlaté ražby v našich zemích jsou nové rentgenfluorescenční metody nebo analyzy a neutroaktivní metody nebo analyzy za pomoci mikroanalýzátoru, které určují složení mincovního kovu bez poškození mince. Složení mincovního kovu je pak východiskem pro řešení otázky původu zlata používaného v jednotlivých fázích keltského mincování. Těmito novými metodami se především potvrdil již starší předpoklad o získávání zlata z českých řek a potoků ryžováním, a to již v nejstarším údobí ražby; nejstarší statéry se po materiálové stránce lišily od antických originálů a byly raženy z přírodního zlata. Pouze některé ze zkoumaných mincí vzhledem k složení zlata patrně vznikly z makedonských a řeckých mincí.

Složení kovu mušlovitých statérů se shoduje se složením statérů, které již nejsou přímými napodobeninami antických vzorů a jsou označovány za předchůdce mušlovitého typu.

Velká razební aktivita spojená s vydáváním mušlovitých statérů využívala zřejmě těchto materiálůvých zdrojů jako mincovní výroba v době bezprostředně předchozí. Nelze vyloučit, že ještě k přípravě materiálu pro razbu mušlovitých statérů mohl být příležitostně využívan i mincovní pagament, a to především mince antické, neboť teprve mezi mušlovitými statéry, které již v starokolinském nálezu zastoupeny nejsou a které vzhledem k jejich typologické odlišnosti a nižší hmotnosti je třeba považovat za mladší, dosud nebyly zjištěny mince, jejichž složení mincovního kovu by odpovídalo řeckým a makedonským statérům.

Konec citátu. Tato citace vyvrací tvrzení paní Kolníkové, že „... český Kelti zlato spočítali získávali roztavováním macedonských statérů, nie vlastnou prospekciou“.

Co sa týče uvedení vynikajícího odborníka na keltské mince jménem R. Göbl v souvislosti s kritikou mé datace bratislavské mincovny paní Kolníkovou, odpovídám větou z Archeologických rozhledů 1/1999: „... některé pokusy o velmi přesné datování bojových razeb, zejména od R. Göbla, snad až příliš přetěžují vypočítací možnosti typologie keltských mincí“. Mohl bych pokračovat dál, protože v poměrně krátké recenzi paní Kolníkové jsou další přinejmenším nepřesnosti, ale to by zabralo mnoho místa. Tak jen pro informaci čtenářů. Existuje mutace CFTR genu G551D, která se ve srovnatelně vysoké frekvenci vyskytuje pouze u obyvatel České republiky, Irska, Velké Británie, Bretaně a Rakouska a nazývá se také keltský gen. Vědecká zpráva s touto informací už byla několikrát publikována. Bohužel zřejmě paní Kolníkové stejně jako jiné novější informace unikla. A i proto musím napsat 2. díl knihy pro Každého Kelty. A doufám, že i o této knize bude paní Kolníková v recenzi „zodpovědně psát“.

□ Zdeněk Knápek

ČO PÍŠU INÍ

■ FILATELIE (ČR) ■ 2/2000

Febtuárové číslo prináša štúdiu M. Hauptmana o tlačovom liste emisie PRAGA 1950, avizovanie prvej českej automatovej známky Českej republiky od M. Langhammera, v zmlukej hľadke upozorňuje J. Stupka na falzifikáty známok Oslobozenej republiky 1920 a to aj na škodu pošty, aj na škodu zberateľov. Dvojica autorov K. Paděra a J. Látl rozširujú poznatky v oblasti zúbkovania známok 300 h Hospodárstvo a veda 1920. V rubrike Malá škola filatelie pokračuje V. Feldmann štvrtým a posledným dielom popisu druhov poštových známok. Zberateľ P. Folprecht oznamuje nález vzácných známok Hradčany SO, 500 h s čiernou obrátenou pretláčou. V oddelení Z pokladnice filatelistickej literatúry pristúpila redakcia k reedícii pamätníkom dobre známeho seriálu článkov Jaroslava Ježka, ktoré mali pred tridsiatimi rokmi veľkú odozvu medzi čitateľmi. Navštevníkov výstavy BRNO 2000 poteší podrobný sprievodca výstavou z pera šéfredaktora V. Schödelbauera. □ ik

■ BÉLYEG VILÁG (Maďarsko) ■ 2/2000

Febtuárové číslo maďarského mesačníka „Svet známok“ otvára príspevok L. Filepa o zaujímavých zásielkach z obdobia II. inflácie. Na ďalších stránkach je pokračovanie príspevku I. Ácsa Dejiny Maďarska v odraze na poštových známkach - druhá časť sa pojednáva o príchode a usídlení Maďarov v Karpatkej kotline. Časopis uverejňuje aj niekoľko príspevkov s kritickými výhradami k vydanému hárčeku k 150. výročiu Széchenyiho reťazového mostu (napríklad, že most je

„vkrútený“, pozadie mosta nevhodné, hárček má šedú, nevýraznú farbu... podľa dr. Molnára ide o „fiasko“). S. Szekeres s bohatou ilustrovaným článkom pripomína 75. výročie Maďarského stolnotenísového zväzu a L. Nagy informuje o aktuálnych otázkach zväzového života (o rozpočte na rok 2000, zvýšení členských príspevkov, spolupráci s Maďarskou poštou, pravidlách zväzových aukcií, kolovaní výberových zošitkov, vydávaní zväzových hárčekov, časopise BV a ďalších). Časopis, ako v každom čísle, prináša rad kratších informatívnych materiálov, doplnky katalógov, informácie o novinkách, prehľad zahraničnej tlače a pod. □ vkn

KALEIDOSKOP ZBERATEĽA

ZBERATELIA PRÍLEŽITOSTNÝCH POŠTOVÝCH PEČIATOK (A SKÚSENOSTI S NIMI)

Niekedy pred 10 rokmi napísal do katalógu Krajskej filatelistickej výstavy v Trnave Miško Zika príspevok o získavaní príležitostných poštových pečiatok. Článok bol v tom čase veľmi vhodný, lebo získanie príležitostných pečiatok bolo vtedy dosť zložitá - najmä ak zberateľ premeškal príležitosť alebo sa včas nedozvedel o ich používaní.

Odvtedy sa samozrejme prax veľmi zmenila, lebo neúmerne narástol počet pečiatok, rozšíril sa okruh miest aj pošt, kde sa používajú. To všetko malo následok vo zvýšení záujmu o príležitostnú poštovú pečať a tým aj počet jej zberateľov. Prispela k tomu aj tematická pestrosť pečiatok, ktorá zaujíma najmä námetárov.

Ziaľ, nemôžeme konštatovať, že sa zlepšil informačný servis pre filatelistu. Včasné správy sa získavajú skôr náhodne ako systematicky. Výnimkou sú informácie v dennej tlači a pravidlom skôr prehľady o tom, čo už bolo ako to, čo bude vo filatelistickej tlači. Najsúhrnnejšie prehľady bývajú v Zberateľovi a v Nitrafíle. Pravidelné akcie majú svoju propagačnú funkciu každoročne zabezpečenú a zberatelia to využívali - Medzinárodný maratón mieru v Košiciach, Dobrofesť v Trnave, Sv. Cyril a Metod v Nitre, Európske ľudové remeslo v Kežmarku, Sv. Gorazd v Močenoku, Vianoce v Bratislave, Deň slovenskej poštovej známky a pod. Inokedy sa však zberatelia pečiatok obracajú na niektoré pošty takpovediac „na blint“ - skusmo, v nádeji, že nimi očakávaná pečaťka bude.

Pretože náš klub patrí k tým, ktoré pravidelne ročne zabezpečuje 8 až 10 pečiatok, pre mnohých zberateľov sa stalo pravidlom poslať na našu adresu alebo na poštu zásielky v podobe obálok alebo poštových lístkov so žiadosťou o pečiatkovanie, ktoré potom rozosieme žiadateľovi alebo ním určeným adresátom.

Používaná prax a skúsenosti sú rozličné. Najlepšie postupujú tí, ktorí pošlú aj vyfrankované obálky s vypísanými adresami. Prípadne pošlú korešpondenčné lístky s vyplnenou adresou. Viacerí zberatelia zasielajú schémy umiestnenia pečiatok - pod známkou, vedľa známky, cez rožok, miesto umiestnenia kontrolného odtlačku alebo dennej pečiatky.

V prípade doporučených zásielok je správne priložiť vyplnený podací lístok a už to, že ho žiadateľ chce vložiť do obálky, spôsobuje komplikácie lebo zásielku treba najskôr opečiatkovať, potom zapísať, vrátiť podávajúcemu, aby ju zalepil a opäť ju dat slečne za priehradkou. De dlho trvá vysvetľovanie, čo vlastne chceme, je jasné. Navyše, ak žiadateľ chce aj dennú pečaťku cez R-nálepku... Nie je potom našou vinou,

INZERCIÁ

Podmienky inzerovania: Cena za jeden riadok v rubrike INZERCIÁ je 20 Sk. Za inzerát zvýraznený rámčekom účtujeme príplatok 35 Sk. Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme 30%-nú zľavu. Abonent časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma.

Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. Inzeráty prosíme písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Uverejnené sú v najbližšom čísle časopisu v došlom poradí. Komerčné inzeráty resp. reklamy vrátane ich grafickej úpravy účtujeme na základe osobitného sadzovníka, ktorý na požiadanie zašleme, alebo dohodou.

■ **PREDÁM: SKART - VÝSTRIŽKY SLOVENSKA 1999-2000** á 100 Sk, najmenší odber 3 kq. Ďalej predám skart Švajčiarska - neprebraný - dovoz, mix 3000 ks známok 1600 Sk, Francúzsko malý formát 1 kq 250 Sk a veľký formát - neprebraný - veľké hodnoty 1 kq 5600 Sk, Nemecko 1 kq - mix 1200 Sk. Predám balíčky a zostavy na vylepovanie 100 ks za 250 Sk / len veľký formát (Francúzsko, Švédsko, Nemecko, Švajčiarsko. Robert KOPAJ, SNP 46, 940 63 Nové Zámky, ☎ 00421-817/421 416 Z 018

■ **VYBAVÍM CHYBENKY NA POŠTOVÉ ZNÁMKY** ☉ Slovenskej republiky - zľava 20%. Robert Kytká, 908 74 Malé Leváre 95 Z 019

■ **PREDÁM ZNÁMKY MAĎARSKA ★★** od 1984 do 1994. Cena dohodou. Jaroslav Rác, Bolešov 248, 018 53 ILAVA ☎ 0827 / 44 93 708. Z 020

■ **KTO MÁ ZÁJEM O VÄČŠIE MNOŽSTVO CELISTVOSTÍ: POLNÁ POŠTA - TÁBORI POŠTA?** Norbert Feiner, Štúrova 55, 934 01 Levice, ☎ 273 40. Z 021

■ **PREDÁM POŠTOVÉ ZNÁMKY, KOLKY, FDC, NL, ČSR, MINCE, PEČATIDLÁ.** B.Sáři, Lukáča 11, 936 01 Šahy, ☎ 741 2425 Z 022

Firma

Námestie SNP, telefón 0855 / 54 29 814

**Predávame a vykupujeme materiál z oblasti
filatelie, numizmatiky, notafílie,
filokartie, telefónnych kariet**

**Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú
službu a ohodnocovanie materiálu.**

**Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu**

Ervín SMAŽÁK
Lotyšská 16
821 06 Bratislava
tel.: 07/45246 518

**Propagácia športových podujatí na poštových
materiáloch (prítlače, príležitostné poštové ☉
a strojové príležitostné ☉)**

**Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková
služba (novinky SR, ČR).**

**Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostat-
né poštové materiály na tému Olympia a šport
(celý svet).**

**Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému
Olympia a šport (celý svet).**

**Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál
na tému Olympia a šport (celý svet).**

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore
majú **10% -nú zľavu** pri materiáloch firmy ERVO.

filatelistický internetový magazín

japhila

poštová známka je najmenší, najrozšírenejší a
najlacnejší grafický list • pretože sa dá ľahko
poslať do celého sveta, je tiež dôležitým
propagačným lístkom a zobrazený námet môže
prehovoriť ku všetkým ľuďom

• cyril bouda, český maliar a grafik

<http://www.japhila.cz>

■ **KÚPIM CELISTVOSTI S PEČIATKAMI BOLERÁZ** alebo
Bélaház a iný materiál pošty Boleráz. Marián Kováč, 919 08
Boleráz 375, ☎ 0805 / 959 191 Z 023

**KLUBY FILATELISTOV V POPRADE, KEŽMARKU
A VO SVETE VÁS POZÝVAJÚ NA**

**8. PODTATRANSKÚ FILATELISTICKÚ VÝMENNÚ
SCHŮDZKU**

dňa 25.3.2000 od 8.00 do 12.00 hod. v priestoroch SOU
stavebného v **Poprade**, Okružná 761/25. Spoj MHD č.1 z
autobusovej stanice (vedľa stanice ŽSR). Kontakt: Ing. Jozef
Rančák, Štúrova 126/5, 058 01 Poprad, ☎ 092/772 84 26

Firma ZBERATEĽ

stále vykupuje
HODNOTNÉ ZBIERKY
I JEDNOTLIVÉ KUSY
ZNÁMOK, MINCÍ
A POHLADNÍČ

Diskrétnosť zaručená
Platba v hotovosti

Predajňa:
831 02 Bratislava,
Račianska 17
☎ 07 / 44 250 149

e-mail: zberatel@nextra.sk

Otvorené pondelok až
piatok od 10.³⁰ do 18.³⁰ hod.

Z 024

ALBUM ZIKA

NEHLADAJTE MA DOMA
NÁJDETE MA NA INTERNETE

www.twins.sk/album
MZIKA @ HOTMAIL.COM
TEL/FAX.: 07/4342 9386

Z 025

FIRMA ALBUM

stále vykupuje
lepšie zbierky známok, sta-
rých pohľadníc,
obálok a iných filat. materiá-
lov, mincí a bankoviek.
Vykupujeme lepšie položky
★ ★ Číny do 15 Sk MM.
Tiež ★ ★ známky
Hong-kong a Macau.

ALBUM, Lazaretská 11
811 08 BRATISLAVA
TEL / FAX: 07 / 5296 7411

Z 026

Využite spojenie s redakciou
i predajňou ZBERATEĽ
aj cestou elektronickej pošty
zberatel@nextra.sk

PONUKA - ALBUM

Lazaretská 11, 811 08 Bratislava, ☎ 07 / 5296 7411
Zaujímcom zašleme ponukový zoznam (alebo xerox) nasledovných
filatelistických materiálov

SŠ 1939-1945 ★★, ⊙

SR 1993-1997 ★★, ⊙

SR čiernotlače

SR rôzne

ČSR I ★★, ⊙

ČSR II ★★, ⊙

ČSR II čiernotlače

ČSR II odchýlky papiera

ČSR II doskové vady

ČSR II rôzne

ČR 1993-1997 ★★, ⊙

ČR čiernotlače

ČR rôzne

Čechy a Morava ★★

Nemecko do roku 1945 ★★, ⊙

BRD ★★, ⊙

Berlín ★★, ⊙

Staronemecké štáty ⊙

Nem. obsadené územia ★★, ⊙

DDR ★★

Albánsko ★★

Bulharsko ★★

Maďarsko ★★, ⊙

Poľsko ★★

Rumunsko ★★

Mongolsko ★★

Rusko + ZSSR ★★

USA ★★, ⊙

Kanada ★★

Austrália ★★

Japonsko ★★, ⊙

Severná Korea ★★, ⊙

Vietnam ★★, ⊙

Anglicko ★★, ⊙

Belgicko ★★, ⊙

Bosna ★★, ⊙

Dánsko ★★, ⊙

Fínsko ★★

Francúzsko ★★, ⊙

Gibraltár ★★

Grécko ★★

Írsko ★★

Island ★★

Itálsko ★★

Juhoslávia ★★

Liechtenstein ★★

Luxemburg ★★

Malta ★★

Monako ★★

Holandsko ★★

Chorvátsko ★★

Nórsko ★★

Rakúsko ★★, ⊙

Portugalsko ★★

San Marino ★★

Švédsko ★★

Srbsko ★★

Španielsko ★★

Švajčiarsko ★★, ⊙

Turecko ★★

Vatikán ★★

■ **N á m e t y**

Fauna rôzna

Vtáči

Ryby

Vodné živočíchy

Kone

Psy, mačky

WWF

Prehistorická fauna

Motýle

Hmyz

Plazy

Flóra - huby

Minerály

Autá

Lode

Viaky

Kozmos

Lietadlá

Šport

Skauting

Umenie

■ **ANGLICKÉ KOLÓNIE**

Juraj

Alžbeta

■ **MINCE + BANKOVKY**

SŠ 1939-1945

Čechy a Morava

ČSR I

ČSR II

■ **TELEFÓNNE KARTY**

ČSR

SR od roku 1993

Európa

Zámorie

Fauna

ZBERATEĽ PONÚKA

V tejto rubrike ponúkaný materiál je možné zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, číslo telefónu 07 / 44250 149, e-mail: zberatel@nextra.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky, k cenám účtujeme poštovné a balné. *Ceny* ponúkaných materiálov platia vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ.

PRE ABONENTOV ČASOPISU POSKYTUJEME NA VŠETKY PONÚKANÉ POLOŽKY 5 % ZĽAVU !

ŠVAJČIARSKO

★★, (ak nie je uvedené inak)

585	Otvorenie letiska v Zürichu	85,-
607-10	Výročia	90,-
611-12, Bl.15, Fil.výstava v Lausanne		690,-
637-40	Výročia	60,-
641-45	Červený kríž	150,-
646-47	EUROPA	65,-
653-56	Výročia	36,-
657-61	Skameneliny, krištály	125,-
662	2.konf.o atom.energii 1958	8,-

663-67	Pro Juventute, kvety	78,-
668-71	Výročia, udalosti	38,-
672-73, Bl.16, Fil.výstava St.Gallen		235,-
674-78	Skameneliny, krištály	90,-
679-80	EUROPA	20,-
681-82	EUROPA s prílohou PTT	250,-
683-86	Významné osobnosti	190,-
687-91	Pro juventute, kvety	75,-
692-95	Výročia, udalosti	78,-
696x-713x, Výplatné		295,-
696,697,699,704 Rx, Výplatné		105,-
696,697,699,704 Ry, Výplatné		115,-
714-18	Pro Patria, skamen.,krištály	150,-
719, Bl.17, 50.výročie Pro Patria		650,-
727-30	Udalosti	50,-

731-35	Pro Patria, skamen.,krištály	70,-
736-37	EUROPA	15,-
751-55	Pro Patria, Staré mince	45,-
758-62	Pro Juventute, 50.výr.nadácie	55,-
763, Bl.18, detto		80,-
768-73	Výročia	90,-
772	100 r.medzinárodného ČK	15,-
774, Bl.19, detto		110,-

775-79★	Červený kríž	26,-
781	EUROPA 1963	8,-
782-85	Zemská výstava Lausanne	32,-
786-90x+y, Pro Juventute, kvety		125,-
791-94	Výročia, udalosti	30,-

795-99	Pro Patria, staré mince	32,-
800-01	EUROPA 1964	15,-
802	Výplatná	50,-
803-07	Pro Juventute, kvety	30,-
808-11	Výročia, udalosti	18,-
812-13	Fil. výstava NABRA v Berne	25,-
814-18	Pro Patria, historické fresky	30,-
819	150. výr. vzniku kant. Wallis	8,-
819	detto v miniatúre	95,-

820-21	Švajčiarske Alpy	25,-
822	MS v krasokorčuľovaní,Davos	5,-
823-24	UIT kongres 1965	10,-
823-24	detto v 25-bloku	250,-
825	EUROPA 1965	10,-

826-30	Pro Juventute, poľné a lesné zvieratá	30,-
--------	---------------------------------------	------

833-35	Výročia, udalosti	15,-
836-40	Pro Patria, fresky	30,-
841	Fünfte Schweiz, 50.výročie	5,-
842	Švajčiarske Alpy	5,-
843-44	EUROPA 1966	15,-
845-49	Pro Juventute, lesná zver	30,-
850	EUROPA 1967	6,-

USA

★★, (ak nie je uvedené inak)

307-08★	150. výr. štátu Vermont	65,-
317	50. výr. objavenia žiarovky T.A.Edisonom	10,-
320	Dokonč.plav.kanálu Ohio-Cairo	8,-
335-45★	200. výr. G.Washingtona	155,-

335-38	detto, časť série	35,-
336	detto, známka 1,5 c	10,-
338	detto, známka 3 c	15,-
340	detto, známka 5 c	38,-
341	detto, známka 6 c	95,-
342	detto, známka 7 c	8,-
344	detto, známka 9 c	25,-
347	50.výr. sadenia stromov	5,-

DIS, AUGUST 1933. PLATE NO. 21160
LEY, POSTMASTER GENERAL AT A CENTURY

356 A + B	Fil.výstava Chicago, 4-bloky	110,-
360	Generál T.Kosciuszko	15,-

364-73	ZT, strihané, národné parky	940.-
368	Rok národných parkov,	
	Yellowstonský gejzír	18.-
369	detto, Kráter, jazero v Oregone	28.-
371	detto, Biely vrch v Utahu	48.-
373	detto, G.Smoky v Sev.Karoline	80.-
378	Priehradu Boulder Dam	4.-
458	Osobnosti: E.M.Alcott	8.-
459	Osobnosti: Mark Twain	45.-
473	Osobnosti: Dr.W.Read	6.-
474	Osobnosti: Jane Adams	35.-
478	Osobnosti: E.A.Mac Dowell	10.-
479	Osobnosti: E.Nevin	95.-
483	Osobnosti: D.Ch.French	12.-
1017-20	Vianoce 1970, 4-blok-sútláč	45.-
1052-55	Hist. stavby v spoloč. ustan.	20.-
1069-72	200. výr.USA, 4-blok-sútláč	25.-
1079-82	Fauna, 4-blok-sútláč	25.-
1622-25	LOH L.Angeles, 4-blok-sútláč	95.-

1636-39	LOH L.Angeles, 4-blok-sútláč	80.-
1644-47	LOH L.Angeles, 4-blok-sútláč	40.-
1665-68	LOH L.Angeles, 4-blok-sútláč	110.-
1671-77	ZOH Sarajevo	60.-
1683-86	Orchideje, 4-blok-sútláč	45.-
1690-93	LOH L.Angeles, 4-blok-sútláč	70.-
2459, Bl.33	MS vo futbale 1994	75.-

NÁMETY

Afganistan 1998, Huby (6+H)	25.-
Afganistan 1998, Histor. autá (6+H)	27.-
Afganistan 1998, Ryby (6+H)	27.-
Afganistan 1998, Vtáky (6+H)	27.-
Afganistan 1998, Muflóny (6+H)	27.-
Afganistan 1999, Lokomotívy (6+H)	29.-
Afganistan 1999, Slimáky (6+H)	29.-
Afganistan 1999, Kaktusy (6+H)	29.-
Azerbajdžan 1996, Vtáky (6+H)	25.-
Benin 1996, Pravek (6+H)	15.-
Benin 1997, Hist. lokomotívy (6+H)	25.-
Benin 1998, Mačky (6+H)	27.-

Benin 1999, Ryby (6+H)	29.-
Benin 1999, Vtáky (6+H)	29.-
Benin 1999, Orchideje (6+H)	29.-
Benin 1999, Plachetnice (6+H)	29.-
Benin 1999, Hady (6+H)	29.-
Benin 1999, Výskum vesmíru, PL (8)	35.-
Bulharsko 1999, Huby, PL (4)	15.-
Bulharsko 1999, Ochrana prírody (2)	7.-
Cambodge 1996, Hist. lietadlá, (6+H)	20.-
Cambodge 1997, Kačice, (6+H)	25.-
Cambodge 1998, Plachetnice (6+H)	25.-
Cambodge 1998, Psy (6+H)	25.-
Cambodge 1999, Spevavce, (6+H)	29.-
Cambodge 1999, Morská fauna (6+H)	29.-
Cambodge 1999, Zajace (6+H)	29.-
Cambodge 1999, Motýle (6+H)	29.-
Cambodge 1999, Psy (6+H)	29.-
Cambodge 1999, Mačky (6+H)	29.-
Cambodge 1999, Ryby (6+H)	29.-
Congo 1977, História letectva (5+H)	25.-

Congo 1997, Orchideje (4+H)	23.-
Congo 1998, Vtáky I. (4+H)	23.-
Congo 1998, Vtáky II. (4+H)	23.-
Congo 1998, Kraby, krevety (4+H)	23.-
Congo 1998, Pandy (4+H)	23.-
Congo 1998, Pravek (4+H)	23.-
Cuba 1996, Vtáky (5+H)	25.-
Cuba 1998, Psy (5)	15.-
Guinea Rep.1995, Fauna (5+H)	20.-
Guinea Rep.1998, Mačky (6+H)	25.-
Guinea Rep.1998, Vtáky PL (9)	35.-
Guinea Rep.1998, Motýle (6+H)	25.-
Guinea Rep.1998, Ryby (6+H)	25.-
Guinea Rep.1998, Vtáky+loď	
Greenpeace, PL (4)	20.-
Guinea Rep.1998, Opice (6+H)	20.-
Kirgizia 1998, Motýle (5)	15.-
Niger 1979, ZOH Lake Placid (5+H)	25.-
Niger 1998, Mačky (5)	15.-
Niger 1998, Kone (5)	15.-
Niger 1998, Slony (5)	15.-
Sahara O.C.C.1995, Vážky (5+H)	20.-
Sahara O.C.C.1996, Ťavy, lamy (6+H)	25.-
Sahara O.C.C.1997, Hist.vojenské uniformy (6+H)	25.-
Saharai 1997, Ryby (6+H)	25.-
Saharai 1998, Plachetnice (6+H)	25.-
Saharai 1998, Papagáje (6+H)	25.-
Saharai 1999, Ryby, (6+H)	29.-
Saharai 1999, Lokomotívy (6+H)	29.-
Saharai 1999, Dravé vtáky (6+H)	29.-

Somali Rep. 1997, Mačky (6+H)	25.-
Somali Rep. 1998, Chrobáky (6+H)	25.-
Somali Rep. 1998, Autá (6+H)	27.-
Somali Rep. 1998, Vodné vtáky (6+H)	27.-
Somali Rep. 1999, Papagáje (6+H)	29.-
Somali Rep. 1999, Rôzna fauna (6+H)	29.-
St.Tomé e P.1995, Kone (Bl-9 zn.+2H)	50.-
St.Tomé e P.1996, Fauna (4+H)	20.-
Tadžikistan 1994, Jašterice (6+H)	25.-
Tadžikistan 1998, Psy (5)	15.-
Tadžikistan 1998, Autá moderné (5)	15.-
Tadžikistan 1998, Lokomotívy moder.(5)	15.-
Tanzania 1996, Krokodily (7+H)	25.-
Tanzania 1998, Mačkovité šelmy (4+H)	23.-
Tanzania 1998, Papagáje (4+H)	23.-
Tanzania 1998, Mušle (4+H)	23.-
Tanzania 1998, Morské ryby (4+H)	23.-
Tanzania 1998, Motýle I. (4+H)	23.-
Tanzania 1998, Kôrovce (4+H)	23.-
Tanzania 1998, Jašterice (4+H)	23.-
Tanzania 1998, Hady (4+H)	23.-
Tanzania 1998, Fauna Austrálie (4+H)	23.-
Tanzania 1998, Psy I. (4+H)	23.-

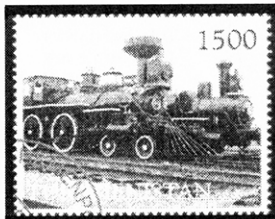

Tanzania 1998, Psy II. (4+H)	23.-
Tanzania 1998, Domáce zvieratá (4+H)	23.-
Tanzania 1998, Korytnačky (4+H)	23.-
Tanzania 1998, Motýle II. (4+H)	23.-

Tanzania 1998, Dostihové kone s jazdcami (4+H)	23,-
Tanzania 1998, Africká fauna (4+H)	23,-
Tanzania 1998, Mačky (4+H)	23,-
Tanzania 1998, Morské medúzy (4+H)	23,-
Tchad 1998, Mačky (5)	15,-
Tchad 1998, Kone (5)	15,-

Tchad 1998, Slony (5)	15,-
Tchad 1999, Vodné vtáky (6+H)	27,-
Togo 1982, Desiat prikázaní (9)	18,-
Togo 1999, Spevavce (6+H)	29,-
Togo 1999, Hist. automobily (6+H)	29,-

Turkmenistan 1998, Par.lokomotivy (5)	15,-
Turkmenistan 1998, Autá moderné (5)	15,-
Turkmenistan 1998, Psy (5)	15,-

Pinzety, lupy

Pinzety Prinz - Solingen, špicaté, lopatkovité, okrúhle - ks	85,-
Lupa (priemer 60 mm) zváč. 2 x + šošovka 5 x	95,-
Lupa s presvietením Ø 30 mm zváč. 6x (2 ceruzkové batérie)	495,-

Zúbkomery, UV lampy

Zúbkomer kovový v puzdre ks	15,-
UV lampa, ručná (4 ceruzkové batérie)	495,-
UV lampa, stolová 220V	790,-

Filatelistické nálepky

Nálepky PRINZ (1000 ks) - balíček	56,-
-----------------------------------	------

Zásobníky na známky

Zásobník na známky LINDNER, 16-listový, čierne listy	560,-
Zásobník na známky fy LINDNER, 30-listový, čierne listy	760,-
Zásobník na známky SCHAUBEK, 16-listový, biele listy	490,-
Zásobník na známky SCHAUBEK, 32-listový, biele listy	820,-
ČSR 1988-92, zaskl.l., skrutkovacie dosky BRILIANT, vínovočervené	2320,-
SR 1993-98, zaskl.l. bez PL., skrutk. dosky BRILIANT, vínovočervené	2430,-
Zásobník na mince 10-listový, možnosť dopl. listov o 3 aj 4, dierkové	325,-

Hawidky

Hawidky čierne :

Balíček - šírka 31 mm	60,-
Balíček - šírka 35 mm	60,-
Balíček - šírka 39 mm	60,-
Balíček - šírka 47 mm	60,-
Balíček - šírka 49 mm	60,-
Balíček - šírka 59 mm	60,-
Balíček - šírka 70 mm	60,-
Hawidky na PL - kus	12,-

MINCE Sady mincí - SR

Slovensko 1993	180,-
Slovensko 1994	180,-
Slovensko 1995	395,-
Slovensko 1996	230,-
Slovensko 1997	180,-
Slovensko 1998	260,-
Slovensko 1999	190,-
Slovensko 2000	320,-

Albumové listy typu RUŽIČKA

Slovenský štát 1939-45	159,-
detto zasklené	480,-
Slovenská republika 1994-96	á 48,-
detto SR 1993	60,-
detto SR 1997	50,-
detto SR 1998	65,-
detto SR 1999	75,-
SR 1994-96 zasklené	á 180,-
detto SR 1993	220,-
detto SR 1997	200,-
detto SR 1998	260,-
detto SR 1999	385,-

Česká republika 1993-96	á 48,-
detto ČR 1997	50,-
detto ČR 1998	115,-
ČR 1993-96 zasklené	á 180,-
detto ČR 1997	200,-
detto ČR 1998	365,-
detto ČR 1999	455,-
Albumové listy „Ružička“, čisté s nápisom SLOVENSKO	á 5,-
s nápisom ČESKÁ REPUBLIKA	á 5,-

LITERATÚRA

Špecializovaný farebný katalóg SLOVENSKO 1997-1998	50,-
Katalóg MICHEL EUROPA WEST I+II, 1998/99	1150,-
Katalóg MICHEL ÁZIA I+II, 1994	1350,-
Katalóg MICHEL ZÁMORIE (A-K), 1961	190,-
Katalóg MICHEL SEVERNÁ a STREDNÁ AMERIKA, 1995	950,-
Katalóg MICHEL NEMECKO - SPECIÁL 1967/68	110,-
Katalóg MICHEL NEMECKO 1998/99	520,-
Netto katalóg RAKÚSKO (+ Nemecko, Švajčiarsko, Lichtenštejnsko, Európa-CEPT), 1978	135,-
Katalóg YVERT FRANCÚZSKO + kolónie + Európa, diel I+II, 1977	235,-
Katalóg YVERT EURÓPA I+II, 1979	230,-
Novotný: MINCE FRANTIŠKA JOZEFA 1848-1916	145,-
Novotný-Moulis: MINCE ČSR 1918-1993 + ČR a SR 1993-1999	170,-
Novotný-Moulis: PAPIEROVÉ PLATIDLA ČSR, ČR a SR 1918-1998, farebný	255,-

NOVINKA!

NETTO KATALÓG SLOVENSKÝCH POŠTOVÝCH ZNÁMOK A CELÍN ROKU 1999, CELOFAREBNÝ A NA KRIEDOVOM PAPIERI PRÁVE VYCHÁDZA. K DOSTANIU V PREDAJNI ZBERATEĽ I NA OBJEDNÁVKU. CENA 29,- SK. PREDPLATITELIA ČASOPISU ZBERATEĽ DOSTÁVAJÚ KATALÓG ZDARMA!

Do pozornosti

Z dôvodu zmeny majiteľa prevádzky Internetu, mení sa aj naša e-mailová adresa, ktorá teraz znie: zberatel@nexta.sk

VÝSLEDKOVÁ LISTINA

NOVOROČNEJ (8.) PÍŠOMNEJ AUKCIE FIRMY ZBERATEL'

(V prvom stĺpci je uvedené číslo aukčnej položky, v druhom dosiahnutá cena)

001	500,-	072	200,-	162	3600,-	233	320,-	350	1100,-
002	3500,-	075	320,-	164	1800,-	234	160,-	351	4400,-
003	4700,-	077	400,-	165	1800,-	236	340,-	352	4200,-
005	160,-	079	5000,-	166	100,-	237	950,-	353	1100,-
006	550,-	081	280,-	169	850,-	238	350,-	354	1700,-
007	220,-	083	160,-	170	150,-	239	650,-	355	800,-
010	650,-	085	300,-	171	160,-	243	5500,-	356	1200,-
011	100,-	086	200,-	172	300,-	250	190,-	357	2000,-
012	160,-	087	420,-	173	200,-	253	1700,-	358	600,-
013	120,-	088	400,-	174	470,-	258	700,-	359	100,-
014	700,-	089	420,-	175	320,-	259	500,-	360	130,-
016	1000,-	090	420,-	176	200,-	260	800,-	361	150,-
017	650,-	091	500,-	177	370,-	261	400,-	363	100,-
018	760,-	092	650,-	178	420,-	262	160,-	364	100,-
019	2600,-	094	130,-	179	7500,-	265	900,-	365	200,-
022	3400,-	097	120,-	181	1700,-	266	6500,-	366	540,-
023	400,-	103	650,-	182	160,-	269	2000,-	367	650,-
024	290,-	104	130,-	183	220,-	272	650,-	370	1200,-
025	220,-	109	120,-	184	270,-	276	600,-	372	1900,-
026	140,-	111	240,-	184a	240,-	278	350,-	373	2100,-
027	400,-	114	10000,-	185	300,-	279	500,-	374	2200,-
032	1750,-	117	8800,-	186a	550,-	281	150,-	376	2100,-
033	400,-	118	21400,-	188	440,-	283	550,-	378	1100,-
034	400,-	119	5900,-	196	3500,-	284	150,-	380	450,-
035	280,-	120	7300,-	199	140,-	285	200,-	381	650,-
037	280,-	121	2500,-	200	200,-	286	130,-	384	1900,-
039	320,-	122	3000,-	201	120,-	287	400,-	385	150,-
042	1600,-	123	3200,-	202	150,-	288	170,-	386	570,-
043	220,-	124	1200,-	204	950,-	290	400,-	405	2350,-
044	190,-	126	550,-	206	300,-	291	200,-	418a	120,-
045	160,-	128	400,-	209	650,-	292	450,-	431	850,-
046	600,-	129	2900,-	211	500,-	298	1900,-	432	1700,-
047	640,-	130	1170,-	214	150,-	299	300,-	444	1250,-
049	420,-	134	6500,-	215	100,-	305	370,-	447	2200,-
051	500,-	138	360,-	218	400,-	308	400,-	449	250,-
053	300,-	139	4500,-	219	350,-	317	150,-	450	450,-
055	440,-	142	5000,-	220	250,-	334	100,-	451	150,-
056	1000,-	144	2400,-	222	370,-	335	500,-	Ďakujeme všetkým účastníkom aukcie a veríme, že vydražené položky obohatili ich zbierky o zaujímavé materiály. Firma Zberateľ	
057	180,-	145	9000,-	224	200,-	336	200,-		
058	320,-	146	900,-	227	150,-	340a	4600,-		
059	2900,-	150	750,-	228a	4700,-	346	200,-		
060	3400,-	151	2700,-	229	650,-	347	200,-		
061	1800,-	154	350,-	230	300,-	348	650,-		
069	850,-	157	600,-	232	220,-	349	3200,-		

ZBERATEL' • MESAČNÍK O FILATELII, NUMIZMATIKE, FILOKARTII A ZBIERANÍ TELEFÓNNYCH KARIET

Vydáva: Firma Zberateľ, Bratislava. Registračné číslo časopisu MK 1188 / 95 zo dňa 1. februára 1995 • Redakčná rada: Dr. Severín Zrubec (predseda), RNDr. Milan Antala, Ing. Miroslav Gerec, Ing. Miroslav Gerec, Ing. Marián Jobek, PhDr. Elena Minarovičová, Ing. Zbyšek Šustek a RNDr. Michal Žika • Redakcia: Viliam Kučera, šéfredaktor, Anton Kulhánek ml., redaktor, RNDr. Milan Antala, jazyková úprava • Ervín Smažák, zodpovedný za prílohu SLOV-OLYMP.

Adresa redakcie: ZBERATEL', Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 07 / 44 250 149, e-mail: zberatel@nestra.sk • **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok 44,- Sk. Pri odobraní viac ako 10 výtlačkov vydavateľ poskytuje 20%-nú zľavu. Celoročné predplatné vrátane poštovného na rok 2000 - pre abonentov zo SR 444,- Sk, pre abonentov z ČR 695,- Sk (570,- Kč), pre abonentov z ostatnej Európy 980,- Sk (44,- DEM), pre abonentov zo zámoria 1300,- Sk (43,- USD, 71,- DEM) • **Zaslanie príspevkov:** Redakcia víta zaslanie príspevkov napísaných strojom alebo čitateľným písmom, príp. na počítačových disketách (WORD). Nevyžaduje rukopisy redakcia nevracia. Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s obsahom ktorých sa nestotožňuje.

Redakčná uzávierka 8.2.2000 - 25.2.2000, zadané do tlače - 6.3.2000, predpokladaný dátum vydania - 10.3.2000

ZBERATEĽ

AEROFILATELISTICKÉ VÝROČIA

Čítajte v dnešnom čísle

Kašety pre otváracie lety ČSA (zhora dole): Prerov – Košice, Bratislava – Poprad/Tatry, Amsterdam – Bratislava, Bratislava – Praha a Bratislava – New York

Zasielka prepravená otváracím letom ČSA 1.6.1935 Piešťany – Bratislava (obr. hore) • FDC (MS v lyžovaní Vysoké Tatry 1970) prepravená otváracím letom 19.1.1970 z Popradu do Bratislavy (obr. uprostred) • Aerogram prepravený otváracím letom 7.5.1970 z Bratislavy do New Yorku (obr. dole)

ZBERATEĽ

Recenzia knihy bola uverejnená v časopise Zberateľ 2/2000, s. 31-32

Z PONUKY FIRMY ZBERATEĽ

Knihu možno
zakúpiť u firmy
ZBERATEĽ
za 299,- Sk

Táto kniha je zaujímavým úvodom do filatelie – ukazuje, čo urobilo zo zbierania známok jednu z najpopulárnejších záľub na svete. Podáva nielen skutočný prehľad o zrode a rozšírení známok, ale z historického pohľadu predstavuje i rozvoj poštových služieb. Obsahuje nielen informácie o známkach celého sveta, ale aj o poštových lístkoch, aerogramoch a iných filatelistických materiáloch. Kniha prichádza s cennými radami pre mladých filatelistov – informuje o pomôckach, filatelistických výstavách a organizáciách filatelistov, o charaktere filatelistických zbierok. Skrýva množstvo rád a inšpiratívnych podnetov. (Z prebalu knihy)